

วารสารภาษาปริทัศน์ ที่ปรึกษา

ศ. เต็มศักดิ์ กฤษณามระ
รศ. ดร. กำจัด มงคลกุล
ศ. ดร. กระมล ทองธรรมชาติ
รศ. ดร. คุณกัญดา ชรรรมงคล
รศ. ประสิทธิ์ โฉมโลกุล
รศ. มานีน จันทวิมล
ผศ. ดร. อัจฉรา วงศ์โสธร
ผศ. จิตโสมนัส ศิวะดิษฐ์
ผศ. ศิริรัฐ ทองใหญ่ ณ อยุธยา
ผศ. ชนิกา ศิลปอนันต์

บรรณาธิการ

ผศ. ดร. กัญชาทิพย์ สิงหะเนติ

กองบรรณาธิการ

รศ. บังอร สว่างโรตส
ผศ. เขาวภา พุกกะบุต
ผศ. อัมพร ชาติอัสตร
ผศ. วัฒนวรรณ สงวนเรือง

ฝ่ายจัดการและเผยแพร่

ดร. นันทิกา อนุมัตย์
ผศ. ฝอยฟ้า พันธุ์พัก
อ. สว่างวงศ์ วรรณเวช
อ. วุฒิชัย โจทยกิจ
อ. สมลมาลย์ ตมะวิโมกษ์
อ. จันทร์พนิต สุระศิลป์
สุรัชดี เวศยไพศาล

ฝ่ายศิลปกรรมและถ่ายภาพ

พินิจ แสงแก้ว
จรวบ วงศ์เหลือง

วารสารภาษาปริทัศน์

เป็นวารสารวิชาการของสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เผยแพร่ความรู้ภาษาอังกฤษตลอดจนความ
ก้าวหน้าทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษา การสอนภาษา
อังกฤษ

2. เผยแพร่ ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนแลกเปลี่ยนความรู้และ
ประสบการณ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระหว่าง
ครูอาจารย์ภาษาอังกฤษในสถาบันต่าง ๆ

3. ส่งเสริมให้อาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิเสนอ
ผลงานทางวิชาการ และมีส่วนร่วมในด้านการเผยแพร่
วิชาการ และให้บริการแก่สังคม

กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ คือ
ภาคต้นของปีการศึกษา
ภาคปลายของปีการศึกษา

การตีพิมพ์บทความใด ๆ ในวารสารเล่มนี้ จะต้องได้รับ
การอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกองบรรณาธิการ
“ภาษาปริทัศน์” ก่อน

บทความในวารสารเล่มนี้ เป็นความคิดเห็นของ
ผู้เขียนแต่ละท่าน คณะกรรมการจัดทำวารสาร “ภาษา
ปริทัศน์” ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

วารสารภาษาปริทัศน์ ได้รับเงินสนับสนุนค่าพิมพ์
จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบรรณาธิการ

ภาษาปริทัศน์ ฉบับที่ท่านผู้อ่านกำลังถืออยู่ในมือขณะนี้ช่วยเรื่อง ภาษาอังกฤษในแง่มุมของภาษาเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง หรือที่รู้จักกันดีด้วยตัวย่อว่า ESP ในประเทศไทย เราได้มีผู้ให้การสนใจภาษาอังกฤษในเชิง ESP กันอย่างกว้างขวาง เราจึงเห็นว่าบทความที่นำมาจากฉบับนี้จะช่วยให้ความกระจ่างแก่ท่านผู้อ่านในเรื่องของ ESP สองบทความแรกของเราจะให้ความรู้เรื่อง ESP ในวงกว้าง เช่นว่า ESP นั้นคืออะไรกันแน่และมีที่มาอย่างไร บทความเรื่อง “ทฤษฎีต่าง ๆ ในการศึกษาภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์” จะให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติของการศึกษา ESP โดยการใช้วิธี (approach) ต่าง ๆ กัน ท่านที่สนใจเกี่ยวกับ Discourse markers จะอ่านรายละเอียดในเรื่องนี้ได้ ในบทความ “Discourse markers กับ การอ่านข้อเขียนทางวิชาการ” ส่วนผู้ที่สนใจในทักษะการเขียนมากกว่าก็ควรอ่านบทความเรื่อง “การเขียนสำหรับสาขาวิชา” ซึ่งให้ความรู้ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติพร้อม ๆ กัน สำหรับบทความสุดท้าย ได้นำเอาผลสรุปของการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลของวิชาการเขียนเฉพาะสาขามาเล่าสู่กันฟัง เพราะเล็งเห็นว่าท่านผู้อ่านจะได้สาระประโยชน์จากรายงานฉบับย่อนี้ได้ไม่มากนัก

ในฉบับนี้เราขอแนะนำหนังสือเกี่ยวกับ ESP ไว้ให้ลองพิจารณาสัก 5 เล่ม บางเล่มเป็นหนังสือใหม่มากในเมืองไทยอาจยังไม่มีวางขาย ในคอลัมน์ตอบปัญหาของเรา ได้รับเกียรติจากผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตโสมนัส ศิวะจิตต์ มาตอบปัญหาเกี่ยวกับโคลงที่ผู้อ่านของเราได้ถามมา

เราขอปิดรายการด้วยคอลัมน์สนทนากับรองศาสตราจารย์ ดร. คุณกัญญา ธรรมมงคล ผู้ซึ่งมีประสบการณ์ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะด้านการเขียนตำราการอ่าน และการทดสอบ หวังว่าคงได้รับประโยชน์จากข้อคิดเห็นและประสบการณ์การสอนของคุณกัญญา

กองบรรณาธิการขอกราบขอบพระคุณบรรดาสมาชิกที่ติดตามวารสารของเรามาโดยสม่ำเสมอเป็นเวลาตลอด 2 ปีเต็ม หากท่านมีเรื่องเสนอแนะหรือติชมประการใด กรุณาเขียนติชมมาที่บรรณาธิการ อย่าลืมสนับสนุนเราอีกเช่นเคยในฉบับหน้า

กัณฑ์ทิพย์ สิงหนะเนติ

สารบัญ

	หน้า
บทบรรณาธิการ	
ESP	นราพร โรจนจันทร์ และศิริพร พงษ์สุรพัฒน์ 1
ESP คืออะไร	พัฒน์ น้อยแสงศรี 7
ทฤษฎีต่างๆ ในการศึกษาภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์	กัณทาทิพย์ สิงห์เนติ 14
Discourse Markers กับการอ่านข้อเขียน ทางวิชาการ	ผ่าน บาลโพธิ์ 30
การเขียนสำหรับสาขาวิชา	บุญศิริ ผ่องอักษร 41
บทสรุปรายงานการประเมินผลรายวิชา EAP writing	อัจฉรา วงศ์โสธร และวรรณพร วีรวัฒน์ 55
แนะนำหนังสือ	
- เปรียบเทียบ English for Specific Purposes ของ Pauline Robinson กับของ Ronald Mackay และ Alan Mountford	อุบลรัตน์ เต็งไทรรัตน์ 79
- SCI TECH : Reading and Writing the English of Science and Technology	ดวงฤดี กาญจนพันธ์ 82
- Nucleus English for Science and Technology : Biology	มยุรี คุรงค์พันธ์ 86
- Technical English	กัณทาทิพย์ สิงห์เนติ 89
- หนังสือรวมคำวิจารณ์หนังสือเรียนที่เกี่ยวกับ ESP	92
ฉบับปัญหาจากผู้อ่าน	ผศ. จิตโสมนัส ศิระดิษฐ์ 95
เนทนา กับ รศ. ดร. คุณกัญญา ธรรมมงคล	ทอรั้ง จรุงกิจอนันต์ และอ้อยทิพย์ กรมกุล 98

ESP

นราพร โรจนจันทร์

ศิริพร พงษ์สุรพัฒน์

การสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไป เป็นการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (English as a Foreign Language) หรือการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English as a Second Language) ต่อมาเมื่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้ามาเกี่ยวพันกับการศึกษาอย่างใกล้ชิด การเรียนภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) จึงไม่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนเพราะผู้เรียนไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ ในการศึกษาเฉพาะสาขาวิชาได้เท่าที่ควร ดังนั้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง (English for Specific Purposes) จึงเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชาหรือสาขาอาชีพและเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาได้ดีที่สุดในกรณีที่ต้องคำนึงถึงเวลา ค่าใช้จ่าย และบุคลากรที่มีจำกัด

LSP และ SP-LT

ในขั้นแรกนี้จะขอกล่าวถึงลักษณะของภาษาที่ใช้เพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่างซึ่ง Sinclair (1978) เรียกว่า LSP หรือ Language for Specific Purposes Sinclair กล่าวว่า LSP มีใช้เฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง แต่เป็นการสอนภาษาในคำานที่สัมพันธ์กับลักษณะเนื้อหาของแต่ละสาขาวิชาและอาชีพ โดยใช้ลักษณะเฉพาะของแต่ละสาขานั้นเป็นแนวทางในการสอนภาษา ให้สอดคล้องกันไป เช่นการนำ text ที่กล่าวถึงเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชามาทำเป็นบทเรียน การให้ความสำคัญเฉพาะบางทักษะและลักษณะภาษาบางลักษณะที่จำเป็นต่อสาขาวิชาหรืออาชีพหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะทั้งนี้ เป็นต้น ส่วน Strevens (1977) เรียกการสอนภาษาเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่างนี้ว่า SP-LT หรือ

Special Purpose Language Teaching โดยกล่าวว่าเป็นการสอนภาษาตามความต้องการของผู้เรียนมากกว่าที่จะสอนตามหลักเกณฑ์ทางการศึกษาโดยทั่วไป นอกจากนี้ Stevens ยังได้กล่าวว่าทั้ง ESP (English for Special Purposes) และ EST (English for Science and Technology) ต่างก็เป็นตัวอย่างของการสอนภาษาเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง แต่ขอบเขตของ ESP กว้างกว่า EST

ESP

Noss และ Rodfers (1976) กล่าวว่า ESP ที่หมายถึง English for a Specific Purpose คือการเรียนภาษาอังกฤษที่เลือกสรรมาเพื่อผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม หลักเกณฑ์ในการเลือกขึ้นอยู่กับขอบเขตที่เกี่ยวข้องว่าจะเรียนเพื่อการศึกษา เพื่อวิชาชีพหรือวิชาเฉพาะ ส่วน ESP ที่หมายถึง English for Specific Purposes ก็คือการเรียนภาษาอังกฤษ ที่มีจุดประสงค์ต่างๆ กัน การสอน ESP มิใช่การเปลี่ยนแปลงการสอนภาษาอังกฤษใหม่โดยสิ้นเชิง แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งมีแตกต่างกันออกไป เช่น เพื่อใช้ในการศึกษาระดับปริญญา (academic) หรือระดับสาขาวิชาชีพ (vocational) หรือเพื่อใช้ในการทำงานในสาขาวิชาชีพชั้นสูง (professional) เช่น วิศวกร ทนายความ เป็นต้น หรือวิชาชีพทั่วๆ ไป (occupational) เช่น เลขานุการ มัคคุเทศก์ เป็นต้น ภาษาที่ใช้ก็มีได้เป็นภาษาชนิดพิเศษ (special language) แต่เป็นภาษาธรรมดาที่มีขอบเขตการใช้จำกัด (restricted repertoire) ส่วนทักษะ (skills) ก็เน้นเฉพาะทักษะที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนสรุปได้ว่า การสอน ESP เป็นการสอนที่ให้ความสำคัญต่อผู้เรียนและต่อความต้องการของเขา

EST และ EVP Boys (1979) แบ่ง ESP ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามความต้องการดังนี้คือ

1. ภาษาอังกฤษเพื่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (EST—English for Science and Technology) เพื่อสนองความต้องการในระดับมหาวิทยาลัย สำหรับนักศึกษาชั้นปริญญาตรี โท เอก และสำหรับอาจารย์เฉพาะสาขาวิชา รวมทั้งเพื่อสนองความต้องการของบุคคลทั่วไป ในวิชาชีพชั้นสูง เช่น ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ เป็นต้น

2. ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ (EVP—English for Vocational Purposes) เพื่อสนองความต้องการของบุคคลทั่วไปในวิชาชีพต่างๆ โดยแบ่งเป็น

- 2.1 Commercial English ใช้โดย เลขานุการ คนทำบัญชี ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2.2 Technical English ใช้โดยช่างเครื่อง ช่างโลหะ เป็นต้น

2.3 อื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษที่ใช้โดยมัลคัลเทค เป็นต้น

3. อื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษที่ใช้ในวิชากฎหมาย (English for Law) ภาษาอังกฤษที่ใช้ในวิชาศิลปกรรม (English for Arts) เป็นต้น

นอกจากนี้ Boys ยังเน้นความแตกต่างระหว่าง EST และ EVP ตรงที่ว่า EST ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิต ในสาขาวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และสาขาสังคมศาสตร์ที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ส่วน EVP มุ่งเฉพาะภาษาอังกฤษที่ใช้ในการทำงานประเภทที่ไม่ต้องผ่านการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

ต่อมา Boys และ Ewer ได้ให้รายละเอียดสาขาวิชาต่าง ๆ ในขอบเขตของ EST ใหม่โดยรวมเอาวิชาที่เดิม Boys แยกไว้ในหัวข้ออื่น ๆ เข้าไว้กับ EST ด้วยคือ (English for Science and Technology)

ก. วิทยาศาสตร์ทั่วไป ได้แก่ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ดาราศาสตร์ ธรณีวิทยา สัตวศาสตร์ พฤกษศาสตร์ พันธุกรรม แพทยศาสตร์ พยาบาล สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ มนุษยวิทยา เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย

ข. เทคโนโลยี ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ (ไฟฟ้า เครื่องกล โยธา) คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ เกษตรศาสตร์ เหมืองแร่และน้ำมัน

ในปี 1980 the Catholic University ใน Santiago ได้จัดโปรแกรม EST สำหรับนักศึกษาเศรษฐศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ในระดับต้นและระดับกลางจะเน้นเรื่องศัพท์เฉพาะและโครงสร้างของภาษาที่ใช้มากใน scientific discourse รวมทั้งเน้นทักษะในการอ่านด้วย ส่วนระดับสูงจะเน้นทักษะการอ่าน การฟัง และการพูด เป็นสำคัญ

จะเห็นว่าการจัดโปรแกรม EST ของ the Catholic University นี้ ให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก กล่าวคือทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านตำราได้เร็วและเข้าใจได้ดี และสามารถฟังและจดคำบรรยายได้ด้วย

ต่อมา Ewer ได้เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับ EVP (English for Vocational Purposes) ว่าเป็นภาษาอังกฤษที่ใช้โดยช่างไฟฟ้า ช่างก่อสร้าง เลขานุการและพนักงานบริษัท คนทำบัญชี

และสมุหบัญชี พนักงานธนาคาร พนักงานโรงแรม พนักงานสายการบินและธุรกิจท่องเที่ยว ผู้ควบคุมการจราจรทางอากาศ นักโฆษณา คนทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ซึ่งถ้าพิจารณาขอบเขตของ EVP ตามที่ Ewer ให้ไว้¹ จะเห็นว่าโปรแกรมของ F. Chambers สำหรับ Air-Ticketing Trainees หรือโปรแกรม ESP for the Machine Shop ที่ผู้แต่งของ Tim Hayward ซึ่งเขากล่าวว่าเป็น ESP อีกระดับหนึ่งนั้น น่าจะจัดไว้ในขอบเขตของ EVP ได้

ESP และ EAP

ตามความคิดของ Ewer เขาเห็นว่า ESP มีความสมบูรณ์ในตัวเอง มิใช่เป็นส่วนที่เรียนต่อจากโปรแกรมการเรียนภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) กล่าวคือ ผู้เรียน ESP ควรเริ่มต้นด้วยลักษณะภาษาที่ใช้ร่วมกัน (core language) ซึ่ง Ewer เรียกว่า Basic Scientific English ก่อนที่จะแยกเรียนตามสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่ง Strevens เรียกว่า EAP (English for Academic Purposes) และให้รายละเอียดเกี่ยวกับ EAP ว่า วัตถุประสงค์สอนของ EAP นั้น จัดทำขึ้นเฉพาะสาขาวิชา หรือยี่สิบสาขาวิชาเป็นหลัก เพื่อให้เหมาะกับผู้เรียนเฉพาะกลุ่มซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนในสถาบันการศึกษาระดับสูง และการกำหนดหลักสูตร เนื้อหา รูปแบบรวมทั้งการเรียงลำดับวัตถุประสงค์สอนนั้นก็ต้องคำนึงถึงวิธีการเรียนการสอน การวางแผนการศึกษาและหลักสูตรของวิชาเฉพาะที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

Dudley – Evans, Shettlesworth และ Phillips ก็จัดโปรแกรมภาษาอังกฤษที่มหาวิทยาลัย Azarabadezan ในอิหร่านเป็นสองตอนเช่นกัน ช่วงแรกใช้สำหรับผู้เรียนโดยทั่วไป และช่วงหลังใช้สำหรับผู้เรียนเฉพาะสาขาวิชา

มหาวิทยาลัย Birmingham at Aston ได้จัดโปรแกรมภาษาอังกฤษพิเศษ เรียกว่า EAP (English for Academic Purposes) ผู้เรียนมาจากประเทศต่าง ๆ เพื่อเข้าเรียนต่อในคณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ในสาขาวิชาต่าง ๆ กัน เช่น วิศวกรรม (เครื่องกล ไฟฟ้า) เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา แพทยศาสตร์ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา บัญชี การขนส่ง ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ ผู้เรียนแบ่งออกเป็นหลายระดับ เช่น ประกาศนียบัตร ปริญญาโท ปริญญาเอก ระดับความรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนก็ต่างกันมากตั้งแต่เกือบจะเรียกได้ว่าเริ่มต้นใหม่ จนถึงเกือบเท่ากับเจ้าของภาษา อย่างไรก็ตาม จุดประสงค์สำคัญของโปรแกรม EAP

ก็เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะบางอย่างเท่านั้น เช่น การเขียน การจับคำบรรยายเป็นต้น วัสดุการสอนเน้นปัญหาทางภาษาโดยทั่วไปของผู้เรียนจากประเทศต่าง ๆ และพยายามที่จะเชื่อมโยงกับบทเรียน บททดสอบและแบบฝึกหัดเฉพาะสาขาวิชา

ตัวอย่างโปรแกรมภาษาอังกฤษพิเศษอีกโปรแกรมหนึ่ง ซึ่งเพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วก็อยู่ในข่าย EAP เช่นกันคือ A Specialized English Course for Students of Economics and Administration ซึ่งเขียนโดย Harvey และ Sindermann โปรแกรมนี้จัดสำหรับผู้เรียนที่มีความรู้เบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์และบริหาร จุดมุ่งหมายของโปรแกรมคือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านตำราในสาขาวิชาได้ ผู้เขียนวัสดุการสอนต้องวิเคราะห์ตำรา และวารสารเฉพาะสาขาวิชาก่อนลงมือเขียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภาษาและคำศัพท์ที่ใช้ในสาขาวิชา นอกจากนี้ยังมีการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาคด้วย

สำหรับโปรแกรมภาษาอังกฤษที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่จัดให้นิสิตชั้นปีที่ 2 ซึ่งเรียกว่า ภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชาหรือ English for Academic Purposes นั้น จัดทำขึ้นโดยยึดสาขาวิชาเป็นหลัก เพื่อให้เหมาะกับนิสิตแต่ละคณะ โดยเน้นทักษะการอ่านและการเขียนเป็นสำคัญ

สรุป

ทั้ง EST EVP และ EAP ต่างก็แตกแขนงออกมาจาก ESP ทั้งสิ้น และ ESP นั้นเกิดขึ้นเนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการเมือง มิได้เกิดจากการพัฒนาของวิชาภาษาศาสตร์ โปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษมิได้เป็นไปตามแบบที่ยึดถือกันมาแต่เดิม หรือขึ้นอยู่กับผู้กำหนดหลักสูตร แต่มีจุดประสงค์ที่แน่นอนและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริงเนื่องจากมุ่งความสำคัญที่ผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก จึงเรียกว่าภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง (English for Specific Purposes)

หนังสืออ้างอิง

- Boys, Odette, 'ESP in Chile : A Survey', *EST/ESP Chile Newsletter*, Special Number, June 1979
- Boys, Odette, 'ESP, in the School', *EST/ESP Chile*, No. 8
- Boys, Odette & Ewer, Jack, 'Some Published Textbooks Which can be Used in Compiling EST Programmes', *EST/ESP Chile Newsletter*, Special Number, June 1979
- Chambers, Fred, 'Simulation for Air-Ticketing Trainees with Special Attention to the Development of a Link between the Formal Classroom Situation and the Simulation', *Occasional Papers*, Colchester, 1980
- Chambers, Fred and Mc Donough, Jo 'On Designing a Syllabus for an EST Course', *Occasional Papers*, Colchester, 1980
- Dudley-Evans, A.; Shettlesworth, C.C. and Phillips, M.K., 'The ESP Materials of the University of Azarabadegan, Tabriz, Iran', *Teaching English for Science and Technology*.
- Ewer, Jack, 'Evaluation in EST Programmes', *EST/ESP Chile Newsletter*, No. 6, June 1979.
- Mackay, R. and Mountford, A.J., The Teaching of English for Special Purposes : Theory and Practice', *English for Specific Purposes*.
- Millan, Ana Maria and Rivas, Maria Teresa, 'EST Courses at the Catholic University, Santiago', *EST/ESP Chile Newsletter*, No. 10, May 1981
- Sagarik, Panninee, 'English for Academic Purposes in Thailand-an Overview', Presented at the National EAP Conference, Chulalongkorn University April 24-26, 1978, *Pasaa*, Vol. IX, No. 1, May 1979.
- Sinclair, John, 'Language for Specific Purposes', *ELR Journal*, No. 1, 1980

ESP คืออะไร

ดร. พณีน น้อยแสงศรี

ระหว่างต้นเดือนธันวาคมปีที่แล้ว British Council แห่งอังกฤษได้จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรวิธีสอนภาษาอังกฤษเฉพาะด้าน ซึ่งมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Organising Courses in English for Academic Purposes เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยนำผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศอังกฤษมาเป็นผู้บรรยาย ผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน และอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษจาก 11 ประเทศ รวมทั้งสิ้น 19 คน ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่ได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรนี้ ในฐานะผู้แทนจากประเทศไทย โดยมี British Council แห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นผู้ให้การสนับสนุน สมาชิกทั้ง 19 คนจากประเทศต่าง ๆ นั้นได้ดำเนินการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะด้านไปไกลมากแล้ว และสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้านนี้ขึ้นมา ก่อนที่จะพูดถึงรายละเอียดในค่านนี้ ผู้เขียนขอเริ่มด้วยการอธิบายความหมายของ ESP หรือ EAP เสียก่อน

เมื่อประมาณ 20 ปีมาแล้วได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในโลกแห่งการสอนภาษา และดูเหมือนว่าไม่มีพัฒนาการด้านใดและที่ใดเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางยิ่งไปกว่าการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (The Teaching of English as a Foreign Language หรือ TEFL) พัฒนาในด้านนี้โดยปกติแล้วไม่ปรากฏออกมาในรูปของการตีพิมพ์ งานส่วนมากจะอยู่ในรูปของการทดลองและค้นคว้า และยังเป็นเรื่องที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไขเพื่อหาทางให้สมบูรณ์ก่อนที่จะนำออกสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงเป็นการยากลำบากที่ผู้สนใจด้าน TEFL จะติดตามได้อย่างทั่วถึงและทันต่อเหตุการณ์เพราะกระจายกันอยู่ทั่วโลก

การสอนภาษาอังกฤษเฉพาะด้าน (English for Specific Purposes) (ESP) เป็นตัวอย่างอันดีที่แสดงให้เห็นถึงเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ และในขณะที่การฝึกนักเรียนให้มีความรู้และทักษะทางภาษาทั่วไปกำลังดำเนินการอยู่เป็นเวลาหลายปีแล้วนั้นก็เป็นที่ประจักษ์แน่ชัดว่าเมื่อ 10-15 ปีมานี้ เกิดมีความสนใจเกี่ยวกับภาษาของผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะสาขา (the language needs of the specialist) ขึ้นมาอย่างชัดเจน ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้เรียนรูภาษาทั่ว ๆ ไป (general language learner) และในขณะที่หลักสูตร EFL ในสถาบันการศึกษาเพิ่มความสำคัญขึ้นมาพอสมควรนั้นก็ปรากฏว่าการสอนภาษาเฉพาะด้านและที่มีจุดมุ่งหมายแคบลงและเจาะจงยิ่งขึ้นนั้น ก็เพิ่มมากขึ้นอันเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่าความสนใจในด้านนี้มีมากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว และในเวลาเดียวกันหลายคนเชื่อว่าด้วยการศึกษาและการแก้ปัญหาในท่านั้นเท่านั้นที่จะทำให้ผู้ศึกษาได้นำความรู้ไปใช้ได้ตรงเป้าหมาย

การสอนภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ขึ้นอยู่กัสมันิยม (fashion) เหมือนกัน และที่นิยมกันเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็คือภาษาอังกฤษเฉพาะด้าน (English for Specific Purpose : ESP) นั่นเอง แต่ถึงแม้ว่าการพัฒนาด้านนี้จะ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ESP ก็ยังเป็นเรื่องที่คนทั้งหลายวิพากษ์วิจารณ์กันอยู่โดยทั่ว ๆ ไป

สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ตกเถียงกันอยู่ก็คือว่า ESP แตกต่างจาก ELT (English Learning Teaching) จริงหรือ เพราะว่าเท่าที่ทราบวิธีการและพัฒนาการใหม่ ๆ ที่สร้างขึ้นมาใน ESP ส่วนมากนั้นก็สมารถนำมาใช้กับ ELT ได้ทั้งสิ้น และเนื่องจากพัฒนาการในด้าน ESP เป็นไปอย่างรวดเร็วนี้เองจึงทำให้บริษัทการพิมพ์ต่าง ๆ เร่งผลิตหนังสือในค่านี้ออกมามากมาย

ความรู้ความเข้าใจของคนทั่วไปในด้าน ESP ยังเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่ ถึงแม้ว่าจะได้ปฏิบัติกันมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้วก็ตาม คำจำกัดความของ ESP ก็มีมากมายหลายอย่างแต่อย่างไรก็ตามคิดว่าแนวปฏิบัติที่มีอยู่ในปัจจุบันอาจเป็นการเพียงพอที่จะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนี้ได้ขึ้น

การประชุมสัมมนาครั้งแรกเกี่ยวกับภาษาเฉพาะด้าน (Languages for Special Purposes) (LSP) มีขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1969 ซึ่งเป็นเหตุให้มีการศึกษาในเรื่องนี้ต่อมาอย่างจริงจังตามลำดับ

ในระหว่าง 10 ปีนี้มีคำศัพท์ใหม่ๆ ในวงการนี้เกิดขึ้นมาก เช่น (LSP Language (S) for Special Purposes) ซึ่งเป็นศัพท์ระหว่างชาติที่หมายถึงภาษาใด ๆ ก็ได้ทั่วไป แต่ส่วนมากจะหมายถึงภาษาอังกฤษ และเมื่อได้มีการศึกษาโดยละเอียดแล้วศัพท์นี้มีข้อจำกัดและไม่ที่เท่า ESP

คำ ESP เองก็เปลี่ยนมาเมื่อประมาณ 10 ปีนี้เอง คำนี้เดิมทีเดียวเป็นคำย่อมาจาก English for *Special Purposes* และปัจจุบันนี้นักการศึกษา นักปฏิบัติและหลายสถาบันใช้ว่า English for *Specific Purposes* เพราะว่า English for *Special Purposes* นั้นทำให้นึกถึงภาษาต่าง ๆ เป็นพิเศษ คือจำกัดอยู่เฉพาะภาษาต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปเข้าใจว่าเป็นส่วนเล็ก ๆ ส่วนหนึ่งของ ESP เท่านั้น ในขณะที่ English for *Specific Purposes* นั้นมุ่งเน้นในด้านจุดประสงค์ของผู้เรียน และหมายถึงแหล่งต่าง ๆ ทางด้านภาษาทุกแง่มุมเป็นสำคัญ

การสอนภาษาอังกฤษแบบ ESP โดยทั่วไปหมายถึงการสอนการเรียนรู้ที่ไม่ใช่เป้าหมายปลายทางในตัวของมันเอง แต่เป็นการเรียนเพื่อให้เป็นมรรคอันจำเป็นเพื่อนำไปสู่ผลคือเป้าหมายที่ได้วางไว้แล้วอย่างแจ่มชัด ดังนั้นการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป ELT จึงแตกต่างจาก ESP ที่สำคัญก็คือการสอนภาษาอังกฤษทั่วไปนั้นเน้นทางด้านวัฒนธรรม วรรณคดี และการศึกษาเพื่อชีวิตโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งสอนในวิชาภาษาโดยมีตัวภาษาเป็นเนื้อหาวิชา (subject matter) และเป็นจุดประสงค์ (purpose) ของรายวิชานั้น ๆ ส่วนนักศึกษา ESP นั้นเรียนภาษาอังกฤษเพื่อเป็นทาง (enroute) ไปสู่การรับรู้เนื้อหาวิชาที่แตกต่างออกไป หรือกลุ่มทักษะที่แตกต่างออกไป สรุปแล้วจุดมุ่งหมายของการเรียน ESP มีอยู่ 3 ประการ คือ

1. เพื่อสนองความต้องการในค่านอาชีพ (occupational requirements) เช่นสำหรับพนักงานโทรศัพท์ระหว่างประเทศ นักบินนานาชาติ เป็นต้น
2. เพื่อโครงการฝึกอบรมอาชีพ (vocational training programmes) เช่นสำหรับบุคลากรประจำโรงแรม เจ้าหน้าที่ฝ่ายการค้าพิเศษ ฯลฯ
3. เพื่อการศึกษาทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพระดับสูง (academic or professional study) เช่น วิศวกรรม แพทย์ กฎหมาย ฯลฯ

สรุปแล้ว ESP นั้นจะมีลักษณะสำคัญอยู่ 2 ประการ คือถ้าไม่เป็น occupational (อาชีพ) ก็เป็น educational (การศึกษา) ดังนั้น

ESP : 1. EOP (English for Occupational Purposes)

1.1 ก่อนที่จะเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ

1.2 ในระหว่างทำงานอาชีพนั้น ๆ

2. EEP (English for Educational Purposes)

2.1 สำหรับศึกษาในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ

2.1.1 ก่อนที่จะเข้าศึกษา

2.1.2 ในระหว่างศึกษา

2.2 ศึกษาในฐานะเป็นวิชาหนึ่งในโรงเรียน

EEP ในฐานะเป็น ESP นั้นยังไม่ค่อยชัดเจนนัก เพราะถ้าจะให้หมายถึงวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนเป็นวิชาหนึ่งในโรงเรียนแล้ว ก็คงเหมือนกับที่เคยเรียนเคยสอนกันมาในอดีตนั่นเอง แต่บางทีความตั้งใจอันแท้จริงคงหมายถึง EAP (English for Academic Purposes) มากกว่า คือ เป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความมุ่งหมายทางวิชาการ หรือเป็นการศึกษาทักษะต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการศึกษาต่อ เช่นเรียนรู้ถึงวิธีการศึกษาโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ไม่ว่าจะเป็นวิชาในสาขาใดก็ตาม

คำย่ออีกคำหนึ่งที่อยากจะแนะนำก็คือ EST ซึ่งย่อมาจาก English for Science and Technology (การสอนภาษาอังกฤษสำหรับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ซึ่งเป็นส่วนย่อยที่สำคัญของ ESP ถ้าเรารู้จากจุดมุ่งหมายที่ว่ามาแล้วจะเห็นว่า EST นั้นเป็นการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในแง่ occupational และ educational เป็น occupational เมื่อเรากำลังถึงความต้องการคนงานที่จะทำงานในโรงงาน วิศวกร ผู้เขียนโปรแกรมให้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และเป็น educational เมื่อเรากำลังถึงนักเรียนนักศึกษาทั่วโลกที่กำลังศึกษาวิชา Physics, Chemistry, Maths และ Engineering โดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอน

ในขณะที่รู้สึกว่ EST เป็นพัฒนาการที่น่าสนใจส่วนหนึ่งของ ESP ซึ่งเน้นหนักไปในด้าน EEP แต่ถ้าเราจะดูในจุดมุ่งหมายดังกล่าวมาแล้วจะเห็นว่ายังไม่เหมาะที่จะจัดเข้าไปอยู่ในจุดมุ่งหมายข้อใดดังกล่าวมาแล้ว เพราะว่า EST นั้นมักจะหมายถึง subject matter (เนื้อหาวิชา) มากกว่าที่จะหมายถึง activity (กิจกรรม) ไม่ว่าจะเป็นทางอาชีพหรือทางวิชาการก็ตาม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เราเข้าใจความมุ่งหมายของ ESP ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นั่นก็คือจุดประสงค์ (purpose) ของ

ผู้เรียนนั้นจะต้อง special หรือ specific ไม่ใช่ตัว language (ภาษา) ความมุ่งหมายของผู้เรียนอาจกล่าวออกมาได้ในลักษณะที่ว่า I want to learn English in order to be an international airline pilot. (ฉันต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นนักบินในสายการบินนานาชาติ) หรือ in order to work in an oil-field in Saudi Arabia (เพื่อทำงานในบ่อน้ำมันในประเทศซาอุดีอาระเบีย) หรือ in order to study food technology at a university (เพื่อศึกษาวิชาเทคโนโลยีเกี่ยวกับอาหารในมหาวิทยาลัยแห่งใดแห่งหนึ่ง)

อีกประการหนึ่งผู้เรียน ESP ส่วนมากมักเป็นผู้ใหญ่หรือใกล้จะเป็นผู้ใหญ่ ข้อเท็จจริงนี้รู้สึกชัดเจนถ้าเราพิจารณาถึง EOP สำหรับคนที่กำลังทำงานหรือกำลังจะได้รับการว่าจ้าง แม้ว่าจะคำนึงถึง EOP อันเป็นส่วนหนึ่งของ EST ก็ตาม ผู้เรียนที่สนใจในการเรียนระดับนี้มักจะอยู่ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งขณะนี้เป็นที่ปรากฏชัดว่านักเรียนนักศึกษาที่กำลังเรียนภาษาอังกฤษตัวนั้นเพื่อเตรียมเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยหรือกำลังเรียนวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในระดับเตรียมอุดมศึกษา เป็นต้น

เหตุผลประการหนึ่งที่นักศึกษาของ ESP มักเป็นผู้ใหญ่ก็เพราะว่าจุดประสงค์ที่แตกต่างกันระหว่างภาษาอังกฤษเฉพาะด้าน (specific) และภาษาอังกฤษทั่วไป (general) ภาษาอังกฤษทั่วไป (typical general English Course) ที่จัดสอนในระดับมัธยมศึกษาชั้นเริ่มจากการเรียนในระดับต้น (beginners) แล้วเพิ่มพูนความรู้ขึ้นไปเรื่อย ๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในภาษาทุก ๆ ด้าน ส่วนการจัดหลักสูตร ESP นั้นจัดขึ้นสำหรับนักศึกษาในระดับหลังจากผู้เริ่มเรียน (postbeginners) แล้ว นั่นหมายความว่านักเรียนจะต้องเรียนจบหลักสูตรภาษาอังกฤษทั่วไปในโรงเรียนเสียก่อน และในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่ (young adult) แล้วต้องการขยายหรือปรับความสามารถในด้านภาษาให้เข้ากับหน้าที่การงาน หรือการเรียนในคณะใดคณะหนึ่งโดยเฉพาะ ในกรณีนี้ถ้าปรากฏว่าภาษาอังกฤษของนักเรียนนักศึกษาไม่เพียงพอ เขาก็จะต้องการภาษาอังกฤษพิเศษเพิ่มเติม ในลักษณะภาษาอังกฤษซ่อมเสริม (remedial English) และพอมาถึงระดับนี้ ESP ส่วนมากจะเป็นหลักสูตรใหม่ในมหาวิทยาลัยมีลักษณะเป็นหลักสูตรเฉพาะ เช่นหลักสูตรสำหรับผู้ที่มีพื้นฐานในด้านพาณิชย์และด้านเทคนิค เป็นต้น

อีกประการหนึ่ง คำจำกัดความของ ESP นั้นเกิดจากข้อเท็จจริงที่ว่านักศึกษาของ ESP นั้นมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการเรียน หมายความว่าจุดมุ่งหมายในการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นสิ่งที่

สำคัญที่สุด ดังนั้นทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะต้องเข้าใจในจุดประสงค์ร่วมกัน และจะต้องไม่นำสิ่งที่ไม่เป็นจุดประสงค์ร่วมกันเข้ามาในหลักสูตรเป็นอันขาด และอีกประการหนึ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ หลักสูตร ESP นั้นจะต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centred)

ดังนั้นความสนใจที่มีต่อความต้องการของผู้เรียนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของ ESP เพราะฉะนั้น ESP นั้นจึงไม่จำเป็นจะต้องเป็นวิธีการสอนแบบใหม่ (a new approach) แต่เป็นการเน้นแบบใหม่ในการสอน (a new emphasis in teaching) มากกว่า และส่วนหนึ่งของการเน้นแนวใหม่นี้อยู่ที่นักศึกษามากกว่าอยู่ที่ครู หรือผู้มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา

ESP ในฐานะเป็นการเรียนการสอนที่จะต้องเป็นไปตามจุดประสงค์เฉพาะอย่างนั้น จุดประสงค์นั้น ๆ จะต้องแสดงออกมาให้เห็นได้ และทดสอบได้ ดังนั้นในการวัดความสัมฤทธิ์ผลของ ESP จึงไม่เพียงแต่การสอบไล่ทั่วไปเท่านั้น แต่นักศึกษา ESP จะต้องเรียนเพื่อให้สามารถปฏิบัติการตามบทบาทนั้น ๆ (to perform a role) ได้ การวัดความสำเร็จของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อที่จะเป็น hotel waiters หรือภาษาอังกฤษในร้าน food technology ก็จะต้องทดสอบความสามารถปฏิบัติการในการเป็น hotel waiters เป็นภาษาอังกฤษได้จริง หรือปฏิบัติ food technology เป็นภาษาอังกฤษได้จริงหรือเปล่า (และการสอบผ่านนั้นจะต้องผ่านการสอบในด้าน food technology ไม่ใช่ผ่านภาษาอังกฤษ) ความสำเร็จในการแสดงออกในภาษาอังกฤษจะต้องเน้นเป็นกรณีพิเศษมากกว่าความรู้เกี่ยวกับกฎต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษ (หรือแม้แต่ความสามารถในการเขียนเรียงความหรือย่อความอังกฤษที่ดี) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิธีสอนภาษาอังกฤษทั่วไป (EST)

เท่าที่ได้สำรวจเอกสาร ตำรา และอุปกรณ์การเรียนการสอน ESP พอสรุปประเภทต่าง ๆ ของหลักสูตร ESP ได้ดังต่อไปนี้

1. ภาษาอังกฤษเฉพาะด้านอาชีพ (occupational) ทั้งก่อน ระหว่างและหลังอาชีพนั้น ๆ
2. ภาษาอังกฤษเฉพาะด้านการศึกษา (educational) ทั้งก่อน ระหว่างและหลังการศึกษาในตําานนั้น ๆ
3. ภาษาอังกฤษเฉพาะด้านทักษะหรืองานพิเศษ (special skill or task) เช่น reading for doctors, speaking for secretaries และ study skills.

4. ภาษาอังกฤษเฉพาะด้านเนื้อหาวิชาพิเศษ (special subject matter, themes, notions, concepts) เช่น Physics, Oil Technology

5. ภาษาอังกฤษเฉพาะด้านความต้องการหรือหน้าที่ในการสื่อความหมายพิเศษ (special communicative needs or functions) เช่น airline personnel

สรุปแล้วเราอาจกล่าวได้ว่าหลักสูตร ESP เป็นหลักสูตรที่เน้นจุดประสงค์ที่เด่นชัด และมุ่งถึงการแสดงออกอย่างเหมาะสมในบทบาทของอาชีพ หรือการศึกษา ESP อยู่บนพื้นฐานการวิเคราะห์ความต้องการของนักศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และควรจะต้องถูกต้องและเหมาะสมด้วย หลักสูตร ESP อาจจะแตกต่างกันไปในด้านการเลือกทักษะต่าง ๆ (skills) หัวข้อ (topics) สถานการณ์ (situations) หน้าที่ (functions) และภาษา (language) ด้วย ESP มีความจำกัดใน ด้านช่วงเวลา นักเรียนของ ESP โดยทั่วไปจะเป็นผู้ใหญ่ แต่ไม่จำเป็นต้องเสมอไป และอาจจะเป็น ระดับใด ๆ ที่มีการใช้ภาษาคล่องแคล่วแล้ว (competence in the language) เช่นระดับเริ่มต้น (beginner) ระดับหลังเริ่มต้น (post-beginner) ระดับกลาง (intermediate) เป็นต้น นักศึกษา อาจเข้ามาศึกษาหลักสูตร ESP ก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพ หรือเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาการ ใด ๆ ก็ได้ หรือเขาอาจจะศึกษาภาษาอังกฤษแบบ ESP ร่วมไปกับการทำงานหรือการเรียนวิชา เฉพาะก็ได้ หรือเขาอาจจะมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ หรือสาขาวิชานั้นอยู่แล้ว แต่ต้อง การความรู้ในด้านภาษาอังกฤษแบบ ESP เช่นเดียวกับภาษาของตน เป็นต้น

หนังสืออ้างอิง

Brumfit, Christopher. *Commonsense about ESP*

(เอกสารประกอบคำบรรยายในหลักสูตรดังกล่าว)

Robinson, Pauline. *ESP*. England : Pergamon Press, Ltd., 1980.

ทฤษฎีต่าง ๆ ในการศึกษาภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์

ดร. กัญหาทิพย์ สิงห์เนติ

ได้มีผู้ศึกษาภาษาอังกฤษในแง่ของภาษาเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง (English for Specific Purposes) ที่แยกออกมาจากภาษาอังกฤษโดยทั่วไป (general English) มาเป็นเวลานานแล้ว โดยเฉพาะการศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์หรือที่เรียกกันในภาษาอังกฤษว่า Scientific English หรือ Technical English นั้น แต่ละคนต่างก็มุ่งศึกษาค้นคว้าในกันต่าง ๆ กัน โดยสรุปจะสามารถแบ่งทฤษฎีการศึกษาภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์นี้ได้เป็นหกแนวทางด้วยกัน กล่าวคือ

1. การศึกษาภาษาแบบดั้งเดิม
(Traditional approach)
2. การศึกษาโดยการวิเคราะห์ศัพท์และการหาความถี่ของคำ
(Lexical analysis and word-frequency lists)
3. การศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์เชิงวากยสัมพันธ์
(Syntactic analysis approach)
4. การศึกษาโดยใช้การสอนแบบสื่อความหมาย
(Communicative approach)
5. การศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค
(Discourse analysis approach)
6. การศึกษาโดยใช้แนวการสอนแบบแปล
(Translation approach)

1. การศึกษาภาษาแบบดั้งเดิม (Traditional Approach)

ก่อนปี ค.ศ. 1970 ยังไม่ได้มีการแยกแนวการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ออกจากการเรียนภาษาอังกฤษทั่วไป (general language learning) (Stevens, 1977) นักเรียนไม่ว่าจะเรียนทางสาขาวิทยาศาสตร์หรือสาขาศิลปะ ยังต้องเรียนภาษาอังกฤษจากแนวเดียวกันอยู่คือ แบบดั้งเดิมหรือที่ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Traditional approach หมายถึงว่า การสอนที่หนักไปในทางฝึกพูด เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ กระบวนการภาษา (pattern) นั้น ๆ แล้ว ดังที่ Dudley-Evans (1976 : 8) อธิบายไว้ว่า บทเรียนสำหรับสอนภาษาอังกฤษโดยทั่วไปนั้น ไม่เหมาะที่จะใช้สอนภาษาเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์แก่นิสิตระดับปริญญาตรี เพราะส่วนใหญ่สอนโดยวิธีการฝึกพูดเพียงอย่างเดียว :

“The well-trained lesson formula that most of our teachers have assimilated only too well in their training, developed, as it was, for the teaching of general English to school children, is, not surprisingly, inappropriate when teaching scientific English to undergraduates. The classical technique of presentation to establish meaning development consisting of massive practice, often in the form of intensive drilling to fix the pattern followed by a recapitulation to extend the student's control over the new language item, is not suited to the special demands made by one concern.”

ถ้าจะกล่าวตามคำของ Stevens (1971) ก็อาจพูดได้ว่าในขณะนั้นยังไม่มี “alternatives to daffodils” หมายถึงว่า ยังไม่มีหลักสูตรหรือหนังสือเรียนที่จัดเป็นพิเศษสำหรับการสอนภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนสาขาวิทยาศาสตร์ ในตอนนั้นมีผู้ศึกษาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษในแวดวงวิทยาศาสตร์เพียง 2 คนเท่านั้นและทั้งสองคนก็เป็นนักวิทยาศาสตร์เสียเองด้วย ได้แก่ Anatol Rapoport และ Theodore Savory

Savory ได้ศึกษาทั่วไปเกี่ยวกับศัพท์ภาษาอังกฤษในแวดวงวิทยาศาสตร์ ซึ่งเขาได้ค้นหามันไปถึงกำเนิดของศัพท์และอธิบายวิธีการต่าง ๆ ที่ได้มีการบัญญัติทางวิทยาศาสตร์ขึ้น เขาได้แบ่งศัพท์ในแวดวงวิทยาศาสตร์ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามแหล่งกำเนิด กลุ่มแรกเขาเรียกว่า “borrowed words” ซึ่งได้มาจากคำศัพท์ที่ใช้กันอยู่ทุกวัน เช่นคำว่า current, force กลุ่มที่สองเขาเรียกว่า “imported words” เพราะมีต้นกำเนิดมาจากกรีกหรือละติน โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายหรือตัวสะกดใด ๆ เช่นคำว่า nucleus, species ซึ่งมาจากภาษาละติน คำว่า larynx, pyrites มา

จากกรีก เขาตั้งข้อสังเกตว่ากลุ่มคำชนิดนี้ มักเป็นคำศัพท์ทางชีววิทยามากกว่าทางค่านวิทยาศาสตร์กายภาพ (physical science) ศัพท์ 2 กลุ่มนี้เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ 3 แล้ว นับว่ามีจำนวนน้อยมาก กลุ่มที่ 3 เรียกชื่อว่า “invented words” คือศัพท์ที่นักวิทยาศาสตร์ได้บัญญัติขึ้นมาใหม่ เช่นคำว่า “biologic” เป็นศัพท์ที่ Jean B Lamarck ได้บัญญัติขึ้นในปี ค.ศ. 1815 เพราะเขาพบว่าไม่มีคำศัพท์ที่จะใช้เรียกการศึกษาของสิ่งที่มีชีวิต (living organism) วิธีที่จะบัญญัติศัพท์ใหม่นั้น มีอยู่ 3 วิธีด้วยกัน Savory กล่าวว่าวิธีแรกคือ การเลียนคำ (imitation) เช่นคำว่า hereditare ในภาษาละตินกลายมาเป็น heredity ในภาษาอังกฤษหรือ hérédité ในภาษาฝรั่งเศส วิธีที่สองก็นำเอาคำอุปสรรค (prefix) ของคำ 2 คำมาผสมกัน เช่น *supersonic* กับ *ultrasonic* วิธีที่สามคือการผสมผสาน (hybridization) ได้แก่การเอาพยางค์ของภาษาต่าง ๆ มารวมกันเป็นคำใหม่ เช่นคำว่า haemoglobin มาจากคำกรีกที่ว่า haima และละตินที่ว่า globulus

2. การศึกษาโดยการวิเคราะห์ศัพท์และการหาความถี่ของคำ (Lexical Analysis and Word-Frequency Lists)

ในทางอักษรวิธี ถือกันว่า “ศัพท์” เป็นตัวจักรสำคัญอันหนึ่งที่จะชี้ให้เห็นชัดถึงความแตกต่างของส่วนประกอบต่าง ๆ ทางภาษา ความเชื่อถือนี้นำไปสู่การศึกษาศัพท์สำหรับนักเรียนสาขาวิทยาศาสตร์ ดังนั้นการสอนภาษาเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ หรือการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา จึงได้ยึดแนวการเพิ่มคำศัพท์ต่าง ๆ จากสาขาวิชาเฉพาะทางศาสตร์นั้น ๆ เข้าไปในศัพท์ภาษาอังกฤษทั่วไปที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่ จากแนวความเชื่อเช่นนี้เอง ที่นำไปสู่การหาความถี่ของศัพท์ของโครงสร้างทางไวยากรณ์ในแต่ละสาขาวิชา จุดมุ่งหมายของการหาความถี่เพื่อชี้ให้เห็นถึงหน่วยทางภาษาศาสตร์ที่ใช้กันบ่อย ๆ ในแต่ละสาขาโดยที่มีสมมติฐานว่าเมื่อใช้กันบ่อยแล้ว ก็คงจะต้องเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ที่สุดในแง่ของการเรียนภาษา เพื่อว่าผู้เรียนจะได้ผลตอบแทนมากที่สุดสำหรับแรงที่ลงไปน้อยที่สุด (maximum return for the minimum effort) Fries (1940 : v) สรุปการศึกษาในแนวนี้นว่า ความเคลื่อนไหวในอันที่จะทำให้วัสดุการเรียนการสอนภาษา (ไม่ว่าจะเป็นภาษาแม่หรือภาษาต่างประเทศ) ง่ายขึ้นและมีเหตุผลยิ่งขึ้นได้มีส่วนทำให้ผู้ที่ศึกษาทางด้านนี้หันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับการหาหลักเกณฑ์ในการเลือกศัพท์มากขึ้น สมมติฐานที่ว่า “ทักษะในภาษานั้นจะต้องเริ่มต้นมาจาก คำศัพท์ ที่ใช้กันมากที่สุด” นำไปสู่การนับคำหรือการจัดทำ “ทำเนียบคำศัพท์ที่ใช้กันเสมอ” ขึ้น ความนิยมในการจัดทำเนียบคำศัพท์เหล่านี้เป็นวัตถุดิบสำหรับ

การสอน การคัดเลือกศัพท์ที่เป็นประโยชน์ได้อย่างดี จนเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางผลที่ตามมาคือ มีหนังสือทำเนียบความถี่ของคำศัพท์ในภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี สเปน จีนมาหลายเล่ม หนังสือทำเนียบคำเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกและการเรียบเรียงวัสดุสำหรับการสอนไวยากรณ์ คำาเรียนตลอดจนแบบทดสอบต่าง ๆ มาก และยังได้ขยายตัวออกไปได้อย่างรวดเร็วในรอบทศวรรษที่ผ่านมา

ตั้งแต่มีการยอมรับในหลักเกณฑ์ของการหาความถี่เพื่อใช้เป็นหลักในการคัดเลือกศัพท์เพื่อใช้ในการสอนเป็นสากลแล้ว ปรากฏว่ามีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับศัพท์และหาความถี่ของคำต่าง ๆ ไว้มากมาย ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนจะขอแยกกล่าวเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ 2 หัวข้อคือ

1. ทำเนียบความถี่ของศัพท์ภาษาอังกฤษทั่ว ๆ ไป (General English word frequency lists)

เป็นที่ยอมรับว่าผู้บุกเบิกทางด้านนี้คือ Thorndike หนังสือ *The Teacher's Word Book* ซึ่งตีพิมพ์ในปี 1921 ได้ระบุคำศัพท์ที่สำคัญที่สุดในวรรณคดีอังกฤษ อเมริกัน 10,000 คำ และอีก 10 ปีต่อมาเขาได้จัดพิมพ์หนังสือ *Teacher's Word Book of 20,000 Words* ออกมาอีกเล่มหนึ่ง เพื่อช่วยครูในการตัดสินใจว่าศัพท์คำไหนมีความสำคัญมากน้อยเพียงไร

Palmer เป็นอีกผู้หนึ่งซึ่งรวบรวมศัพท์ไว้ถึง 3000 คำ ซึ่งเขาคิดว่าเป็นศัพท์ที่จำเป็นสำหรับการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ชาวต่างชาติ

หนังสือ *Basic English* ของ Ogden บรรจุคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 850 คำ ซึ่งเป็นศัพท์ที่จำเป็นสำหรับใช้พูดในชีวิตประจำวัน ในหนังสือเล่มนี้ไม่ได้รวมคำประเภทที่มีความหมายเหมือนกัน (synonym) คำกริยาหรือศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ แต่เขาได้เพิ่มเติมคำศัพท์อีก 150 คำสำหรับที่นักวิทยาศาสตร์จะใช้อธิบายกันให้เข้าใจได้อย่างดี

หนังสือ *General Service List of English Words* ของ Michael West เป็นอีกเล่มหนึ่งที่รู้จักกันดีในวงการ West เองได้อ้างว่าก่อนที่จะพิมพ์หนังสือเล่มนี้ออกมา เขาได้ค้นคว้ามามากมายทั้งทางด้านจุดมุ่งหมายและปัญหาของศัพท์ต่าง ๆ ด้านความแตกต่างระหว่างศัพท์ที่ใช้พูดและใช้อ่าน ตลอดจนวิธีที่จะเลือกศัพท์โดยทั่วไปและวิธีเลือกศัพท์ที่ใช้ในการอ่าน

การศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยทั่วไปล่าสุดเห็นจะได้แก่การศึกษาของ Helen Barnard เธอต้องการสอนศัพท์ที่สามารถทำให้นักเรียน (จากประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ

เป็นภาษาแม่) อ่านตำราเรียนวารสาร หรือหนังสืออื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพของตนได้ เข้าใจคำบรรยาย การสนทนาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อได้ เธอได้พิมพ์หนังสือออกมา 2 เล่ม สำหรับฝึกหัดในด้านศัพท์เหล่านี้ โดยเฉพาะชื่อว่า *Advanced English Vocabulary*

การศึกษาโดยวิธีหาคำที่มีความถี่สูงเหล่านี้ได้มีผู้วิพากษ์วิจารณ์กันหลายคนเหมือนกัน เช่น Lombeida, Politzer, Wilkins ซึ่งเขาเหล่านั้นเห็นว่าควรคำนึงถึงตัวผู้เรียน ซึ่งมาจากภูมิหลังพื้นฐานทางสังคมและประสบการณ์ที่แตกต่างกันด้วย Fries (1940 : 92) เองก็ยังวิจารณ์ว่า

“The quantitative information we have does not make possible the building of accurate word lists to meet the diverse language needs of learners of differing age levels and of differing social outlooks. Learning a language must begin with the experience of the learner. It would seem desirable to have some type of objective information upon which to base vocabulary lists especially adapted to the background experience, and outlook of special groups of learners.

2. ทำเนียบความถี่ศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ (Technical English word frequency lists)

Flood และ West ได้รวบรวมศัพท์ที่ใช้กันอยู่ในกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมี 425 คำด้วยกัน เช่นคำว่า atom, condenser

Curtis ได้ทำการค้นคว้าศัพท์ในหนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมปลาย ในขั้นต้นเขาเริ่มศึกษาเรื่องความเข้าใจของศัพท์ในบริบทต่าง ๆ ของเด็กนักเรียน เขาพบว่าเทคนิคที่จะทราบถึงความยากง่ายของศัพท์ก็โดยให้เด็กขีดเส้นใต้ศัพท์ที่อยู่ในบริบทที่เขาไม่เข้าใจ เขาพบว่าศัพท์ที่เป็นปัญหาต่อความเข้าใจหนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ศัพท์วิทยาศาสตร์ (technical English) และศัพท์ที่ไม่ได้อยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์ (non-technical English) อีกประการหนึ่งเขายังค้นพบว่าศัพท์ที่ใช้ในหนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมปลายยังไม่เหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน การค้นพบเช่นนี้ทำให้เขาศึกษาค้นคว้าหาคำศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ที่ควรรวบรวมไว้สำหรับหนังสือเรียนวิทยาศาสตร์ทั่วไป และหนังสือชีววิทยา ผลก็คือเขาได้รวบรวมรายการคำศัพท์ 692 คำสำหรับวิทยาศาสตร์ทั่วไป และ 825 คำสำหรับชีววิทยา

Hilton ได้รายงานโครงการรวบรวมศัพท์สามัญที่จำเป็นต้องใช้ในวิทยาศาสตร์ทุกสาขา เธอได้รวบรวมศัพท์จากแหล่งต่าง ๆ กัน เช่น หนังสือเรียนมัธยมปลายวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ปทานุกรม รายงานการวิจัย และหนังสือเรียนของนิสิตปีที่ 1 ในคณะวิทยาศาสตร์

Cowan ซึ่งเห็นว่า “ศัพท์” เป็นอุปสรรคสำคัญในการอ่านได้ทำการศึกษาศัพท์จำพวก กึ่งวิทยาศาสตร์ (sub-technical) ซึ่งใช้กันบ่อยๆ ในทุกสาขาวิทยาศาสตร์ เขาได้รวบรวมศัพท์ ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์จากวารสารการแพทย์ได้กว่า 100,000 คำ

Anne Martin ได้จัดทำ “ศัพท์ทางวิชาการ” (academic vocabulary) ที่นักเรียน ชาวต่างชาติควรจะรู้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

1. คำศัพท์ที่ใช้ในขอบเขตการวิจัย เช่น analyze, investigate
2. คำศัพท์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ซึ่งมักจะเป็นคำกริยาที่ใช้กันบ่อย ๆ เช่น consist of result from
3. คำศัพท์ที่ใช้ในการประเมินผล ได้แก่คำคุณศัพท์และคำวิเศษ 150 คำที่ใช้บ่อยที่สุด เช่น positive, highly

สุรพรหม พวงมาลี ได้ทำการสำรวจทำเนียบคำที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสรุปว่าไม่มี ทำเนียบใดสมบูรณ์ครบถ้วน เนื่องจากล้าสมัยไปบ้าง เนื้อหากว้างเกินไปบ้างหรือทำขึ้นเพื่อจุด ประสงค์จำกัดมากเกินไปบ้าง นอกจากเหตุผลเหล่านี้แล้ว ทำเนียบคำเหล่านี้มักจะคำนึงถึงแต่คำ ที่ใช้กันเสมอ ๆ (ที่มีจำแนกความถี่สูง) และไม่เคยมคำนึงถึงคำที่มีความถี่ต่ำเลย สุรพรหมเห็นว่า ในการอ่านตำราเรียนทางวิทยาศาสตร์ให้เข้าใจ จำเป็นจะต้องเข้าใจบรรดาคำที่ปรากฏน้อยครั้งด้วย เขาจึงได้ทำการศึกษาศัพท์ภาษาอังกฤษที่มุ่งเฉพาะระดับมหาวิทยาลัย โดยคำนึงถึงคำศัพท์ที่มีความ ถี่ต่ำที่ว่าเป็นสำคัญ ตำราเรียนที่เขาได้เลือกมาศึกษา ได้แก่ตำราเรียนวิชาทางเคมี คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ การสำรวจ การจราจร ซึ่งเป็นตำราเรียนที่ใช้ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย แกนซัส เขาพบว่าคำที่มีความถี่ต่ำ (เช่นคำที่ปรากฏหนเดียว) มีจำนวนระหว่างหนึ่งในสอง ถึง สองในสาม ของจำนวนคำทั้งหมด

โดยสรุปแล้ว จะเห็นว่าการศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ในแง่ ของศัพท์นั้น ได้ทำกันอยู่ 3 ระดับคือ

1. ศัพท์ธรรมดา (ordinary or basic vocabulary)
2. ศัพท์กึ่งวิทยาศาสตร์ (sub-technical or semi-technical vocabulary)
3. ศัพท์วิทยาศาสตร์ (technical English vocabulary)

ในวิชาทางวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ นั้น ทั้งแนวความคิดและเนื้อหาเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว Cheong (1976) วิจารณ์ว่าการจัดทำทำเนียบที่มีความดีสูงเหล่านี้ไม่สามารถใช้ได้เป็นการถาวร เพราะคำที่บ่งถึงการค้นพบใหม่ ๆ อาจเปลี่ยนจากการที่มีความดีต่ำไปเป็นคำที่มีความดีสูงได้ เช่นคำว่า feedback และ punch cards ในปัจจุบันจัดว่ามีฐานะความดีสูงในวงการคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์

3. การศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์เชิงวากยสัมพันธ์ (syntactic analysis approach)

ผู้ที่ศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ในแนวนี้นี้ถือว่า ความซับซ้อนของภาษานั้นสะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนทางคำเนื่อหาคำย การใช้ภาษานั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่เรารู้ทางด้านการสวณไวยากรณ์มากน้อยเพียงใด ดังนั้นการศึกษาโดยการทำความเข้าใจของโครงสร้างต่าง ๆ จะทำให้ทราบว่าสอนการสวณไวยากรณ์อันไหนและในลำดับอย่างไร

ได้มีผู้ศึกษาทั้งโครงสร้างทางไวยากรณ์ในการเขียนเชิงวิทยาศาสตร์ และทั้งความดีของโครงสร้างเหล่านี้ไว้มากมายโดยหวังผลว่า จะได้เข้าใจถึงภาษาอังกฤษที่ใช้อยู่ในแวดวงวิทยาศาสตร์ Herbert, Close, Sopher, Bartolic, Higgins, Simpson, McConochie, Lutoslawka และ Kapp มีความเห็นพ้องกันว่า ลักษณะทางวากยสัมพันธ์ที่สำคัญอันหนึ่งของการเขียนทางด้านวิทยาศาสตร์ที่มีความดีสูงที่สุดคือรูป Passive voice

Simpson ทำการวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ทำให้ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ต่างจากภาษาอังกฤษทั่ว ๆ ไป โดยใช้แนวของนักภาษาศาสตร์โครงสร้าง เขากล่าวว่า passive predicate, phrasal connectives, impersonal usage เป็นโครงสร้างที่ใช้กันบ่อยในการเขียนเชิงวิทยาศาสตร์ ต่อมาหลังจากที่ Chomsky ได้แผ้วถางแนวทางการศึกษาภาษาในรูปของไวยากรณ์ปริวรรต การศึกษาวากยสัมพันธ์ของภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์จึงเป็นไปได้สะดวกขึ้น โดยจะเห็นได้ว่า นักภาษาศาสตร์รุ่นหลัง ๆ คือทั้ง Huddleston, Gopnik และ Cowan ต่างก็ศึกษาตามแนวไวยากรณ์ปริวรรตนี้ทั้งสิ้น

Huddleston ได้ศึกษาตำราเรียนซึ่งมีระดับความยากง่ายต่าง ๆ กัน ที่ยากที่สุดมาจากรวสารเฉพาะสาขา ที่ยากเป็นกลาง ๆ คือตำราเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี ที่ง่ายที่สุดมาจกสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ ที่เขียนให้คนทั่ว ๆ ไปอ่าน ในหนังสือของเขา เขาได้อธิบายถึงลักษณะต่าง ๆ ทางวากยสัมพันธ์ที่เขาพบจากข้อมูลของเขา เช่น ในบทที่ 3 พูดถึงเรื่อง transitivity และ voice บทที่ 5 พูดถึง relativization

Cowan ได้ข้อมูลมาจากตำราที่ใช้อยู่ที่มหาวิทยาลัยเตหะราน เขาทำการศึกษาหาความถี่ของกระบวนทางวากยสัมพันธ์ โดยใช้แนวของไวยากรณ์ปรีวรรต ผลจากการศึกษาของเขาก็คือว่า ได้ข้อดีนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ได้ในประเด็นที่ว่า สามารถเลือกกระบวนที่จะใช้สอน และกระบวนทางวากยสัมพันธ์แบบใดที่จะเห็น ได้บ่อยกว่าเมื่อเทียบกับกระบวนอื่น ๆ

McConochie เป็นผู้ศึกษาความถี่ทางกระบวนในระดับประโยคของภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์โดยใช้คอมพิวเตอร์ ที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบียในปี 1969 โดยใช้ข้อมูลจากตำราวิชาโยธาและไฟฟ้า ตัวอย่างเบื้องต้นประกอบด้วย 2000 ประโยคจากตำราทางวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 100 เล่ม และอีก 919 ประโยค จากร้อยแก้ววรรณคดีอเมริกัน ผลที่สรุปได้ก็คือว่า การเขียนทางวิศวกรรมศาสตร์ใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษน้อยกว่า ในการเขียนทางวรรณคดี กระบวนประโยคที่ใช้คือ “subject, passive verb, complement with the subject position filled by a cluster and the complement position by a prepositional phrase” การศึกษาในแนววากยสัมพันธ์ในระดับประโยคนี้แม้จะให้ประโยชน์เกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาศาสตร์ในการเขียน ก็ยังคงอยู่ในวงจำกัดในแง่ที่ว่า มันมุ่งแต่เฉพาะจุดย่อย ๆ ของโครงสร้างทางไวยากรณ์ (discrete structural points) และไม่ได้คำนึงถึงโครงสร้างทางไวยากรณ์ในระดับที่สูงกว่า คือในระดับระหว่างประโยค (inter-sentential) ซึ่งเป็นเครื่องเชื่อมระหว่างประโยคเลย

4. การศึกษาโดยใช้การสอนแบบสื่อความหมาย (Communicative Approach)

Widdowson ไม่เห็นด้วยอย่างมากกับแนวคิดที่ว่า ควรทำการสอนกระบวนภาษาเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้แนวการคัดเลือกทั้งศัพท์และโครงสร้างของประโยคที่ถือกันว่า สักกันอยู่สามัญทั่วไปในแต่ละสาขาของนักเรียนมาเป็นบรรทัดฐาน เขาแย้งว่า ถึงแม้ว่าความคิดนี้จะสนองความต้องการบางอย่างของนักเรียนได้ มันก็ไม่นำไปสู่ความรู้ของหน้าที่การสื่อความหมายของภาษา (communicative functioning of the language) ในอันที่จะบรรลุความต้องการของนักเรียน เขาเชื่อว่าวัสดุการสอนจะต้องมีรากฐานมาจากทฤษฎีที่ต่างไปกว่านี้ ดังความที่ Widdowson (1975 : 3) กล่าวคือ “There is a need to devise teaching programmes which will develop the communicative ability to handle scientific and technical discourse in English.”

Widdowson เชื่อว่ามีโครงสร้างซึ่งเป็นพื้นฐาน (underlying structure) สากสำหรับ scientific discourse ในสาขาต่าง ๆ กัน และโครงสร้างพื้นฐาน (underlying structure) นี้ สามารถปรากฏอย่างชัดเจนโดยวิธีสื่อสารที่ไม่ใช่ภาษาพูด (non-verbal modes) เขายกตัวอย่างสูตรสมการทางเคมีที่ว่า $H_2O + CO_2 \rightarrow H_2CO_3$

สัญลักษณ์เหล่านี้ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ที่นานาชาติยอมรับ สูตรดังกล่าวนี้มีค่าเท่ากับโครงสร้างลึก (deep structure) ในไวยากรณ์ปริวรรตที่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นแต่ละภาษาได้ จากสูตรนี้จะเห็นได้ว่าถ่ายทอดออกมาเป็นโครงสร้างตื้น (surface structure) ได้คือ

hydrogen-oxygen + Carbondioxide $\rightarrow$ hydrogen Carbonate

ไฮโดรเจน-ออกซิเจน + คาร์บอนไดออกไซด์ $\rightarrow$ ไฮโดรเจน คาร์บอเนต

(น้ำผสมกับคาร์บอนไดออกไซด์ กลายเป็นกรดคาร์บอนิก)

ในแง่ของการใช้ภาษาทางภาษาศาสตร์ ข้อความข้างบนนี้ถือเป็นประโยคภาษาอังกฤษ แต่ในแง่ของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายแล้วมันเป็นเพียงประโยคทั่ว ๆ ไป ที่แสดงออกถึงความจริงทางเคมี ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันเป็นสากลไม่ว่าในภาษาไหน

จากความจริงดังกล่าวนี้ อธิบายได้ว่า นักเรียนที่มาเรียนในระดับสูงย่อมจะรู้ถึงแนวความคิดและขบวนการทางภาษาของภาษาแม่ และสัญลักษณ์ที่ไม่ใช่คำพูดในการสื่อความหมายดีอยู่แล้ว กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ นักเรียนเหล่านี้สื่อความหมายเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ โดยใช้ภาษาแม่ของเขาเห็นว่าทำได้อย่างไร สิ่งที่เขาไม่รู้ก็คือการสื่อสารโดยใช้ระบบภาษาศาสตร์ของภาษาอังกฤษ หน้าที่ของครูผู้สอนก็คือ ขยายความสามารถในการสื่อความหมายของนักเรียนโดยทำให้เขารู้ถึงวิธีทางอื่น ๆ ในการแสดงออกถึงความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เขา มีอยู่ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง ควรจะสอนภาษาในแง่ที่นักเรียนคุ้นเคยมาก่อน ไม่ใช่แยกสอนภาษาลำพังเป็นจุดย่อย ๆ เช่นที่ Widdowson (1974 : 37) กล่าวว่า

What this approach enables us to do is to bring together sentence pattern which have been learned in separation in different parts of a school course and to show how they can be associated as realizing the same communicative function. In this way, we draw on the student's previous knowledge, and give it a new significance so that its relevance to scientific study become apparent.

5. การศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (Discourse Analysis Approach)

มีผู้วิพากษ์วิจารณ์ผู้ที่ศึกษาโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษ เพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์โดยอาศัยไวยากรณ์ปริวรรตกันหลายคน ได้แก่ Selinker, Lackstrom, Trimble, Mage, Vroman, Mackay, Mountford, Hasan และ Halliday บุคคลเหล่านี้เป็นผู้นำทางทฤษฎีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค การศึกษาที่เน้นหนักทางความสัมพันธ์ระหว่างประโยคนี้เน้นที่ภาษาในระดับย่อหน้า และระดับระหว่างประโยค (intersentential) โดยคำนึงถึงวิธีการหรือเครื่องมือทางวากยสัมพันธ์ที่เชื่อมคำให้เป็นประโยค หรือเชื่อมประโยคให้เป็นข้อความที่ต่อเนื่องประการหนึ่ง คุณสมบัติในการสื่อความหมายของภาษาในอีกประการหนึ่ง และความชำนาญทางภาษา (communicative competence) ซึ่งจะใช้สำหรับสื่อความหมายของประโยคในรูปของ acts of communication หรือ rhetorical acts เช่น การให้นิยาม (definition) การจำแนก (classifying) อีกประการหนึ่ง

Lackstrom, Selinker, และ Trimble สังเกตว่า นักเรียนต่างชาติหลายคน แม้จะรู้ศัพท์ทุกคำในประโยค หรือแม้แต่รู้ทุกประโยคในย่อหน้า ก็ไม่อาจสามารถจะเข้าใจถึงหน้าที่ (function) ของย่อหน้า ซึ่งจะช่วยในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วได้ ทั้ง 3 คนตระหนักไว้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นต้องอาศัยมากกว่าการสอนเพียงแต่ศัพท์ และโครงสร้างประโยค เขาเป็นผู้เสนอ “rhetorical approach” เพื่อใช้สอนนักเรียนให้เพิ่มความเร็วในการอ่านและเพื่อเข้าใจในเนื้อหาได้มากขึ้น คำว่า “rhetoric” นั้น หมายถึง “ขบวนการที่ผู้เขียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ใช้เพื่อที่จะผลิตข้อเขียนที่ต้องการ” (process a writer writing scientific English employs to produce a desired text) หน่วยเบื้องต้นในขบวนการนี้ก็คือย่อหน้า (technical paragraph) คำว่าย่อหน้าในที่นี้มิได้หมายถึง ย่อหน้าในความหมายที่เคยใช้กันอยู่ปัจจุบันคือ มิได้หมายถึงย่อหน้าแต่เพียง รูป/ เท่านั้น แต่หมายถึงความคิดที่ได้ใจความสมบูรณ์ซึ่งมักจะเกินกว่า 1 ย่อหน้า Trimble กล่าวว่าหน้าที่ต่าง ๆ ของย่อหน้า หรืออีกนัยหนึ่ง rhetorical acts ที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้นจะต้องสอนให้นักเรียนได้รู้ไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบทความบางบทนั้นกล่าวเป็นนัย (implication) ซึ่งทำให้รู้ถึงหน้าที่เหล่านั้นมากยิ่งขึ้น

Mackay, Mountford, Halliday และ Hasan เห็นพ้องว่าในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเฉพาะการอ่านข้อเขียนทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนควรจะได้รับภาระชี้แนะให้รู้ถึงเครื่องช่วยชี้ (clues) ต่าง ๆ ทั้งในเชิง semantic clues และ rhetorical clues เครื่องช่วยชี้ หรือ clues เหล่านี้ รวมเรียกว่า textual cohesion ซึ่งประกอบด้วย ส่วนประกอบ 3 อย่างคือ

1. equivalence หรือ lexicon cohesion ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในคำศัพท์
2. reference หรือ syntactic cohesion ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในด้านวากยสัมพันธ์

3. connective ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในคำเชื่อม

1. ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในคำศัพท์ (equivalence หรือ lexicon cohesion) คือการใช้คำศัพท์ต่าง ๆ กันเพื่ออ้างถึงสิ่งเดียวกัน ซึ่งอาจทำได้โดยใช้คำ synonym หรือคำ homonym เช่น

Shifting cultivation in the rain forest is still occasionally practiced without cultivation *implements*, after burning off, seed is sown in the ashes. The axe and the machete are the main *tools*. Where the ground is prepared, as is usually the case, tools for cultivation are required.

คำว่า tools, implements เป็น synonym ต่างก็หมายถึง “เครื่องมือ” เหมือนกัน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคในด้านวากยสัมพันธ์ (reference หรือ syntactic cohesion) คือ เครื่องมือทางไวยากรณ์ในการเชื่อมประโยคให้สัมพันธ์กันโดยอาศัยการอ้างถึงคำหรือสิ่งของที่กล่าวมาก่อนแล้วข้างหน้า (cataphora) หรือการอ้างถึงคำหรือสิ่งของที่ตามมาข้างหลัง (anaphora) เครื่องมือทางไวยากรณ์ที่พบบ่อยได้แก่คำประเภท prenominal substitution, demonstrative pronouns, nominal or verbal substitution, comparison และ summary words เช่น

How would a student answer an examination question about hazards associated with foods? Probably he would devote most attention to obesity, with a passing reference to inhalation asphyxia; he might discuss high-and low-cholesterol foods, depending upon his teachers' attitudes toward this subject. If he did *all these things*, he should nevertheless, on the evidence of several recent articles—receive less than perfect marks.

ในที่นี้ “all these things” เป็น syntactic cohesion หมายถึง สิ่งนี้นักเรียนจะต้องทำทั้งที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด

3. connective หรือ discourse marker ได้แก่คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เชื่อมความในประโยคเดียวกัน (intrasentential connective) หรือทำหน้าที่เชื่อมความระหว่างประโยค (intersentential connective) ซึ่งจะช่วยชี้แนะให้ผู้อ่านทราบถึงความสัมพันธ์ของประโยคต่าง ๆ ได้เด่นชัดยิ่งขึ้น เช่น

1. He is wealthy *but* unhappy “but” เป็น connective ที่เชื่อมความระหว่างประโยค เพื่อชี้ให้เห็นความที่ขัดแย้งกัน

2. He was very tired. *Therefore*, he went to bed early.

“therefore” เป็น connective ที่เชื่อมระหว่างประโยคทั้งสอง เพื่อชี้ให้ทราบว่าประโยคทั้งสองเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน

6. การศึกษาโดยใช้แนวการสอนแบบแปล (Translation Approach)

Lutoslawka สังเกตว่านักเขียนแนววิทยาศาสตร์ ถ่ายทอดความคิดออกมาได้ทางเดียว ในขณะที่นักเขียนวรรณคดีสามารถทำได้หลายวิธีทางด้วยกัน ทั้งนี้เพราะคำศัพท์ทางวิทยาศาสตร์นั้น มีความหมายเดียวและไม่เปลี่ยนแปลงเหมือนอย่างคำศัพท์ทางวรรณคดี ข้อเท็จจริงอันนี้มีอิทธิพลต่อแนวการสอนแบบแปลมาก การแปลคำทางวรรณคดีย่อมไม่สามารถเข้าถึงอรรถรสของภาษาเดิมได้ ผิดกับการแปลคำทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะไม่มีปัญหานี้ เพราะสามารถถ่ายทอดแนวความคิดจากการแปลออกมาได้อย่างชัดเจนเหมือนข้อความในภาษาเดิม Lutoslawka แนะนำแนวการสอนแบบแปลที่คำนึงถึงข้อแตกต่างระหว่างภาษาแม่ของนักเรียน และภาษาเป้าหมายเป็นข้อกำหนดในการเตรียมนักเรียนให้อ่านคำวิทยาศาสตร์ได้ในเวลาจำกัด คำแปลที่เธอใช้เอามาจากคำทางวิทยาศาสตร์ หรือบทความในสาขาที่นักเรียนศึกษาอยู่ เธอได้รวบรวมข้อที่นักเรียนฝึกบ่อย ๆ ไว้ ทั้งศัพท์และไวยากรณ์ที่เป็นปัญหาแก่นักเรียนของเธอ และจากข้อมูลดังกล่าว เธอได้สร้างกลุ่มประโยคภาษาอังกฤษเพื่อให้นักเรียนฝึกแปลโดยบรรจุเอาข้อที่นักเรียนฝึกฝนนั้นรวมเข้าไว้ด้วย

Weinberger สังเกตว่าการฝึกฝนเพิ่มขึ้นในการอ่าน มักจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการแปลโดยเจตนา (conscious translation) มาเป็นความเข้าใจอย่างอัตโนมัติ (subconscious automatic comprehension) Weinberger ใช้แบบฝึกหัดแปลในการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษในแวดวงวิทยาศาสตร์ แบบฝึกหัดแปลของเขาประกอบด้วย

1. การแปลประโยคต่าง ๆ ที่มีความยากทางด้านโครงสร้าง (ซึ่งประโยคเหล่านี้นำมาจากตำราเรียน)

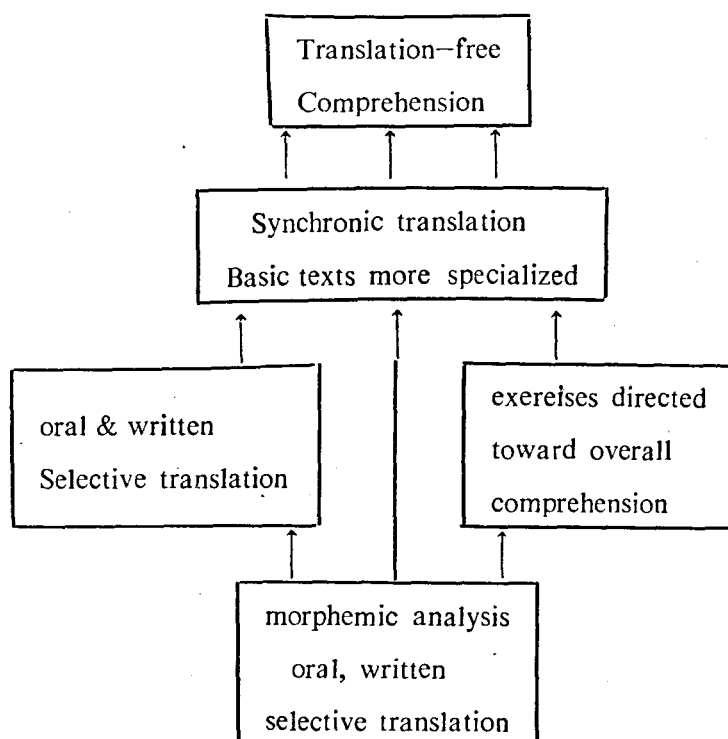
2. และการแปลประโยคที่ผูกขึ้นใหม่ ซึ่งได้รวมเอาไวยากรณ์และศัพท์ต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนเคยเห็นมาแล้วเข้าด้วยกัน

3. การแปลคำที่แยกออกมาเดี่ยว ๆ (isolated words)

นักเรียนแต่ละคนจะต้องแปลบทเรียนให้ได้ โดยครูจะเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำความยุ่งยากที่จะเกิดจากศัพท์ หรือโครงสร้างจะถูกนำมาอธิบายในระหว่างนั้นด้วย ในตอนต้นของเวลาเรียนชั่วโมงถัดไป ครูจะให้นักเรียนแปลบทเรียนเดิมกันอีกครั้งที่หนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนยังมีความทรงจำในเรื่องนั้นอยู่หรือไม่

Salager กล่าวว่า การแปลนั้นเป็นวิธีทางที่สามารถนำนักเรียนไปสู่ความเข้าใจในเนื้อหาของตำราภาษาอังกฤษในแวดวงวิทยาศาสตร์ได้ เธอย้ำว่า ขบวนการแปลและความเข้าใจนั้นไปด้วยกัน ก่อนที่จะปล่อยให้ให้นักเรียนอ่านตามลำพังได้ ก็จะต้องถูกฝึกฝนให้รู้จักแปลประโยคต่าง ๆ กัน ที่คัดเลือกแล้วที่มีศัพท์ภาษาอังกฤษในแวดวงวิทยาศาสตร์ และได้รับการชี้ให้เห็นถึงลักษณะทางวากยสัมพันธ์ (syntactic features) ของภาษาอังกฤษในแวดวงวิทยาศาสตร์ การแปลอาจจะเป็นการเปรียบเทียบลำดับของคำในภาษาแม่ของนักเรียนกับภาษาอังกฤษ และการทำเช่นนั้นก็เป็น การตรวจได้ตัวยว่า ความหมายของภาษาที่นำมาให้แปลเป็นที่เข้าใจอย่างถูกต้องหรือไม่ Salager เสนอแนะ “Translation-free comprehension” ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นขั้นบันไดที่นำไปสู่การอ่านตำราภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์

การแปลนี้อาจจะเป็นแบบปากเปล่า แบบ ใช้เขียน แบบ หยิบยกมาเฉพาะประเด็น หรือ แบบแปลต่อเนื่องกันไปก็ได้ทั้งนั้น ที่ว่า “หยิบยกเฉพาะประเด็น” นั้นหมายถึงการที่ผู้สอนให้นักเรียนฝึกเฉพาะเรื่อง เช่น ฝึกเรื่องคำประสม (compound) ฝึกด้าน passive voice และเน้นแต่ละคำที่อ่านโดยเฉพาะ การฝึกฝนแต่ละครั้งทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการเปรียบเทียบระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาแม่ และในขณะเดียวกันก็เป็นการช่วยชี้ให้เห็นถึง โครงสร้างที่เห็นซ้ำบ่อย ๆ (morphosyntactic features) ในภาษาอีกด้วย เมื่อความรู้ของนักเรียนในด้านศัพท์และโครงสร้างเพิ่มขึ้นแล้ว ขั้นต่อไปก็คือการแปลตำราที่ทำให้ง่ายลงบ้างแล้ว (simplified text) และการแปลตำราต้นฉบับในชั้นถัดไป นาน ๆ ครั้งครูอาจจะหันมาให้แปลแบบ “synchronic transla-

tion” คือการแปลบทเรียนโดยไม่มีการเตรียมล่วงหน้ามาก่อน ซึ่งเป็นประโยชน์เพราะเป็นการ ทบทวนลักษณะทางภาษาศาสตร์ของสิ่งที่เคยเรียนมาแล้ว และยังเป็นแรงจูงใจให้กับนักเรียนผู้ ที่เห็นความก้าวหน้าของตนอย่างชัดเจนอีกด้วย

แม้ว่าจะมีผู้ศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ทางวิทยาศาสตร์แนวทางต่างๆ กัน ดังที่ กล่าวมาแล้วก็ตาม ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า มีแนวโน้มในการศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์ ทางวิทยาศาสตร์โดยใช้หลักการจากทั้งแนวการวิเคราะห์เชิงวากยสัมพันธ์การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างประโยคและการสอนแบบสื่อความหมายมาผสมผสานกัน ดังจะเห็นตัวอย่างได้จากแบบเรียน ต่างๆ ที่ผลิตออกมาสู่ตลาด เช่นแบบเรียนชุด nucleus หรือแบบเรียนที่จัดทำโดย ELS ก็คือ ต่าง ก็นับว่าแนวทางดังกล่าวทั้งสิ้น อีกประการหนึ่งเห็นได้ว่า มีผู้ศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ อย่างนี้ในวงที่แคบหรือกว้างแตกต่างกัน และเรียกชื่อภาษาอังกฤษ ที่ว่านี้ต่าง ๆ กัน เช่น English for Science and Technology (EST); Technical, Technological and Scientific English (TTSE); Scientific, Technological and Technical English (STTE); English for Scientific

and Technical Purposes (ESTP); English for Academic Purposes (EAP); English for Occupational Purposes (EOP); Factual English; Functional English; Technical English; Scientific English, and English for Special or Specific Purposes (ESP)

การศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่างนี้ แม้ว่าจะเพิ่งเริ่มมาไม่นานเมื่อเทียบกับการศึกษาภาษาอังกฤษในแง่ของภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง (EFL/ESL) แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นศาสตร์ที่กำลังอยู่ในความสนใจของทั้งนักภาษาศาสตร์ นักศึกษา นักวิจัยจากทั่วโลก ดังจะเห็นได้ว่าการประชุมทางคานภาษาในระดับชาติแต่ละครั้งไม่ว่าจะเป็นการประชุมของ TESOL (Teaching of English to Speakers of other Languages) ก็ดี ของ AILA (International Association of Applied Linguistics) ก็ดี หรือของ LSP Unesco (Language for Specific Purposes) ก็ดี การศึกษา ภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่างมักจะเป็นหัวข้อสำคัญอันหนึ่งของการประชุมระดับชาติเหล่านี้เสมอมา

หนังสืออ้างอิง

- Barnard, Helen. *Advanced English Vocabulary*. Rowley : Newbury House Publishers, 1971.
- Cheong, Lee Kok. "Trends in the Linguistic Study of English for Science and Technology." In *Teaching English for Science and Technology*. Ed., Jack C. Richards. Singapore : Singapore University Press, 1976.
- Cowan, J.R. "Lexical and Syntactic Research for the Design of EFL Reading Materials." *TESOL quarterly*, vol. 8, no. 4, 1974.
- Curtis, Francis. "Investigations of Vocabularies in Textbooks of Science for Secondary Students." In *Research in Science Education*. Ed., Robert W. Boenig. New York : Teachers College Press, Columbia University, 1969.
- Dudley-Evans, A. et al. "The ESP Materials of the University of Azarabadegan, Tabriz, Iran." In *Teaching English for Science and Technology*. Ed., Jack C. Richards. Singapore : Singapore University Press, 1976.
- Flood, W.E. and M.P. West. "A Limited Vocabulary for Scientific and Technical Ideas. (1) & (2) *English Language Teaching Journal*, vol. 4, no. 4, no. 5. 1950.

- ries, Charles C. *English Word-Lists : A Study of Their Adaptability for Instruction*. Washington : American Council on Education, 1940.
- Walliday, M.A.K. and Ruqaiya Hasan. *Cohesion in English*. London : Longman, 1976.
- Wilton, Margaret. "French for Science Students, Objectives and Teaching Strategies" CILT Reports and Papers, no 7. London, 1971.
- Widdleston, Rodney D. *The Sentence in Written English : A Syntactic Study Based on an Analysis of Scientific Texts*. Cambridge : Cambridge University Press, 1971.
- Witoslawha, Janina. "Reading Technical English." *English Teaching Forum*, vol 9. no. 6 1971.
- McConochie, J. "Simpliity and Complexity in Scientific Writing : A Computer Study of Engineering." Unpublished PhD Dissertation. Columbia University, 1969.
- Martin, Anne. "Teaching Academic Vocabulary to Foreign Graduate Students." *TESOL Quarterly*, vol. 10, no. 1 1976.
- Mgden, C.K. *Basic English Applied for Science*. London : Psyche Miniatures, 1931.
- uangmali, Suraprom. "A quantitative Investigation of The Vocabulary of Some Engineering Texts and Implications for Teaching Engineering English Vocabulary to Learners of English as Foreign Language." Unpublished M.A. Thesis. The University of Kansas, 1975.
- apoport, Anatol. "The Language of Science." In *the World of Words*. Eds., B. Kottles and M. Light. Boston : Houghton Mifflin Co., 1957.
- alager, Francoise. "Optimun Foundations of English Technical Literature and Their Applications of the Comprehension Training of Non-English Speaking Scientists." Unpublished PhD Dissertation. The University of Texas at Austin, 1977.
- avory, Theodore Horace. *The Language of Science*. London Andre Dentsch, 1953.
- mpson, Harold Burton. "A Descriptive Analysis of Scientific Writing." Unpublished PhD Dissertatation. The University of Michigan, 1965.
- revens, Peter. "Alternatives to Daffodils." CILT Reports and Papers, no. 7. London, December, 1971.
- ."English for Special Purposes : An Analysis and Survey." In *Studies in Language Learning*. Ed. J. Ronayne Cowan. University of Illinois at Urbana-Champaign, vol. 2. no. 1. Fall 1977
- weinberger, Alberto An Experimental Reading Course of Scientific English." *English Language Teaching Journal*, vol. 10, no. 4, 1956.
- West, Michael. *A General Service List of English Words*. London : Longman, Green and Co., 1953.
- Widdowson, H.G. "An Approach to the Teaching of Scientific English Discourse." *RELC Journal*, vol. 5, no. 1, 1974.
- EST in Theory and Practice" In *English for Academic Study*. ETIC Occasional Paper. London : The British Council, 1975.

Discourse Markers กับการอ่านข้อเขียนทางวิชาการ

ผ่าน บาลโพธิ์

ในปัจจุบันการอ่านข้อเขียนทางวิชาการที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะข้อเขียนที่เป็นภาษาอังกฤษ นับว่ามีความสำคัญต่ออาชีพการงานและการดำรงชีวิตโดยทั่วไปมากขึ้น และกับอาชีพหลาย ๆ อาชีพนั้น การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการเกือบจะกล่าวได้ว่ามีความจำเป็นเอาที่เดียว แต่การอ่านเพื่อผลทางวิชาการก็มีได้กระทำได้ง่ายๆ เหมือนการอ่านเรื่องทั่วๆ ไป การอาศัยเพียงความรู้ด้านไวยากรณ์และศัพท์เท่านั้นไม่สามารถจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถ่องแท้จนสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจัง ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะการที่ผู้อ่านจะสามารถติดตามความรู้ ความคิด และข้อเสนอแนะต่างๆ ในทางวิชาการได้เป็นอย่างดีนั้น ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและมีความสามารถในการคิดหาเหตุผลประกอบไปด้วย ดังที่ Michael Smithies¹ กล่าวไว้ว่า การที่จะอ่านได้ดีนั้น ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการสืบสาวเหตุผลและความสามารถในการสรุปเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล และนอกจากนี้ Frank Smith² ก็ได้กล่าวซ้ำไว้อย่างชัดเจนว่าการรู้ศัพท์แต่เพียงอย่างเดียวก็ช่วยการอ่านได้ไม่มากนัก เพราะความหมายของประโยคมิใช่ผลรวมของความหมายของคำแต่ละคำในประโยค Ronald Mackay กับ Alan J. Mountford³ ก็ได้กล่าวเกี่ยวกับการอ่านข้อเขียน

¹ Michael Smithies, *Advanced English Comprehension Texts for Science Students*, London : Collier-Macmillan Publishers, 1972. p. 1.

² Frank Smith, *Understanding Reading*, New Jersey : Holt, Rinehart and Winston, 1971. p. 36.

³ Ronald Mackay and Alan J. Mountford, "The Teaching of English for Special Purposes : Theory and Practice" in *English for Specific Purposes* by Ronald Mackay and Alan J. Mountford (eds.), London : Longman, 1978. p. 19.

ทางวิชาการไว้ในทำนองเดียวกันว่า การเอาใจใส่แต่เพียงด้านไวยากรณ์และศัพท์ช่วยการอ่านได้น้อยมาก ผู้อ่านควรจะคำนึงถึงหน้าที่ในด้านการสื่อความหมายของภาษามากกว่า และในขณะเดียวกันก็ได้เสนอแนะว่าผู้อ่านสามารถที่จะพัฒนาความสามารถในการตีความสิ่งที่อ่านได้โดยการอาศัยความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (inter-sentential relationships) นอกจากนี้ Louis Trimble⁴ ก็ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า การที่ผู้อ่านจะสามารถจับใจความของสิ่งที่อ่านได้มากที่สุดและรวดเร็วที่สุดนั้น ผู้อ่าน จะต้องทราบหน้าที่ของข้อความแต่ละย่อหน้าที่อ่านโดยการสังเกตด้วยคำหรือข้อความที่จะช่วยบอกความสัมพันธ์ระหว่างข้อความเท่าที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่อ่าน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เราสามารถอ่านข้อเขียนทางวิชาการได้ดีขึ้นก็ได้แก่การที่ผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างใช้ความรู้ความคิดและจะต้องเข้าใจหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างข้อความต่างๆ ทั้งข้อความระดับประโยคระดับย่อหน้าหรือระดับที่ใหญ่กว่าระดับย่อหน้า โดยการอาศัยสิ่งชี้แนะทางภาษาที่จะช่วยบอกหน้าที่หรือบอกความสัมพันธ์ระหว่างข้อความ ดังนั้นบทความเรื่องนี้จึงเสนอข้อคิดเห็นและแนวทางในอันที่จะนำความรู้เรื่อง discourse markers มาช่วยในการอ่านข้อเขียนทางวิชาการและในขณะเดียวกันก็จะเป็นการรวบรวมตัวอย่างของ markers ที่มีประโยชน์ต่อการอ่านมาเสนออีกด้วย

อันที่จริงคำว่า discourse markers ในที่นี้ก็เป็นรู้จักกันในชื่ออื่นๆ หลายชื่อ เช่น conjunctions, transitional words, transitional expressions, signal words, sequential signals, thought connectors, rhetorical markers, illocutionary markers แต่อย่างไรก็ตามคำเหล่านี้ต่างก็มีความหมายไม่เท่าเทียมกันเสียทีเดียวและหลายคำก็มีความหมายแคบกว่าคำว่า discourse makers มาก คำว่า discourse markers ในที่นี้หมายถึงบรรดาคำ วลี หรือประโยคที่เป็นตัวบอกหน้าที่หรือความสัมพันธ์ของข้อความ marker ที่อยู่ในรูปของคำก็เช่น “moreover” ในรูปของวลีก็เช่น “in conclusion” และในรูปของประโยคก็เช่น Let me illustrate my point. หรือ Now, let me summarize what I have proposed.

ประโยชน์ที่สำคัญที่จะได้จากความรู้ความเข้าใจเรื่อง discourse markers ก็คือจะช่วยให้อ่านสามารถอ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้นและถูกต้องยิ่งขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะ discourse markers สามารถช่วยผู้อ่านได้ในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้

⁴ Louis Trimble, “A Rhetorical Approach to Reading Scientific and Technical English” *Forum* (October, 1979), p. 4, 21.

1. **ช่วยให้ผู้อ่านสามารถติดตามเรื่องได้ง่ายและสะดวก** ทั้งนี้เพราะ discourse markers จะทำหน้าที่เสมือนป้ายบอกทางที่คอยบอกให้ผู้อ่านทราบอยู่ตลอดเวลาว่าผู้เขียนกำลังจะกล่าวเกี่ยวกับสิ่งใดและจะเขียนไปในทิศทางใด เช่นเมื่อพบคำว่า “however” ก็เป็นที่เข้าใจได้ทันทีว่าผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงข้อความที่ขัดแย้งกันกับข้อความที่กล่าวไปแล้ว หรือเมื่อพบคำว่า “in other words” ก็แสดงว่าผู้เขียนกำลังจะย้ำข้อความที่เพิ่งกล่าวถึง โดยที่การย้ำนี้อาจเป็นการใช้ถ้อยคำให้ง่ายขึ้นก็ได้ หรือเมื่อพบข้อความที่ว่า “Let me now summarize the main points than have been made in this chapter” ก็จะทราบได้ทันทีว่าผู้เขียนต้องการจะสรุปจุดสำคัญๆ ที่เขากล่าวถึง หรือเมื่อพบข้อความที่ว่า “Another reason is that.....” ผู้อ่านก็จะเข้าใจได้ทันทีว่าผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงเหตุผลประการหนึ่งนอกจากนี้ คำว่า “another” ก็ยังช่วยบอกผู้อ่านให้ทราบอีกด้วยว่าผู้เขียนได้กล่าวถึงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังกล่าวถึง อยู่มาแล้วอย่างน้อยก็หนึ่งเหตุผล

2. **ช่วยให้ผู้อ่านสามารถปรับวิธีอ่านได้อย่างเหมาะสม** ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้อ่านทราบหน้าที่ของ discourse markers ผู้อ่านก็ย่อมจะสามารถบอกหน้าที่ (function) ของข้อความแต่ละตอนได้ด้วย และเมื่อทราบหน้าที่ของข้อความแต่ละตอน ผู้อ่านก็ย่อมตัดสินใจได้ว่า จะอ่านข้อความนั้นอย่างไร เช่น หากทราบว่าข้อความย่อหน้านั้นเป็นการบรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และหากผู้อ่านไม่ต้องการรายละเอียดในตอนนั้นมากนักก็อาจอ่านเพียงผ่านๆ หรืออาจไม่อ่านเลยก็ได้ ข้อพิสูจน์ในเรื่องนี้จะไม่ยุ่งยากนัก ท่านลองนึกถึงเวลาที่ท่านอ่านนวนิยาย และท่านต้องการทราบแต่เพียงว่าใครทำอะไร ท่านก็จะพบว่าท่านไม่ได้อ่านการบรรยายรายละเอียดต่างๆ มากนัก ในทางตรงกันข้าม หากเป็นข้อความสำคัญที่ท่านต้องการรายละเอียดท่านอาจจำเป็นต้องอ่านข้อความนั้นอย่างละเอียดละออกก็ได้ กล่าวโดยสรุป ความรู้ความเข้าใจหน้าที่ของ discourse marker จะช่วยให้ผู้อ่านตัดสินใจได้ว่า จะ skip, skim, scan หรือจะต้อง read between the lines ได้นั่นเอง

3. **ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเดาความหมายของคำยากหรือคำที่ไม่ทราบความหมาย** การให้ความหมายที่เหมาะสมแก่คำในประโยคนั้นเป็นสิ่งสำคัญ แต่การให้ความหมายก็มีได้หมายความว่าผู้อ่านจะต้องอาศัยพจนานุกรมอยู่เสมอ การใช้ context clues ก็นับว่าเป็นวิธีที่ดียิ่งเพราะนอกจากจะไม่เสียเวลาเปิดพจนานุกรมบ่อยๆ แล้ว ความหมายที่ให้อ่านก็จะตรงกับเรื่อง

ที่อ่านมากอีกด้วย อันที่จริงคำที่เราอาจต้องให้ความหมายในที่นี้ก็ได้หมายถึงเพียงคำยากหรือคำที่เราไม่ทราบความหมายมาก่อนเท่านั้น เพราะคำที่เราพบเห็นเสมอๆ ก็อาจกลายเป็นคำที่มีปัญหาได้ ทั้งนี้เพราะการที่คำยังเป็นที่ยึดกันมากเท่าไรก็ยิ่งมีความหมายมากขึ้นตามไปด้วย discourse markers ก็เป็น context clues อีกชนิดหนึ่งที่ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ในการให้ความหมายแก่คำหรือแก่ประโยคได้ ในเรื่องนี้ J.S. Steinberg⁵ ก็ได้อธิบายไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการให้ความหมายแก่คำโดยอาศัยแนวแนะต่างๆ ทางภาษาเช่นการอาศัย definition, contrast และ connectives

ตัวอย่างการเดาความหมายของคำโดยอาศัย discourse markers ก็เช่น

- 1) He is an *inebriate*, that is, he is a person who is always drunk.

จากประโยคนี้เราทราบความหมายของคำว่า *inebriate* ได้จากการทราบว่า that is คือ marker ที่ใช้นำหน้าการให้ความหมายแก่คำหรือนำหน้าข้อความที่ผู้เขียนตั้งใจจะย้ำความหมายของข้อความที่อยู่ข้างหน้า

- 2) Although the task was *arduous*, everyone had done it very successfully.

จากประโยคนี้เราทราบความหมายของคำว่า *arduous* ได้โดยอาศัยความขัดแย้งกันของข้อความตอนแรกและตอนหลัง และคำสำคัญที่ช่วยให้เราทราบความขัดแย้งนั้นก็คือ *although* ผู้เขียนเชื่อว่าหากเราไม่ทราบหน้าที่คำความหมายของคำว่า *although* เราก็คงจะเดาความหมายของคำว่า *arduous* ได้ยากอย่างยิ่งทีเดียว

4. The **percussion** such as drums, tambourines, and cymbals, are urgently needed.

จากประโยคนี้เราพอจะเดาความหมายของคำว่า *percussion* ได้ว่า หมายถึงเครื่องดนตรีที่ใช้สำหรับให้จังหวะ โดยอาศัยตัวอย่างที่มีอยู่ในประโยค แต่การที่จะทราบว่า drums, tambourines และ cymbals เป็นตัวอย่างของ *percussion* นั้นก่อนอื่นเราก็ต้องทราบว่า *such as* ใช้นำหน้าข้อความที่เป็นตัวอย่าง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ *such as* จะเป็นคำที่ช่วยบอกให้ผู้อ่านทราบว่ากำลังจะมีตัวอย่างเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เขียนเพิ่งกล่าวถึงตามมา

⁵ J.S. Steinberg, "Context Clues as Aids in Comprehension" *Forum* (April, 1978), p. 8.

5. **ช่วยให้ผู้อ่านสามารถหาล่องหนได้ว่าข้อความชนิดใดกำลังจะตามมา** ความสามารถในการหาล่องหนนั้นมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการอ่านอย่างยิ่ง เพราะการอ่านในสิ่งที่เราพอจะรู้แนวทางอยู่แล้วนั้นจะช่วยให้เรามองเห็นส่วนสำคัญ ๆ (component parts) หรือโครงสร้างของเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น และยังจะช่วยให้เราสามารถเลือกความหมายที่เหมาะสมที่สุดให้แก่ข้อความที่อ่าน ความสามารถเช่นนี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านได้ถูกต้องยิ่งขึ้นด้วยเกี่ยวกับเรื่องความสามารถในการคาดคะเน Constance Weaver⁶ กล่าวว่าผู้อ่านที่อ่านได้อย่างดีเยี่ยมนี้ล้วนเป็นผู้ที่ต้องอาศัยแนวแนะทางภาษา ทั้งด้านโครงสร้างและด้านความหมาย ช่วยให้สามารถหาล่องหนได้ว่าข้อความชนิดใดกำลังจะตามมา เพื่อที่จะสามารถลดบรรเทาความหมายต่าง ๆ ที่ข้อความนั้นอาจมีให้น้อยลง ความสามารถเช่นนี้จะยิ่งเป็นความสามารถที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถอ่านได้รวดเร็วและถูกต้องอย่างแน่นอน

6. **ช่วยให้ผู้อ่านสามารถตรวจสอบความเข้าใจ** ในการกระทำสิ่งใดก็ตามหากผู้กระทำสามารถตรวจสอบได้ว่าการกระทำนั้นถูกต้องหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผู้กระทำก็ย่อมเกิดความมั่นใจและจะสามารถแก้ไขอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่จะทำให้งิจกรรมนั้นไม่ประสบผลสำเร็จได้ ในการอ่านก็เช่นกัน การตรวจสอบความเข้าใจนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ สิ่งหนึ่งที่พอจะช่วยผู้อ่านในเรื่องนี้ได้ก็คือ discourse markers ทั้งนี้ก็เพราะเมื่อ discourse markers สามารถช่วยให้ผู้อ่านทราบแนวทางการเขียนจนสามารถติดตามและเข้าใจเรื่องราวได้เป็นอย่างดี discourse markers ก็ย่อมใช้ช่วยในการตรวจสอบความเข้าใจได้ด้วย เช่นอาจใช้ช่วยในการตรวจสอบความหมายของคำ ความหมายของประโยค หรือแม้กระทั่งความหมายของข้อความระดับย่อหน้า

ตัวอย่าง Discourse markers

ผู้เขียนได้กล่าวถึงประโยชน์ของ discourse markers ต่อการอ่านมาพอสมควร ต่อไปนี้ใคร่ขอยกตัวอย่าง discourse markers ที่มีประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป ผู้เขียนได้พยายามจัด discourse markers ออกเป็นหมวดหมู่ตามหน้าที่ด้านความหมายและประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับแต่ markers บางคำอาจถูกจัดอยู่ได้เกินกว่าหนึ่งกลุ่ม เช่นคำว่า “while” อาจได้ทั้งกลุ่มที่แสดงความขัดแย้ง (contrast) และกลุ่มที่บอกเวลา หรือคำว่า “as” ก็อาจจัดอยู่ได้ทั้งกลุ่มที่บอกการเปรียบเทียบ (comparison) บอกสถานภาพ (state) บอกเหตุผล (reason) และบอกเวลา กลุ่มของ discourse markers มีดังนี้

⁶ Constance Weaver, *Psycholinguistics and Reading: From Process to Practice*, Massachusetts: Winthrop Publishers, Inc., 1980. pp. 84-85.

DISCOURSE MARKERS

SEMANTIC FUNCTIONS	MARKERS
1. ADDITION	and, also, moreover, besides, furthermore, in addition, in addition to, another, the next, the last, finally
2. EXEMPLIFICATION	for example, for instance, in fact, particularly, specifically, such as, e.g., as, thus, except that, all but, for a brief example, especially
3. ENUMERATION	first (ly), secondly, thirdly...
4. COMPARISON	as, as... as, as if, like, in a like manner, in the same manner, likewise, similarly, as much as, just the same as..., just as
5. CONTRAST AND CONCESSION	but, however, on the other hand, though, although, even though, even so, yet, and yet, nevertheless, rather, still, and still, otherwise, while, after all, all the same, instead, instead of, conversely, in spite of, despite the fact that, despite this fact, despite (V-ing), on the contrary, in contrast, in contrast to this, nonetheless, notwithstanding, unlike, in opposition to, whilst
6. CONDITION	if, unless, on the condition that, provided that, as long as, when, whenever, if when, only if, while, where, suppose, supposing, supposing that, assuming that
7. TIME SEQUENCE	first (ly), in the beginning, originally, then, next, later, before, after, after that, after a while, afterwards, the next..., now, when, while, meanwhile, at the same time, in the meantime, subsequently, as, as soon as, until firstly, secondly, thirdly..., eventually, finally, the last, the end, so far, shortly after, earlier, earlier this...
8. RESTATEMENT OR REPETITION	that is, in other words, that is to say, in fact, indeed, briefly, or
9. CAUSE AND EFFECT OR RESULT	so, thus, hence, consequently, accordingly, therefore, as a result, because, because of, on account of, owing to, since, due to the fact that, so that, so... that, such...that, in such a way that, so much so that

SEMANTIC FUNCTIONS	MARKERS
10. CONCLUSION OR SUMMARY	in conclusion, in short, in brief, in summary, in a nutshell, therefore, thus, consequently, all these, after all, on the whole, so, hence, accordingly
11. ALTERNATIVE	or, either... or, alternatively, one or the other, whether... or... or...
12. POSSIBILITY	probably, perhaps, possibly, maybe, most likely, likely
13. CERTAINTY	certainly, of course, without doubt, doubtless, obviously, exactly, undoubtedly, no doubt
14. EMPHASIS	in fact, indeed, in particular, particularly of course, really, also, not only... but also, moreover, furthermore, in addition, actually, as a matter of fact, certainly
15. DEFINITION	in other words, which means, which is, that is, that means
16. CLASSIFICATION	types of, kinds of, sorts of into { groups types kinds categories areas
17. REASON	because, for, since, as, because of
18. REFERENCE	according to, from, in,
19. PURPOSE	in order to, in order that, for, to, so that, such that, for the purpose of
20. COMMENT/OPINION	strangely, interestingly, interestingly enough; paradoxically, frankly, personally, curiously enough
21. GENERALIZATION	generally, generally speaking, in general, on the whole, as a rule, by and large
22. EXPLANATION OR CLARIFICATION	that is to say, in other words, that is, i.e., thus, namely which means
23. REINFORCEMENT	again, and, also, moreover, furthermore, in addition
24. STATE	as
25. PREDICTION	if

ข้อเสนอแนะในการสอน

การสอนให้ผู้เรียนรู้จักอาศัย discourse markers เพื่อช่วยให้การอ่านดีขึ้นอาจทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่จะเสนอต่อไปนี้เป็นวิธีที่ผู้เขียน ได้ทดลองใช้มาแล้วและรู้สึกว่าจะเป็นวิธีที่ให้ผลดี วิธีการมีดังนี้

1. การเน้นให้ผู้เรียนทราบหน้าที่ด้านความหมาย (semantic functions) ของ discourse markers ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะความหมายหรือคำแปลกับหน้าที่ด้านความหมายของคำหรือข้อความนั้นมีใช้สิ่งเดียวกัน เช่น “but” หมายความว่า “แต่” ในภาษาของเรา แต่หน้าที่ด้านความหมายก็คือเพื่อบอกหรือแสดงความขัดแย้ง (contrast) ในขณะเดียวกัน การรู้ว่า “but” หมายความว่า “แต่” โดยมีได้มีความเข้าใจว่า “แต่” ในที่นี้ใช้เพื่อบอกให้อ่านทราบว่าข้อความหน้า “but” และหลัง “but” ต่างกัน ก็ไม่เกิดประโยชน์มากนัก

2. การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทายล่วงหน้าได้ว่าข้อความชนิดใดอยู่หน้าหรืออยู่หลัง discourse markers ที่ต้องการสอน การฝึกเช่นนี้จะช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น และถูกต้องยิ่งขึ้น การฝึกอาจทำได้ทั้งในขณะใช้แบบเรียน และการทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม เช่นอาจใช้วิธีซักถามในขณะอ่านบทอ่านในแบบเรียน หรืออาจให้ผู้เรียนฝึกต่อข้อความจากประโยคที่เตรียมไว้ก็ได้ หรืออาจใช้บทหนักเติมคำ โดยเลือกตัดเฉพาะ markers ที่สำคัญก็ได้

3. การฝึกให้ ผู้เรียนหาใจความสำคัญ (main idea) หรือหา major supporting details ของเรื่องที่อ่านโดยอาศัย markers วิธีการก็คือการให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ หรือวงกลม markers ทั้งหลายที่ปรากฏอยู่ในบทอ่าน แล้วอ่านข้อความหน้าหรือหลัง markers เหล่านั้นอย่างผ่าน ๆ (skim) แล้วสรุปใจความสำคัญหรือบอก major supporting details

4. การฝึกให้ผู้เรียนสามารถเดาความหมายของคำ วิธีการอาจทำได้ง่าย ๆ ด้วยการเลือกประโยค หรือข้อความจำนวนหนึ่งมาเป็นแบบฝึกหัด ให้ผู้เรียนฝึกโดยที่ประโยคที่กล่าวถึงในที่นั้นจะต้องเป็นประโยคที่มีคำยากอยู่หนึ่งคำและมี marker ที่จะช่วยให้อ่านเดาความหมายของคำยากนั้นได้รวมอยู่ด้วย แต่แบบฝึกหัดที่ใช้ในระยะแรกควรเป็นแบบฝึกหัดที่ง่าย และมี context ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนทราบแนวทางในการอาศัย discourse markers ช่วยในการเดาความหมายของศัพท์เสียก่อน จากนั้นจึงค่อยใช้แบบฝึกหัดที่ยากขึ้น

5. การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างข้อความโดยอาศัย discourse markers วิธีการเตรียมแบบฝึกหัดอาจทำได้หลายวิธี เช่น

1) ให้ประโยคมาเป็นคู่ ๆ ประมาณ 10–15 คู่ ประโยคแต่ละคู่ จะต้องมีความสัมพันธ์ที่แน่นอนอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น อาจเป็นการยกตัวอย่าง การอธิบายความหมาย หรืออาจเป็นการบอกเหตุผลก็ได้ และในประโยคแต่ละคู่จะต้องมี marker ที่แสดงความสัมพันธ์นี้ไว้อย่างชัดเจนอีกด้วย แต่ข้อควรระวังในการใช้แบบฝึกหัดนี้คือการอ่านจริงนั้นเรามีได้อ่านประโยคเพียงสองประโยคแล้วก็สรุปใจความ หากแต่เรามากจะต้องอ่านข้อความหลาย ๆ ประโยคร่วมกัน จึงจะสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการฝึกในเรื่องนี้จึงควรเป็นการฝึกในระยะแรก ๆ เท่านั้น และนอกจากนี้ ผู้อ่านแต่ละคนก็อาจมองความสัมพันธ์ของประโยคทั้งคู่ไปคนละอย่างก็ได้ ดังที่ Vivian Horn⁷ กล่าวว่าความสัมพันธ์ของข้อความบางครั้งก็มีได้เกินกว่าหนึ่งอย่าง และแม้ว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้จะไม่เหลื่อม (overlap) กันเลยคนสองคนก็อาจมองความสัมพันธ์ไปคนละอย่างก็ได้

2) ใช้วิธีการเดียวกับข้อแรก แต่ระหว่างข้อความประโยคแรกกับประโยคหลังของข้อความทั้งสองเอาเอง การฝึกนี้ยากขึ้น และคำตอบก็มากขึ้น ดังนั้นหากท่านจะใช้แบบฝึกหัดนี้ ท่านควรพยายามคิดหาคำตอบหลาย ๆ อย่างไว้ด้วย และทางที่ดีท่านควรใช้วิธีชักถามให้ผู้เรียนได้คิดอยู่ตลอดเวลา หรืออาจแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ แล้วให้ แต่ละกลุ่มพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อความแต่ละคู่ พร้อมกับเสนอแนะ marker ที่จะช่วยให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อความนั้น ๆ ชัดเจนขึ้น

3) ให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านที่มี markers อยู่หลาย ๆ คำ แล้วให้บอกความสัมพันธ์ของประโยคแต่ละประโยคในบทอ่านนั้น แต่แบบฝึกหัดนี้ค่อนข้างจะยากและในการอ่านจริงบางครั้งเราไม่จำเป็นต้องบอกความสัมพันธ์ระหว่างข้อความ ออกมาอย่างชัดเจน เราก็สามารถเข้าใจข้อความนั้นได้ ดังนั้นบางครั้งเราก็อาจเลือกฝึกเฉพาะความสัมพันธ์ที่เราจะพบเห็นอยู่เสมอก็ได้ เช่น ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการยกตัวอย่าง การอธิบายความ การยกความ การให้ความหมาย การเพิ่มข้อความเข้ามา การสรุป การเปรียบเทียบ การให้เหตุผล และการจัดหมวดหมู่

6. การเน้นให้ผู้เรียนทราบว่าการหาข้อความระดับประโยคที่รวมกันเป็นระดับย่อหน้า นั้นมิได้สื่อความหมายเป็นอิสระในตัวเองเสมอไป หากแต่ความหมายของประโยคต่าง ๆ ต่างก็

⁷ Vivian Horn, "Teaching Logical Relationships in Written (December, 1969), p. 295.

สนับสนุนซึ่งกันและกัน ดังนั้นในการอ่านเราจึงได้ต้องการทราบเพียงว่าประโยคมีหน้าอย่างไร แต่สิ่งที่เราต้องการทราบก็คือข้อความทุก ๆ ประโยคเมื่อรวมกันเป็นเรื่องราว (discourse) นั้นมีหน้าอย่างไร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ในข้อความแต่ละย่อหน้านั้นผู้เขียนต้องการจะบอกสิ่งใดแก่ผู้อ่าน หรือเมื่อมองในระดับที่กว้างขึ้น คือในระดับบทความ เราควรจะทราบว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญของบทความทั้งบทความนั้นคืออะไร และในขณะเดียวกันผู้เรียนควรจะได้รับ การฝึกฝนให้สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นข้อเท็จจริง (fact) และสิ่งใดเป็นข้อคิดเห็น (opinion) วิธีการฝึกก็ไม่ยุ่งยากนักเราอาจหาบทอ่าน หรือบทความจากตำราวิชาการ หรือจากนิตยสารวิชาการต่าง ๆ มาเป็นแบบฝึกหัดสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทำก็คือจะต้องบอกหน้าที่ของข้อความแต่ละตอน และบอกจุดมุ่งหมายของบทความโดยอาศัย discourse markers เป็นเครื่องช่วย

ข้อควรระวัง

ข้อควรระวังที่สำคัญในการสอนอ่านโดยวิธีนี้ก็คือ การทราบหน้าที่ของ markers มีส่วนช่วยให้อ่านได้ดีขึ้นก็จริง แต่ในขณะเดียวกันก็มิได้หมายความว่า การไม่ทราบหรือไม่ทันเจตนาเกี่ยวกับหน้าที่ของ markers ที่อ่านพบ จะทำให้อ่านไม่เข้าใจไปเสียหมด ทั้งนี้ก็เพราะแม้ว่าจะไม่มี markers อยู่อย่างพร้อมมูลในข้อความที่อ่าน เราก็ยังสามารถเข้าใจข้อความที่อ่านได้ ทั้งนี้ก็เพราะเราอาจใช้ความสามารถอื่น ๆ ความรู้ทั่วไป และประสบการณ์ มาช่วยในการอ่านได้ และนอกจากนี้การอ่านชนิดที่ต้องคอยมองหาแต่ markers ก็จะไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเพราะมีบ่อยครั้งที่นักเขียนมิได้ใส่ markers เอาไว้ นอกจากนี้วิธีอ่านที่ดี ๆ ก็มีอยู่หลายวิธีด้วยกัน วิธีที่กำลังเสนอนี้นับเป็นเพียงวิธีหนึ่งเท่านั้น ผู้เขียนเห็นว่าทางที่ดีในการสอนอ่านนั้น เราควรสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้วิธีอ่านหลาย ๆ วิธีร่วมกันจึงจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพภายในระยะเวลาที่ไม่นานจนเกินไป

หนังสืออ้างอิง

- Horn, Vivian, "Teaching Logical Relationships in Written Discourse", *TESOL Quarterly* (December, 1969), pp. 291-296.
- Mackay, Ronald and Alan J. Mountford, "The Teaching of English for Special Purposes : Theory and practice", in *English for Specific Purposes* by Ronald Mackay and Alan J. Mountford (eds.) London : Longman, 1978. pp. 2-20.
- Smith, Frank, *Understanding Reading*, New Jersey : Holt, Rinehart and Winston, 1971.
- Smithies, Michael, *Advanced English Comprehension Texts for Science Students*, London : Collier-Macmillan Publishers, 1972.
- Steinberg J.S. "Context Clues as Aids in Comprehension" *FORUM* (April, 1978), pp. 6-9.
- Trimble, Louis "A Rhetorical Approach to Reading Scientific and Technical English", *FORUM* (October, 1979), pp. 2-5, 21.
- Weaver, Constance *Psycholinguistic and Reading : From Process to Practice*, Massachusetts : Winthrop publishers, Inc., 1980.

การเขียนสำหรับสาขาวิชา (Writing English for Academic Purposes -- WEAP)

บุญศิริ ผ่องอักษร

การเขียนสำหรับสาขาวิชาเป็นรายวิชาที่ทางสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบในด้านการจัดทำตำราเรียน และการจัดการสอน สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 ตามความต้องการของคณะต่าง ๆ 5 คณะอันได้แก่ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี วิชานี้เป็นวิชาที่นิสิตในคณะและชั้นปีดังกล่าวต้องเรียนในเทอมที่ 2 ซึ่งทั้งนิสิตดังกล่าวต้องผ่านรายวิชาภาษาอังกฤษบังคับทั่วไป 2 รายวิชาคือ Foundation English I และ Foundation English II

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดทำตำราเรียนของ WEAP มาตั้งแต่แรก และเป็นผู้สอนด้วย ผู้เขียนจึงใคร่ขอกล่าวถึงลักษณะที่สำคัญ ๆ ของบทเรียนนี้ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามของสถาบันภาษาที่จะสานต่องานด้านการเขียนการสอนโดยยึด Functional Approach เป็นหลัก แต่ก่อนอื่นขอกล่าวถึงลักษณะทั่วไปของรายวิชาของสถาบันและความคิดเห็นพื้นฐานเรื่องการสอนการเขียน กล่าวโดยย่อคือ ตำราเรียนที่ทางสถาบันได้จัดทำและใช้สอนในปีที่ 1 และปีที่ 2 ภาคต้นส่วนใหญ่จะเน้นทักษะการอ่านเป็นสำคัญ โดยมุ่งยึดให้นิสิตอ่านให้เข้าใจว่า แต่ละประโยคที่ประกอบกันเป็นเนื้อความในภาษานั้นมีหน้าที่อย่างไรมีความสัมพันธ์เชิงภาษาและเชิงความหมายกับประโยคที่มาก่อนและหลังอย่างไร รายวิชาเหล่านี้จะเน้นว่าการอ่านเป็นขบวนการของการค้นหาความหมายจากสิ่งที่เราอ่าน ซึ่งทั้งนิสิตต้องศึกษาว่า ผู้เขียนใช้ไวยากรณ์และศัพท์มาประกอบกับกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อความเข้าใจอย่างไร จึงทำให้เกิดเป็นเนื้อความให้เราอ่าน¹

¹ ผู้เขียนถ่ายทอดความมาจากคำว่า linguistic conventions และ rhetorical conventions ของ Widdowson (*Explorations in Applied Linguistics*), 1979 (หน้า 188-9)

ในภาคที่ 2 ของนิสทัศน์ปีที่ 2 สถาบันภาษามุ่งสอนทักษะด้านการเขียน เดิมทีเดียว การสอนภาษาอังกฤษทั่วไป (TEFL หรือ TESL – General English) จะสอนการเขียนในลักษณะที่ว่า ครูจะมอบหมายให้ผู้เรียนไปเขียนความเรียงภาษาอังกฤษเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ตามที่ตนเองสนใจ แล้วนำมาส่งครู ครูก็จะตรวจแก้ไขแล้วส่งคืน (ซึ่งตามปกติแล้วจะมีที่ผิดมากมาย ทั้งทางด้านไวยากรณ์ การใช้ศัพท์ และการเรียบเรียงความคิด) การเขียนแบบนี้จัดเป็นแบบ free writing หรือ creative writing ซึ่ง Allen และ Widdowson เห็นพ้องกันว่า เทคนิคนี้ไม่มีประโยชน์นัก การสอนการเขียนในลักษณะ academic writing เขากล่าวว่า

“Creative writing clearly has a general educational value, but its usefulness is limited in that it tends to produce an intensely personal style, in fact a type of literature, which has little or no social function

(Brumfit & Johnson (eds.), – 2979 หน้า 136)

นอกจากนี้ Allen และ Widdowson ยังได้กล่าวต่อไปว่าทักษะการเขียนแบบ academic writing หรือ institutional writing นั้นเป็นทักษะที่ต้องการการสอนที่มีแบบแผน เพื่อผู้เรียนจะได้เรียนรู้ลักษณะเฉพาะของการเขียนดังกล่าว และฝึกฝนโดยอาศัยตำราเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อสร้างเสริมทักษะด้านนี้โดยเฉพาะให้แก่ผู้เรียน

จากที่กล่าวมาแล้วพอจะสรุปความคิดหลักอันเกี่ยวกับการเขียนได้ 2 ประการคือ

1. การเขียนเป็นทักษะที่ต้องการการสอนอย่างมีแบบแผนและเป็นขั้นตอน ผู้สอนจะคิดสรุปง่าย ๆ ไม่ได้ว่า ถ้าผู้เรียนมีความรู้ทางด้านไวยากรณ์ ศัพท์ และสามารถเขียนประโยคภาษาอังกฤษได้แล้ว ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถเขียนความเรียงได้ด้วย นักภาษาศาสตร์หลายท่าน เช่น Wilkins, Van Ek และ Del Hymes เห็นพ้องกันว่า ‘rules of use’ (ความรู้ด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร) เป็นสิ่งที่ครูต้องเน้น ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า (ความรู้ด้านไวยากรณ์และศัพท์) ‘rules of usage’ เพราะ

“...In actual use of language people do not just produce sentences, but express concept and fulfil communicative functions in so doing.”

(Widdowson, 1979 หน้า 252–3)

กล่าวโดยสรุปผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนให้เรียบเรียงความคิดต่าง ๆ (ที่จะออกมาในรูปประโยค) เพื่อประกอบกันเป็นเนื้อความที่เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเจ้าของภาษา ซึ่งเป็นลักษณะของ language in use และในขณะเดียวกันทั้ง usage ก็ต้องได้รับการเอาใจใส่ไปพร้อมกัน ด้วย แต่การเรียนการสอนภาษาแบบเดิมเน้นแต่ด้าน usage เป็นสำคัญเพียงอย่างเดียว

2. เพราะการเขียนเป็นการสื่อความคิดอย่างหนึ่ง เกิดจากการที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน ดังนั้นการสอนการเขียนที่นับว่าน่าจะมีผลดีที่สุดควรเป็นการสอนโดยยึดการสอนแบบสื่อความหมาย (communicative approach) ซึ่งเน้นทั้งด้านรูปและหน้าที่ของภาษาเป็นหลัก Wilkins กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า

"The advantage of the national syllabus (ในแนวของ communicative approach) is that it takes communicative facts into account from the beginning without losing sight of grammatical and situational factors....."

(Wilkins, 1976 หน้า 19)

และ

"The whole basis of a notional approach to language teaching derives from the conviction that what people want to do through language is more important than mastery of the language as an unapplied system....."

(Wilkins, 1979 หน้า 42)

การสอนการเขียนในลักษณะนี้จึงมุ่งสร้าง 'Writing virtues' ให้ผู้เรียน (Johnson, 1977) ซึ่งในความคิดของ Johnson แล้วประกอบไปด้วยความรู้เรื่องรูปและหน้าที่ของภาษา (forms and functions) และยังเป็น การเขียนในระดับความเรียงแล้ว ผู้เรียนควรได้รับการสอนเรื่อง cohesion และ coherence¹ ซึ่งสำคัญมากเมื่อพูดถึงทักษะการเขียน เขากล่าวว่า

¹ cohesion และ coherence ข้อความในภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคในระดับ text และ discourse จะต้องมามีลักษณะที่สำคัญ 2 อย่างคือ cohesion และ coherence Widdowson (1978) ได้อธิบายความหมายของคำว่า cohesion ว่า "..... the cohesion we have been considering can be described in terms of the formal (syntactic and semantic) links between sentences and their parts. The cohesion is overtly signalled."

ในระดับของ Text เราอาจแสดงความสัมพันธ์ของประโยคต่าง ๆ ได้ทั้งทางด้านไวยากรณ์และความหมาย Halliday และ Hasan (1976) ได้แบ่ง cohesion ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ grammatical cohesion ซึ่งประกอบไปด้วย reference, substitution, ellipsis และ conjunction และ lexical cohesion แต่ถ้าวัดพิจารณาข้อความในภาษาอกระดับหนึ่งที่สูงขึ้นไปเป็นระดับ discourse เราก็ต้องดูว่าแต่ละประโยคในข้อความนั้นมีหน้าที่อย่างไรและสื่อความหมายอะไร Widdowson (1978) อธิบายความหมายของ coherence ว่าเป็น 'the relationship between illocutionary act's ซึ่งอาจมีเครื่องหมายเห็นได้ชัด (covert) หรือเครื่องหมายไม่ปรากฏชัด (covert) ก็ได้ ในขณะที่ cohesion มีเครื่องหมายเห็นได้ชัดเช่นการใช้ he แทนนามที่มาก่อนหน้า coherence เป็นเรื่องของความหมายของแต่ละประโยคที่มาประกอบกันเป็น discourse ว่าแต่ละประโยคทำหน้าที่ในการสื่อสารอย่างไร Widdowson ได้ยกตัวอย่างบทสนทนาสั้น ๆ ต่อไปมาเป็นตัวอย่างประกอบตัวอย่างหนึ่งในการอธิบายเรื่อง coherence ,

“..... The student has to know not only how to write grammatically correct sentences, but also how to make those sentences perform functions. In most ESP contexts these will include such things as defining, classifying, comparing, contrasting, describing, and many others. We have to teach the student the linguistic means for doing these things. And at the paragraph level he has to know not only how to write cohesive texts, consisting of sentences which grammatically follow on from each other on the level of sense as well as grammar. This is not merely a linguistic virtue; it also requires a thoughtful approach to writing. The other virtues are, then, ‘using the language appropriately’ and ‘Writing coherently’.....”

ต่อจากนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงลักษณะที่สำคัญบางประการของบทเรียน WEAP พร้อมทั้งยกตัวอย่างจากตำราเรียนมาประกอบคำอธิบาย

1. เพราะการจัดทำบทเรียนยึดหลัก analytic approach (Wilkins, 1976) ความสำคัญจึงอยู่กับประเด็นที่ว่า คนเราใช้ภาษาเพื่ออะไร ในลักษณะของ academic language ได้มีการรวบรวม function ของภาษาไว้เป็นกลุ่มใหญ่ๆ หลายกลุ่ม อาทิเช่น การใช้ภาษาเพื่อ classify และ define เมื่อเป็นเช่นนั้นบทเรียน WEAP จึงสอนการเขียนตาม types of functions เช่น บทที่ 1 ของตำราเรียนเล่มที่ 1 เน้นเรื่อง exemplification บทที่ 2 เน้นเรื่อง comparison (similarity และ difference) ในแต่ละบทผู้เรียนจะได้เรียนรู้ว่าในภาษาอังกฤษมีวิธีการ exemplify หรือ compare อย่างไร อาศัยเครื่องมือทางภาษา (linguistic means) อะไร แต่ในความเป็นจริงแล้วการเขียนความเรียงไม่ว่าจะมีขนาดความยาวเท่าไรก็ตามให้ประกอบไปด้วยประโยคที่มี function เดียวกันหมดย่อมเป็นไปไม่ได้ ดังนั้น แต่ละบทเรียนจึงสอนหลายๆ อย่าง

A : That's the telephone

B : I'm in the bath

A : OK.

เมื่อมีการตีความประโยคแต่ละประโยคที่ใช้ในแง่ของการสื่อสาร จะเห็นว่าประโยคแรกของบทสนทนาเป็นประโยคขอร้องที่ A ขอให้ B รับโทรศัพท์ แต่ B ให้เหตุผลว่าตัวเองทำตามคำขอร้องไม่ได้เพราะตัวเองอยู่ในห้องน้ำ A ก็ยอมรับว่าเข้าใจเหตุผลของ B และจะรับโทรศัพท์เอง สำหรับในการเขียนก็เช่นกัน ผู้เรียนต้องรู้ว่าประโยคต่างๆ ที่มาประกอบกันเป็น discourse นั้นมีหน้าที่ในการสื่อสาร และจะนำมาประกอบกันได้ในหลายๆ ลักษณะเพื่อใช้เป็นหน่วยในการสื่อสารที่เป็นที่ยอมรับ (acceptable unit of communication) ผู้รู้ด้านภาษาเห็นพ้องกันว่า ผู้เรียนภาษาต้องได้รับการสอนและฝึกฝนเรื่อง cohesion และ coherence เป็นอย่างดี

ไปพร้อมๆ กัน เช่นในบทที่ 1 ผู้เรียนจะได้เห็นและฝึกการเขียน paragraph ที่ประกอบไปด้วยประโยคที่มี function ต่างๆ กัน เช่น listing (in chronological order) หรือในบทที่ 4 บาง paragraph จะประกอบด้วยประโยคที่ทำหน้าที่แสดง cause และ result, classify และ exemplify อีกประการหนึ่งที่บทเรียนพยายามเน้นคือ เรื่องการเรียบเรียงความคิดในความเรียงให้เป็น acceptable unit of communication เมื่อผู้เรียนอ่าน model paragraph ที่เรายกให้ดูเป็นตัวอย่างแล้ว ก็จะมีคำถามเกี่ยวกับเรื่อง function ของแต่ละประโยค เพื่อเตือนให้ผู้เรียนนึกอยู่เสมอว่า ภาษามีหน้าที่และใช้เพื่อการสื่อความคิด บางครั้งอาจจะให้ผู้เรียนวิเคราะห์โครงสร้างของความเรียงตัวอย่างทางด้านการเรียบเรียงความคิด หรือให้ข้อมูล (information) ในรูปไคอะแกรมแสดงโครงสร้างซึ่งประกอบด้วย function ต่างๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนนำมาประกอบกันเป็นความเรียงเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจประเด็นนี้ ผู้เขียนขอยกบทเรียนบางตอนมาเป็นตัวอย่าง

SECTION TWO : DEFINITION AND DESCRIPTION (I)

PART I

Read the following paragraph

1 : 1

Families are social groups whose members are related to each other by birth or marriage. They may be organised in various ways. An 'extended' family, for example, consists of at least grandparents, parents and children. A 'nuclear' family consists of only a mother, father and any unmarried children. However they are organised, these social groups have two main functions : firstly, to produce and socialize children, and, secondly, to provide physical and emotional security for their members.

1. What kind statement does the writer make in the first sentence?
2. What kind of statement does he make in the second sentence?
3. What does the writer do in the third and fourth sentences?
4. What is the purpose of the final sentence of the paragraph?

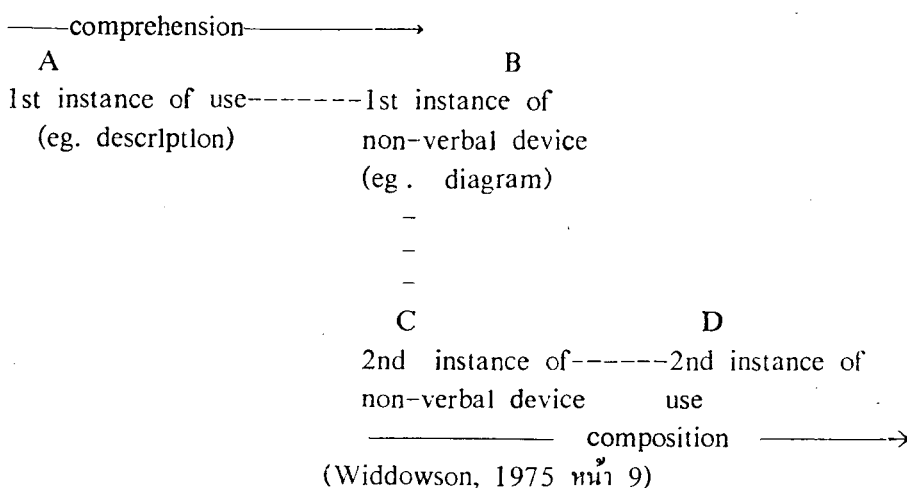
ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของบทเรียนที่จัดทำโดยยึดหลัก analytic approach คือ บทเรียนจะมีการพัฒนาแบบ cyclic หรือ spiral กล่าวคือ สิ่งที่คุณเรียนพบแล้วในบทเรียนแรกๆ จะปรากฏอีกในบทเรียนต่อไป แต่จะอยู่ในบริบท (context) ที่ต่างจากเดิมหรือซับซ้อนยากกว่า

DEFINITION	: Term-lineages Class-social groups Defining characteristics - their members are related to each other by birth
STATEMENT OF CLASSIFICATION TYPE 1 TYPE 2	: There are various kinds of lineages. : small lineages eg. a father and his children : extended lineages eg. a man, his brothers and sisters, their children and their children's children
FUNCTIONS	: to promote the interests of the group ; and to provide a context for the political socialization of the young

- [illegible]

คิม เช่น classification จะถูกกล่าวถึงในบทแรกๆ แล้วจะมีการถึง function นี้อีกในบทหลังๆ ประกอบกับ exemplification และ comparison

2. ลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ มีการนำเอา non-verbal device เช่น ไดอะแกรม มาประกอบเป็นเครื่องช่วยในการเข้าใจการเรียบเรียงความคิดของ model paragraph และช่วยในการให้ข้อมูล สำหรับแบบฝึกหัดการเขียน Widdowson (1975) กล่าวว่า การนำเอา process of information transfer ซึ่งอาศัย non-verbal device ต่างๆ มาใช้จะช่วยทั้งทาง ด้าน comprehension และ composition ถ้าจะอธิบายลักษณะบทเรียน WEAP ในเชิงสัมพันธ์ กับความคิดของ Widdowson จะพบว่าสิ่งที่เราให้ผู้เรียนอ่าน model paragraph A แล้ว ถ่ายทอดข้อมูล ออกมาในรูป non-verbal device ในครั้งที่ 1 นั้นเป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ของผู้เรียนทั้งทางด้านเนื้อหาและหน้าที่ของภาษา ขึ้นต่อมาเราก็จะให้ non-device ชุดที่ 2 แก่ ผู้เรียน เช่น ให้ข้อมูลในรูปของไดอะแกรมที่เน้นเรื่องหน้าที่ของภาษาค้วย แล้วให้ผู้เรียนถ่ายทอด ข้อมูล นั้นออกมาเป็นความเรียงโดยอาศัย model paragraph A เป็นตัวอย่างของการเรียน ขึ้นตอนหลังนี้จะช่วยทางด้าน composition Widdowson ได้แสดงความคิดของเขาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยอาศัยไดอะแกรมข้างล่าง

และเพื่อประกอบคำอธิบายข้างต้นขอยกตัวอย่างจาก WEAP มาประกอบเป็นสังเขป

SECTION FOUR : THE CLASSIFICATION OF CAUSES AND RESULTS**PART I**

Read the following text and then do the tasks that follow it.

4:2 The present population boom is largely due to improved public health measures. These measures have been of two kinds : preventive and curative. Preventive measures include improvements in the supply of drinking water and in sewage and drainage systems. As a result of such measures, diseases are less likely to be caught and spread. Vaccination programs have had a similar effect.

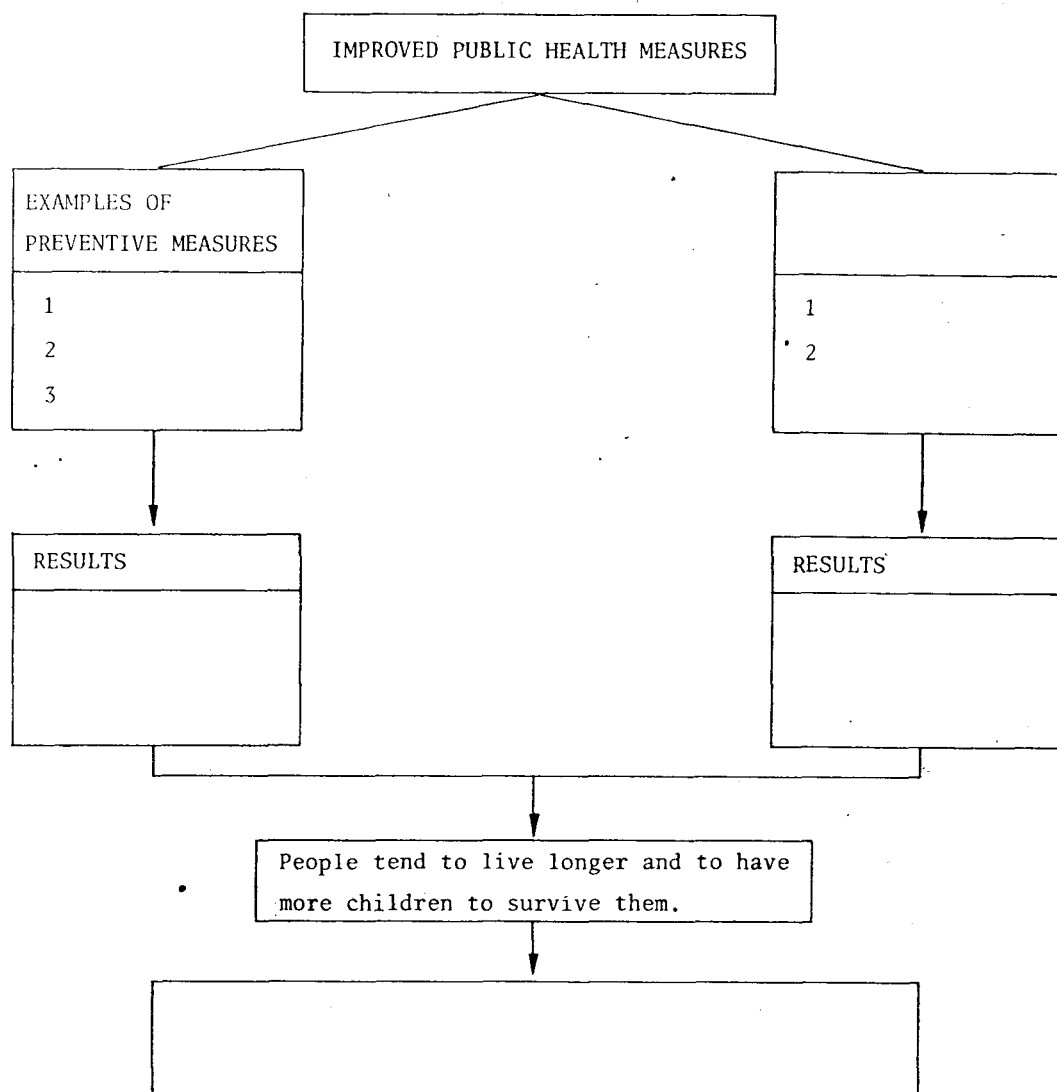
 Curative measures include the training of larger numbers of qualified medical staff and the building of more hospitals and clinics, so that more people can have proper medical treatment when they fall ill. Both kinds of measures result in people living longer, and having more children to survive them.

(1st instance of use -- classification of causes and results)

CLASSIFICATION OF CAUSES & RESULTS

Part II

Complete the following diagram, which summarizes the information in text 4 : 2.

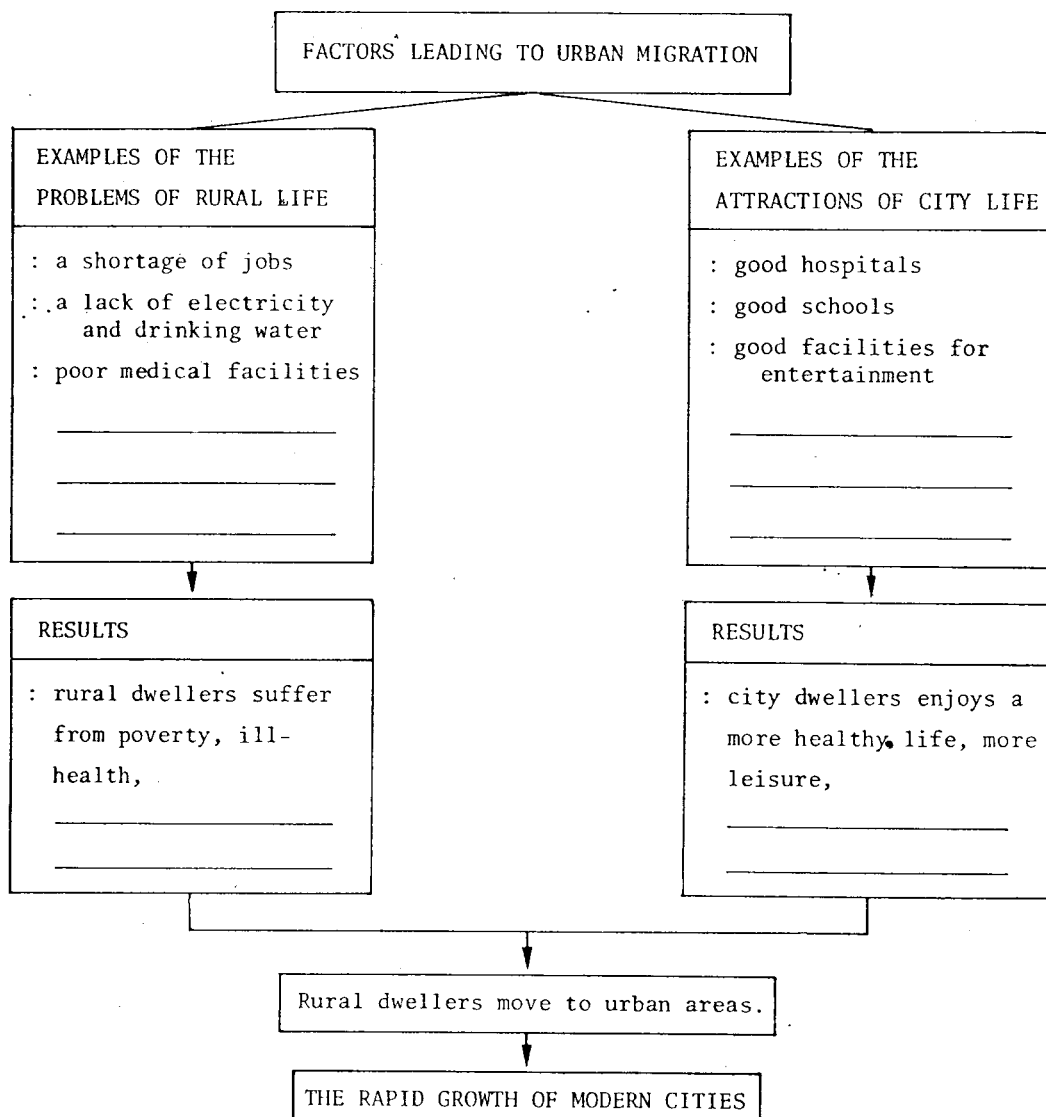

Part III

Now consider the rapid growth of modern cities. This growth is largely due to urban migration and the reasons for it can be classified under two headings :

- (i) the problems of rural life ; and
- (ii) the attractions of city life.

1. The diagram below gives examples of factors which lead to urban migration and examples of their immediate results. Discuss these with your friends and teacher and then write down further examples and results in the boxes.

(2nd instance of non-verbal device)

CLASSIFICATION OF CAUSES & RESULTS

2. Now use the information opposite to write a two-paragraph text. Use text 4 : 2 as a model. Write a first version in rough. Check this with your friends and teacher. When you are satisfied, write your final version below. An opening sentence for the first paragraph has been given to help you.

The rapid growth of modern cities is largely due to urban migration.

3. ถึงแม้เราจะตระหนักดีว่า การเขียนเป็นขบวนการของความคิด เราได้นำวิธีการสอนการเขียนแบบ guided composition มาใช้ (Tongue & others, 1976) คือ มีการให้ตัวอย่างและข้อมูลเพื่อใช้ในการเขียนแก่ผู้เรียน ทั้งนี้เพราะเหตุผลหลายประการ ประการแรกทีเดียวเพราะเราต้องการเน้นสอนทางด้านการเรียบเรียงความคิดให้เป็นหน่วยของภาษาเพื่อการสื่อสารที่เป็นที่ยอมรับ (acceptable unit of communication) เป็นสำคัญ คือให้ความเรียงมีทั้ง cohesion และ coherence การที่จะให้ผู้เรียนคิดหาข้อความมาเขียนด้วยเป็นการยาก และถ้าเราจะทำเช่นนั้นเราก็จะมี topic ในการเขียนจำกัดมาก อีกทั้งจะเป็นการเสียเวลาในการเรียนการสอนจริง ๆ มาก

เพราะผู้สอนต้องเสียเวลาสำหรับ brainstorming และต้องพยายามชี้แนะผู้เรียนมาก ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนไม่อาจบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ เหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เราแน่ใจว่าทักษะด้านการเขียนของผู้เรียนน้อยกว่าทักษะด้านอื่น โดยเฉพาะทักษะด้านการอ่านมาก ผู้เรียนจึงต้องการการชี้แนะพอสมควร เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า ตนเองก็อาจเขียนความเรียงภาษาอังกฤษได้ ถ้าศึกษาตัวอย่างการเขียนและข้อมูลที่ให้อย่างดี พร้อมทั้งต้องระวังการใช้ภาษาระดับ usage ให้ถูกต้องด้วย

4. ส่วนหนึ่งของการช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนความเรียงภาษาอังกฤษตามแบบที่ต้องการได้ อยู่ที่การให้ตัวอย่างการเขียนในลักษณะ model paragraph ซึ่ง paragraph เหล่านี้ผู้เขียนได้ดัดแปลงให้ง่าย (simplify) แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนเห็นหน้าที่ของแต่ละประโยคชัดเจนว่าแต่ละประโยคมาประกอบกันเป็น unit of communication อย่างไร ผู้อ่านบางคนอาจคิดว่า การใช้ตัวอย่างการเขียนที่ผ่านขบวนการนี้จะขาดลักษณะที่เรียกว่า authenticity ของภาษา Widdowson ได้กล่าวถึงเรื่อง Authenticity of language data และ Simplification for use ไว้อย่างน่าสนใจใน *Explorations in Applied Linguistics* หน้า 164–201 เขาเน้นว่าการทำภาษาให้ง่ายเพื่อให้เหมาะสมที่จะใช้ในการเรียนการสอนนี้มีประโยชน์มาก เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาความสามารถของตน จนในที่สุดสามารถ ‘handle’ ภาษาที่ใช้จริงได้ ตัวผู้เขียนเห็นด้วยกับ Widdowson ในเรื่องนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพการณ์ที่ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง แต่ในสภาพการเรียนการสอนภาษาในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นทักษะใด การสอนให้ถึงระดับที่ผู้เรียนจะมีความสามารถขนาด near-native นั้น คงจะยากมาก แต่การใช้เทคนิคนี้ก็น่าจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาในการศึกษาวิชาเฉพาะของตนต่อไปได้ในอนาคต เกี่ยวกับการใช้ตัวอย่างการเขียนนี้ มีจุดสำคัญที่ผู้เขียนต้องเน้นก็คือ ผู้สอนภาษาต้องระลึกอยู่เสมอว่า ความสามารถทางด้าน production ของผู้เรียนต่ำกว่าความสามารถด้าน recognition มาก การให้ model การเขียนที่อยู่ในระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อนำมาประยุกต์ข้อมูล (data) ชุดใหม่ในลักษณะของตัวอย่างได้จึงเป็นสิ่งที่ควรทำ และควรเป็นสิ่งที่มิมีประโยชน์ไม่น้อย เพื่อประกอบคำอธิบายนี้ ขอให้ผู้อ่านย้อนไปดูตัวอย่างความเรียงที่ผู้เขียนยกมาประกอบข้ออื่น ๆ ข้างหน้า

ในตอนท้ายของบทความนี้ผู้เขียนขอกล่าวถึงปัญหาบางประการที่เกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในการสอน คือ บทเรียนบางตอนไม่อาจดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ทั้งนี้เพราะเนื้อหาหรือหัวเรื่องที่ให้เขียนไม่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน

ในฐานะที่เป็นผู้ร่วมทำตำราชุดนี้ ผู้เขียนก็เคยลำบากใจเรื่องการหาหัวเรื่องมาทำแบบฝึกหัดการเขียน ที่มีลักษณะเป็นวิชาการหรือกึ่งวิชาการ หรืออยู่ในแวดวงของประสบการณ์ของผู้เรียน และน่าสนใจด้วย ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ แบบฝึกหัดบางแบบฝึกหัดมีระดับของการควบคุม (level of control) สูงมาก ทำให้ผู้เรียนเบื่อเพราะได้แต่ลอกข้อมูลที่ให้มาเรียบเรียงกันโดยใช้ marker แบบที่ใช้ในตัวอย่างเท่านั้น ปัญหาเหล่านี้ผู้เขียนคิดว่าไม่ได้มีเหตุอยู่ที่ตัวบทเรียนอย่างเดียว แต่อยู่ที่การที่ผู้สอนมีผู้เรียนอยู่ในความรับผิดชอบมาก และมีเวลาจำกัด เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้สอนจึงมักให้ผู้เรียนช่วยกันทำ blackboard composition ในชั้นเสียเป็นส่วนใหญ่ หรือเขียนเลียนแบบตัวอย่างโดยตรง ๆ เพื่อจะได้ไม่ต้องเก็บมาตรวจ ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้เวลามาก ลักษณะนี้เหมือนกับว่า ผู้สอนไม่ได้เสริมสร้างให้เกิด creativity ในตัวผู้เรียน เมื่อเป็นเช่นนั้นหลายครั้งเข้า ผู้เรียนอาจเกิดจากความเบื่อหน่ายเพราะไม่ได้มีโอกาสเขียนความเรียงที่อาจเรียกว่าเป็นของตัวเอง (การที่มีข้อมูลชุดเดียวกันไม่ได้หมายความว่า จะเขียนออกมาเป็นความเรียงได้แบบเดียวเท่านั้น ผู้เขียนหลายคนอาจใช้ต่างกันได้ ซึ่งมีผลต่อการเรียบเรียงประโยค และความคิดในความเรียง) ปัญหานี้อาจแก้ไขได้เป็นบางส่วน ถ้าผู้สอนจะมีผู้เรียนในความดูแลน้อยกว่านี้ พอที่จะพยายามให้แต่ละคนได้ลองเขียนตามแบบที่ตนต้องการบ้าง โดยวิธีการนี้ผู้เรียนจะได้ทดลองใช้สิ่งที่ตนอยากใช้ เป็นการเรียนรู้โดยวิธี trial and error ซึ่งนับได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพกว่าการที่เขียนตามตัวอย่างทุกอย่าง ทั้งยังเป็นการช่วยลดความเบื่อหน่ายในการเรียนด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้ว รายวิชาการเขียนสำหรับสาขาวิชาอื่นแสดงให้เห็นความพยายามที่จะสอนภาษาในลักษณะของ language in use โดยยึดเอาแนวการสอนแบบสื่อความหมาย (communicative approach) เป็นหลัก รายวิชานี้มิได้เน้นสอนเรื่องการเขียนประโยคภาษาอังกฤษให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ แต่เน้นว่า การเขียนเป็นขบวนการของการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ดังนั้น แต่ละประโยคที่เขียนลงไป (ซึ่งแน่นอนต้องถูกต้องในระดับของการใช้ด้วย) ต้องมีหน้าที่และความหมาย และที่สำคัญก็คือ ประโยคแต่ละประโยคต้องมีความสัมพันธ์กันในเชิงความหมายเมื่อมารวมกันแล้วจะเกิดเป็นหน่วยที่ใช้สื่อสารซึ่งเป็นที่ยอมรับ (acceptable unit of communication) รายวิชานี้พยายามเน้นสอนลักษณะดังกล่าวโดยนำเอาวิธีการต่าง ๆ มาประกอบกัน เช่น การใช้วิธีสอนการเขียนแบบ guided composition การใช้ non-verbal device เพื่อช่วยในการเขียนทางด้านเนื้อหาและความเข้าใจเรื่องหน้าที่ของภาษา และการใช้วิธีการทำภาษาให้ง่าย (simplification of language data for use) เพื่อนำมาเป็นตัวอย่างของการเขียน

หนังสืออ้างอิง

- Allen, J.P.B. and H.G. Widdowson. Teaching the Communicative Use of English
In : C.J. Brumfit and K. Johnson (eds.) *The Communicative Approach to
Language Teaching*. Great Britain, Morrison & Gibb Ltd., 1979.
- Chulalongkorn University Language Institute. *Writing English for Academic
Purposes* Book I and Book II. Bangkok, Chulalongkorn University Press,
1980-1.
- Halliday, M.A.K. and Ruquiya Hasan. *Cohesion in English*. Longman, London,
Group Ltd., 1976.
- Johnson, Keith. Teaching Virtuous Writing.. In : Susan Holden (ed.) *English for
Specific Purposes*. Loughborough, Modern English Publications Ltd., 1977,
pp. 17-9.
- Tongue, R.K. and others. *Controlled and Guided Composition*. RELC Occasional
Papers 3, Singapore, Singapore University Press, 1976.
- Widdowson, H.G. EST in Theory and Practice In : *English for Academic Study
with special reference to Science and Technology : Problems and
Perspectives*. An ETIC Occasional Paper, London, The British Council, 1975.
- Widdowson, H.G. *Explorations in Applied Linguistics*. Great Britain, Morrison &
Gibb., Ltd., 1979.
- Widdowson, H.G. *Teaching Language as Communication*. Great Britain, OUP.,
1978.
- Widdowson, H.G. The Teaching of English as Communication In : C.J. Brumfit and
K. Johnson (eds.) *The Communicative Approach to Language Teaching*.
Great Britain, Morrison & Gibb Ltd., 1979.
- Wilkins, D.A. *Notional Syllabuses*. London, OUP., 1976.

บทสรุปรายงานการประเมินผลรายวิชา EAP Writing ปีการศึกษา 2523

สรุปโดย อัจฉรา วงศ์โสธร
วรรณพร วีรวัฒน์

วัตถุประสงค์

การประเมินผลรายวิชา EAP Writing ซึ่งสถาบันภาษาได้จัดการเรียนการสอนให้กับนิสิตในคณะนิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี รัฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ รวม 5 คณะ ในภาคปลายของปีการศึกษา 2523 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ทักษะคิดและความคิดเห็นของนิสิตที่เรียนรายวิชานี้เกี่ยวกับกระบวนการเรียน การจัดการเรียนการสอน บทบาทของอาจารย์ และเนื้อหาของบทเรียน
2. แรงจูงใจในการเรียนของนิสิต และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับความสามารถในการเขียน และความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรายวิชา EAP Writing
3. ความก้าวหน้าในด้านความสามารถในการเขียน โดยวัดจากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถซึ่งใช้สอบ 2 ครั้ง ก่อนเรียนและเมื่อจบการเรียนรายวิชานี้แล้ว
4. องค์ประกอบของความสามารถในการเขียนอันประกอบด้วย กลไกของการเขียน (mechanics) คำศัพท์ (vocabulary) ไวยากรณ์ (grammar) การแสดงออกในด้านความคิดเห็น (idea and fluency) ว่านิสิตที่เรียนรายวิชานี้มีความสามารถในด้านใดมากน้อยเพียงไร และความสามารถแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับความสามารถรวมในการเขียนมากน้อยเพียงไร
5. ทักษะคิดและความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนรายวิชานี้ ทั้งที่เป็นผู้ร่วมเขียนบทเรียน และไม่ได้ร่วมเขียนบทเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ประโยชน์และความเหมาะสมของเนื้อหาของบทเรียน
6. ทักษะคิดของผู้บริหารระดับคณบดี หรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ ในทั้ง 5 คณะ ที่มีต่อรายวิชา EAP Writing

เครื่องมือวิจัย แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแบบ EAP แบบทดสอบสัมฤทธิ์ในการเรียนรายวิชาการเขียนแบบ EAP แบบสอบถามทัศนคติอาจารย์ นิสิตและแบบสอบถามในด้านแรงจูงใจในการเรียนของนิสิต

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นแบบปฏิบัติการ (action research) เพื่อประเมินผลโปรแกรมการเรียนการสอนที่ดำเนินอยู่

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรคือ นิสิตชั้นปีที่ 2 ของคณะนิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี รัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ ที่เรียนรายวิชา EAP Writing ในปีการศึกษา 2523 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างมีแบบแผน (Stratified random sampling) โดยเลือกคณะละ 1 กลุ่ม จำนวนรวมทั้งสิ้น 214 คน หรือประมาณร้อยละ 10 ของกลุ่มประชากร และกลุ่มประชากรที่เป็นอาจารย์สอนรายวิชานี้ทุกคน จำนวน 18 คน

การเก็บข้อมูล

มีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนของนิสิตไปทำการทดสอบกับนิสิตในกลุ่มตัวอย่างในช่วงโม่งต้น ๆ ของการเรียนรายวิชา EAP Writing
2. แจกแบบวัดแรงจูงใจในการเรียน
3. แจกแบบสอบถามทัศนคติให้กับนิสิตในกลุ่มตัวอย่างและกับอาจารย์
4. เมื่อจบการเรียนการสอนแล้ว ก่อนนิสิตจะสอบประจำภาคได้ นำแบบทดสอบความสามารถในการเขียนที่ใช้สอบแล้วก่อนเรียนนำไปทดสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อวัดความก้าวหน้าทางความสามารถภาษาอังกฤษ
5. นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ที่เคยทำการเก็บข้อมูลแล้วไปเก็บข้อมูลอีกครั้งหนึ่งก่อนที่นิสิตจะสอบประจำภาค
6. รวบรวมคะแนนที่นิสิตในกลุ่มตัวอย่างสอบได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ประจำภาคของรายวิชา EAP Writing

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทำแยกเป็นรายคณะ และรวมทั้ง 5 คณะ โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

- หาค่าความถี่ และร้อยละ
- หาค่า chi-square
- หาค่าสหสัมพันธ์แบบ Pearson-product-moment correlation

คณะผู้ดำเนินงาน

ผู้ดำเนินงานประกอบด้วย อัจฉรา วงศ์โสธร กัญหาทิพย์ สิงห์เนติ สุพัฒน์ สุกมลสันต์ ปรียา ธีระวงศ์ ศุภวรรณ ลีลาวิวัฒน์ ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์ วรรณพร วีรวัฒน์ นราพร โรจนจันทร์ ปิยนารถ เหมะสุจิ และภาวิณี นาวารัตน์

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 : ความคิดเห็นและทัศนคติของนิสิต
- ตอนที่ 2 : แรงจูงใจในการเรียนของนิสิต
- ตอนที่ 3 : ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรายวิชา EAP Writing
- ตอนที่ 4 : ทัศนคติและความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน
- ตอนที่ 5 : ทัศนคติของผู้บริหารในคณะต่าง ๆ

ตอนที่ 1 : ทัศนคติและความคิดเห็นของนิสิตในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา

ก. กระบวนการเรียน (ดูภาคผนวกที่ 1 สำหรับตารางแจงรายละเอียด)

กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

ก. ในด้านกระบวนการเรียน นิสิตปรึกษาเพื่อนมากกว่าอาจารย์เป็นเปอร์เซ็นต์สูงสุด และมักจะปรึกษาทั้งในและนอกเวลาเรียน นิสิตจะปรึกษาอาจารย์เป็นบางครั้ง และนิสิตมักเตรียมตัวเรียนโดยทำการบ้านล่วงหน้า

ข. ในด้านการจัดโปรแกรม การเข้าชั้นเรียนจำเป็นในการเรียนเฉพาะบางบท นิสิตต้องการเข้าเรียนส่วนใหญ่ 3 ชม./สัปดาห์ และนิสิต 46.7% เห็นว่าไม่ควรเอาคะแนนเข้าชั้นเรียนมารวมอีก 42.2% เห็นว่าควรคิดให้ 10 คะแนน การเข้าเรียนทำให้นิสิตเข้าใจดีกว่าทำเอง ส่วนผู้ที่ไม่เข้าเรียนนั้นเนื่องมาจากความก็จะทำงานส่วนตัว การเช็คชื่อช่วยให้นิสิตรับผิดชอบมากขึ้น และนิสิตต้องการให้จัดเป็นศูนย์บริการด้วย

ก. นิสิตต้องการอาจารย์เป็นที่ปรึกษาและช่วยอธิบาย ขณะนี้อาจารย์ช่วยนิต้อย่างพอเพียง นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์จะเป็นคนไทยหรือต่างชาติก็ได้ นิสิตมักจะต้องการให้อาจารย์อธิบายจุดสำคัญ และตรวจและแก้งานให้ดูบนกระดาน

ง. ในทำนเนื้อหาของบทเรียนนั้น ผู้ตรวจคำตอบควรเป็นอาจารย์ Key มีประโยชน์มาก การเขียน paragraph จำเป็นเฉพาะบางหัวข้อ นิสิตควรเขียนเองบ้างหรือแบ่งกลุ่มช่วยกันเขียนแล้วแต่โอกาส คนในกลุ่มควรมีจำนวน 3 คน แบบฝึกหัดสุดท้ายของบทเรียนควรให้เป็นการบ้าน เพราะมีเวลาทำนาน

ตอนที่ 2 : แรงจูงใจในการเรียนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา (ดูภาคผนวกที่ 2 สำหรับตารางแจกรายละเอียด)

กล่าวโดยสรุปคือ นิสิตส่วนใหญ่เรียนวิชานี้เนื่องจากมีประโยชน์กับอาชีพและเป็นวิชาบังคับ นิสิตคณะนิเทศศาสตร์เรียนเนื่องจากเป็นวิชาบังคับ แต่เมื่อตอบใน Post-test ส่วนใหญ่เรียนเนื่องจากชอบ มีประโยชน์กับอาชีพ และเป็นวิชาบังคับ นิสิตรัฐศาสตร์เรียนเพราะเป็นวิชาบังคับในตอนแรก แต่ใน Post Test ส่วนใหญ่ตอบว่า เนื่องจากเป็นประโยชน์กับอาชีพและเป็นวิชาบังคับ สำหรับคณะเศรษฐศาสตร์ในตอนแรกเรียนเนื่องจากมีประโยชน์กับอาชีพและเป็นวิชาบังคับ หลังจากเรียนแล้วส่วนใหญ่คิดว่าเรียนเนื่องจากชอบด้วย

นิสิตส่วนมากคิดว่ามีประโยชน์ปานกลาง และเหมาะกับระดับความรู้ นิสิตนิเทศศาสตร์คิดว่าต้องใช้ความพยายามมาก นิติศาสตร์ปานกลาง คณะเศรษฐศาสตร์และรัฐศาสตร์คิดว่าพยายามมากในตอนแรก แต่ใน Post Test คิดว่าปานกลางเท่านั้น นิสิตส่วนใหญ่คิดว่าวิชาภาษาอังกฤษที่เรียนมาแล้วช่วยได้ปานกลาง ความตั้งใจที่เรียนมีปานกลาง ส่วนใหญ่ทำงานนอกเวลาปานกลาง นิสิตนิเทศศาสตร์มีความสนใจวิชานี้มาก นิติศาสตร์ปานกลาง รัฐศาสตร์ส่วนใหญ่ตอนแรกสนใจมาก แต่เมื่อเรียนแล้วลดลงเป็นปานกลาง ส่วนนิติศาสตร์สนใจปานกลาง

ตอนที่ 3 สรุปการรายงานผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา “การเขียนอังกฤษสำหรับสาขาวิชา” (EAP Writing) ของคณะนิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

1. วัตถุประสงค์

1.1 ประเมินระดับความสามารถ (ทักษะ) ในการเขียนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชาก่อนและหลังเรียนของนิสิตแต่ละคณะทั้ง 5 คณะ อันได้แก่ คณะนิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี โดยพิจารณาความสามารถก่อนเรียนและหลังเรียนวิชา EAP Writing ตามหลักสูตรของสถาบัน

1.2 หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างทักษะในการเขียน โดยส่วนรวมกับองค์ประกอบของทักษะในการเขียนต่างๆ คือ ทักษะในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและตัวสะกด (mechanical skill) การใช้คำศัพท์ (vocabulary) ไวยากรณ์ (grammar) และการแสดงออกทางภาษาและความคิดเห็น (idea)

1.3 หาค่าสหสัมพันธ์ของทักษะการเขียนวัดโดยแบบทดสอบวัดความสามารถ (Proficiency test) และแบบทดสอบสัมฤทธิ์ (Achievement test) กับหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเขียนตอนกลางภาคกับปลายภาค

2. เครื่องมือที่ใช้

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา

2.2 แบบทดสอบสัมฤทธิ์ วัดผลการเรียนการเขียนอังกฤษเฉพาะสาขาวิชาในตอนกลางภาค (mid-term) และปลายภาค (final)

3. การเก็บข้อมูล

3.1 ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชาชุดเดียวกัน 2 ครั้ง คือ เมื่อก่อนเรียน (pre-test) และหลังเรียน (post-test)

3.2 เก็บคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนการเขียนของนิสิตในตอนกลางภาคและปลายภาค

4. กลุ่มตัวอย่าง

นิสิตปี 2 ใน 5 คณะที่เรียนวิชา EAP Writing ประจำปีภาคปลายปีการศึกษา 2523 จำนวนทั้งสิ้น 79 คน โดยมีนิสิตจากคณะนิเทศศาสตร์ 17 คน นิติศาสตร์ 12 คน รัฐศาสตร์ 17 คน เศรษฐศาสตร์ 21 คน พาณิชยศาสตร์และการบัญชี 12 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติ t-test เพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนสอบวิชาความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา

ใช้สถิติ Pearson Correlation Analysis เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของทักษะในการเขียนกับความสามารถในการเขียน

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 คณะนิสิตศาสตร์

6.1.1 นิสิตคณะนิสิตศาสตร์ พิจารณาการคำนวณผลสอบจากแบบทดสอบวัดความสามารถ pre-test และ post-test ไม่มีการพัฒนาความสามารถรวมในการเขียนอังกฤษหลังจากการเรียนอังกฤษสำหรับสาขาวิชา แต่มีการพัฒนาทักษะซึ่งเป็นองค์ประกอบในการเขียนรวม คือ ทักษะการแสดงออกทางคำการใช้ภาษาและความคิด ส่วนความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์นั้น หลังจากเรียนวิชา EAP Writing ตามหลักสูตรสถาบันภาษาแล้ว จะเห็นได้ว่าการพัฒนาความสามารถในคำการใช้ตัวชี้ขึ้นพอประมาณ

6.1.2 องค์ประกอบของทักษะการเขียนที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับความสามารถในการเขียนของนิสิตคณะนิสิตศาสตร์ โดยพิจารณาจากคะแนนรวมแต่ละคะแนนและทักษะของ pre-test และ post-test คือ การใช้ไวยากรณ์ในการสอบ pre-test และการแสดงออกทางภาษาและความคิดในการสอบ post-test

6.1.3 ผลสัมฤทธิ์ในการเขียน ซึ่งวัดโดยแบบทดสอบกลางภาคและปลายภาคมีความสัมพันธ์กันเล็กน้อย

6.2 คณะนิเทศศาสตร์

6.2.1 ความสามารถรวม (ทักษะ) ในการเขียนภาษาอังกฤษของนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ หลังเรียนวิชาการเขียนอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา (EAP Writing) ตามหลักสูตรของสถาบันภาษา สูงขึ้นจากความสามารถในการเขียนก่อนเรียนวิชานี้เล็กน้อย โดยพิจารณาจากการคำนวณผลสอบจากแบบทดสอบวัดความสามารถ pre-test และ post-test

สำหรับความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์ก็เช่นกัน หลังการเรียนวิชา EAP Writing นิสิตคณะนิเทศศาสตร์ มีความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์สูงขึ้นเล็กน้อยจากความสามารถก่อนเรียนวิชานี้

6.2.2 องค์ประกอบของทักษะการเขียนที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับความสามารถในการเขียนของนิสิตคณะนี้พิจารณาจากคะแนนแต่ละทักษะของ pre-test และ post-test คือการแสดงออกทางภาษาและความคิด จะสัมพันธ์กับความสามารถรวมใน pre-test และการใช้ไวยากรณ์ จะสัมพันธ์กับความสามารถรวมในการสอบ post-test

6.2.3 ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนวัดโดยแบบทดสอบกลางภาคและปลายภาค มีค่าสหสัมพันธ์สูงมาก

6.3 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

6.3.1 นิสิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มีการพัฒนาความสามารถรวมในการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นมากหลังจากการเรียนรู้วิชา EAP Writing ของสถาบัน ทั้งนี้พิจารณาจากการคำนวณผลสอบจากแบบทดสอบวัดความสามารถ pre-test และ post-test และนอกจากทักษะในการใช้ตัวสะกดวรรคตอนเท่านั้นที่ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชานี้ไม่แตกต่างกัน ทักษะซึ่งเป็นองค์ประกอบอื่นๆ ในการเขียนรวมอันได้แก่ การใช้คำศัพท์ การใช้ไวยากรณ์ และการแสดงออกทางภาษาและความคิด นิสิตคณะนี้มีการพัฒนาขึ้นมากหลังจากผ่านการเรียนรู้วิชา EAP Writing โดยเฉพาะการแสดงออกทางภาษาและความคิด จะมีการพัฒนาสูงขึ้นมากกว่าทักษะอื่นๆ

6.3.2 องค์ประกอบของทักษะการเขียนที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับความสามารถในการเขียนของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คือความสามารถทางไวยากรณ์ ใน pre-test และการแสดงออกทางภาษาและความคิดใน post-test

6.3.3 ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนซึ่งรางวัลจากแบบทดสอบกลางภาคและปลายภาค มีความสัมพันธ์กันเล็กน้อย

6.4 คณะรัฐศาสตร์

6.4.1 นิสิตคณะรัฐศาสตร์ มีการพัฒนาความสามารถรวมในการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นมาก หลังจากการเรียนรู้วิชาการเขียนสาขาวิชาของสถาบันภาษาแล้ว โดยพิจารณาจากการคำนวณผลสอบจากแบบทดสอบวัดความสามารถ pre-test และ post-test ทั้งนี้ ความสามารถทุก ๆ ทักษะ ซึ่งเป็นองค์ประกอบความสามารถรวมในการเขียนก็พัฒนาขึ้นทุกทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการแสดงออกทางการใช้ไวยากรณ์ และการแสดงออกทางความคิดนั้น มีการพัฒนาสูงกว่าความสามารถในทักษะอื่น ๆ เป็นพิเศษ

ส่วนความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์ก็เช่นกัน นิสิตคณะรัฐศาสตร์ก็มีการพัฒนาความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์ขึ้นเล็กน้อยหลังจากผ่านการเรียนวิชาการเขียนอังกฤษสำหรับสาขาวิชาแล้ว

6.4.2 องค์ประกอบของทักษะการเขียนที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับความสามารถในการเขียนของนิสิตคณะรัฐศาสตร์ โดยพิจารณาคะแนนรวมและคะแนนแต่ละทักษะของ pre-test และ post-test คือ การแสดงออกทางภาษาและความคิด ซึ่งมีความสัมพันธ์สูงมากกับความสามารถในการเขียน post-test และการใช้ไวยากรณ์มีความสัมพันธ์สูงกับความสามารถในการเขียน post-test

6.4.3 ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนซึ่งวัดโดยแบบทดสอบกลางภาคและปลายภาค มีความสัมพันธ์กันเล็กน้อย

6.5 คณะเศรษฐศาสตร์

6.5.1 นิสิตคณะเศรษฐศาสตร์ มีการพัฒนาความสามารถรวมในการเขียนอังกฤษสาขาวิชา หลังจากเรียนวิชา EAP Writing หลักสูตรของสถาบันแล้ว ทั้งนี้พิจารณาจากผลสอบจากแบบทดสอบความสามารถ pre-test และ post-test โดยถึงแม้ว่าทักษะนี้เป็นองค์ประกอบอันได้แก่ การใช้คำศัพท์ และการใช้ไวยากรณ์ ไม่มีการพัฒนาขึ้นมากแต่อย่างใด แต่ทักษะในการใช้ตัวสะกดและวรรคตอน และการแสดงออกทางภาษาของนิสิตคณะเศรษฐศาสตร์ ก็มีการพัฒนาขึ้นจากก่อนเรียนวิชา EAP Writing นี้

ส่วนความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์นั้น หลังจากผ่านการเรียนวิชา EAP Writing แล้ว นิสิตมีการพัฒนาการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์ดีขึ้น

6.5.2 องค์ประกอบของทักษะการเขียนที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด กับความสามารถในการเขียนภาษาของนิสิตคณะนี้ โดยพิจารณาจากคะแนนรวมและคะแนนแต่ละทักษะของ pre-test และ post-test คือ การใช้คำศัพท์ในการสอบ pre-test และการแสดงออกทางภาษา และความคิดในการสอบ post-test

6.5.3 ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนซึ่งวัดโดยแบบทดสอบกลางภาคและปลายภาค มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

สรุปผลรวม

สรุปผลรวมโดยทั่ว ๆ ไปจากการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสาขาวิชาของนิสิตแต่ละคณะทั้ง 5 คณะ อันได้แก่ คณะนิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ก่อนเรียนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษสาขาวิชา (EAP Writing) และหลังเรียนวิชานี้ตามหลักสูตรของสถาบันแล้วปรากฏว่า นิสิตส่วนใหญ่แสดงว่ามีการพัฒนาความสามารถรวมในการเขียนสูงขึ้น ทั้งจะเห็นได้จากคะแนนการเขียนรวมของคณะนิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และพาณิชยศาสตร์และการบัญชีนี้ขึ้นจากคะแนนการเขียนรวมก่อนเรียนวิชา EAP Writing นี้ และโดยที่นิสิตคณะนิติศาสตร์คณะเดียวที่คะแนนรวมความสามารถในการเขียนอังกฤษหลังเรียนไม่สูงกว่าก่อนเรียน แต่นิสิตคณะนี้ก็แสดงการพัฒนาทางด้านการแสดงออกทางภาษาและความคิด ซึ่งเป็นทักษะประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของความสามารถรวมในการเขียน นอกจากนี้ยังเป็นที่น่าสังเกตว่า ในระหว่าง 5 คณะนี้ นิสิตคณะรัฐศาสตร์ มีการพัฒนาทางด้านความสามารถรวมในการเขียนสูงที่สุด

ส่วนการพัฒนาทักษะองค์ประกอบต่าง ๆ ของความสามารถรวมในการเขียนแล้วจะเห็นได้ว่า นิสิตส่วนใหญ่มีการพัฒนาทางด้านการแสดงออกทางภาษาและความคิดที่เด่นชัดกว่าการพัฒนาทางด้านอื่น ๆ ดังจะเห็นได้ว่าคะแนนทักษะการแสดงออกทางภาษาและความคิดของผลทดสอบหลังเรียนของคณะนิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ และพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนวิชานี้ ทักษะที่เป็นองค์ประกอบซึ่งมีการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัด ถัดไปก็คือ ทักษะการแสดงออกทางการใช้ไวยากรณ์ ดังจะเห็นจากผลของการวิเคราะห์ของคณะนิเทศศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

สำหรับความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์นั้น เป็นที่เห็นได้ชัดเจนว่า นิสิตทุกคณะมีการพัฒนาความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์สูงขึ้นจากความสามารถในการใช้ตัวชี้ทางไวยากรณ์ก่อนเรียนวิชานี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะพาณิชยศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ มีการพัฒนาที่เห็นเด่นชัดมาก

ตอนที่ 4 : ทศนคติและความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน (ดูภาคผนวกที่ 3 สำหรับตารางแจกรายละเอียด)

ในการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ผู้สอน 55.6% และเป็นทั้งผู้สอนและเขียนบทเรียน 44.4% ทั้งผู้สอน

ที่ไม่ได้เขียนบทเรียนและผู้สอนที่เขียนบทเรียน มีความเห็นว่า ไม่ควรให้นิสิตเรียนเองเพียงอย่างเดียว ส่วนใหญ่คิดว่าควรมีทั้งสองอย่างประกอบกัน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนเห็นว่าวิชานี้มีประโยชน์ ส่วนใหญ่เห็นว่านิสิตมีความสนใจดีเป็นที่น่าสนใจกว่าผู้สอนและเขียนบทเรียนส่วนมากเห็นว่าบทเรียนดีแล้วในทั้งปริมาณคำอธิบาย ความยากง่ายและความยาว หากมีการแก้ไขควรให้บทเรียนสั้นลง ผู้สอนมีความเห็นว่าบทเรียนควรแก้ไขให้ยากขึ้น เวลาที่ใช้สอนแต่ละบทส่วนใหญ่คิดว่าควรเป็น 4-5 ชั่วโมง part สุดท้ายของแต่ละบทควรใช้นิสิตต่างคนต่างเขียนในห้อง

เกี่ยวกับคู่มืออาจารย์โดยทั่วไปนั้น ผู้สอนคิดว่ามีประโยชน์มาก แต่ผู้สอนและผู้เขียนบทเรียนว่ามีประโยชน์พอควร ส่วนมากคิดว่าไม่ควรลอก suggested answers บนกระดาน วิธีการสอนที่แนะนำในคู่มือมีประโยชน์ปานกลาง การประเมินผลงานนิสิตควรให้เป็นเกรด ผู้สอนส่วนใหญ่คิดว่าการตรวจงานเขียน อาจารย์ควรแก้ไขข้อผิดให้นิสิตผู้สอนและเขียนคิดว่าควรเก็บบนกระดาน การวัดผล 2 ครั้งที่มีอยู่ดีแล้ว และจำนวนงานเขียนในแต่ละบทพอเพียงแล้วการแบ่งคะแนนตามที่ทำอยู่คือ 40-40-20 เหมาะสมแล้ว คะแนนเก็บ 20 คะแนนนั้น ส่วนใหญ่คิดว่าควรขึ้นอยู่กับงาน คุณภาพ เวลา และการเข้าเรียน ส่วนมากคิดว่าควรเช็คเวลาเรียน การจัดจำนวนนิสิตในกลุ่ม อาจารย์ส่วนใหญ่พอใจแล้ว เป็นที่น่าสนใจที่ครึ่งหนึ่งของผู้ตอบคิดว่า นิสิตควรเรียน 3 ชม./สัปดาห์ และอีกครั้งหนึ่งคิดว่าควรเป็น 4 ชม./สัปดาห์

ตอนที่ 5 : สรุปข้อเสนอแนะของผู้บริหารทางวิชาการของคณะต่าง ๆ เกี่ยวกับการรายวิชา

EAP Writing คณะนิติศาสตร์

โดยทั่ว ๆ ไป เนื้อหาการสร้างบทเรียนแบบฝึกหัดนั้น น่าสนใจ ทั้งวิชานี้ก็มีประโยชน์ต่อนิสิตทั้งในปัจจุบัน สำหรับการศึกษาต่อและสำหรับอาชีพในอนาคต ฉะนั้นวิชานี้จึงสมควรเป็นวิชาบังคับ สำหรับจำนวนชั่วโมงเรียนต่อหนึ่งสัปดาห์นั้น ยิ่งมากเท่าไรก็ยิ่งเป็นประโยชน์เท่านั้น แต่เนื่องจากนิสิตจำต้องเรียนวิชาอื่นด้วย สัปดาห์ต่อหนึ่งสัปดาห์ก็ค่อนข้างเหมาะสม

มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาดังนี้

1. ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับคณะมากขึ้น
2. เพิ่มการสอนในระดับ vocabulary มากขึ้น โดยให้คำนิยามของคำศัพท์มากขึ้น ในบทที่ยากหรือคำที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ที่อยู่ใน field ของนิสิตหรือไม่ นอกจากนั้นควรจะต้องมีประโยคที่มีคำศัพท์เหล่านั้นปรากฏใน text ออกมาวิเคราะห์ หรืออธิบายหรือยกตัวอย่างการใช้คำนั้น ๆ ในประโยคให้เห็นกระจ่างลงไปในบทเรียน นอกเหนือจากไวยากรณ์ที่สอน

3. ควรเพิ่มกฎเกณฑ์นี้ นิสิตควรจะทำและไม่ควรจะทำ “dos and don'ts” ลงในบทเรียนเพื่อเน้นเป็นข้อเตือนใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ทางไวยากรณ์บางอย่างที่จำเป็น เช่น การใช้ articles ฯลฯ

4. ควรเน้นการสอน key sentence (topic sentence) มากกว่าเดิม เช่น แจกแจงวิธีการเขียน topic sentence ให้ละเอียด โดยอาจจะต้องเพิ่ม model paragraph ให้มีมากกว่าหนึ่ง และเปรียบเทียบ topic sentence ของทั้ง 2 paragraph ว่า มีความต่อเนื่องกันอย่างไร

ควรมีรูปภาพประกอบบทเรียน โดยรูปนั้น ๆ ควรเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของบทเรียนหรือคำศัพท์ในบทเรียน เพื่อลดความเครียดของเนื้อหาบทเรียนและดึงดูดความสนใจของนิสิต นอกจากนี้ chart และ diagram แม้จะจำได้ดีแล้ว แต่ควรจะให้มีความหลากหลายมากกว่าเดิมด้วยเหตุผลเดียวกัน

การฝึกฝนแบบฝึกหัดของแต่ละ paragraph ยิ่งมากเท่าไรก็จะได้ผลดีขึ้น แต่ถ้าจะให้หัวข้อมากเกินไปก็จะเกินเวลาของนิสิต ฉะนั้น ควรเน้นจุดสำคัญของการฝึกฝน ที่การให้นิสิตทำงานของตนเองหลังจากที่อาจารย์ได้ตรวจแล้วมากกว่าการสั่งงานในครั้งแรก

คณะนิเทศศาสตร์

1. ควรจัดให้มีการหัดเขียนในรูปแบบ *โน้มน้าวจิตใจ* บ้าง (เพื่อประโยชน์สำหรับผู้เรียนด้านการโฆษณา – ประชาสัมพันธ์) เพราะเป็นอีก topic หนึ่งที่มีรูปแบบเฉพาะตัว เช่น

- อาศัยความรู้ในการเลือกใช้คำที่จะจูงใจให้เห็นคล้อยตาม
- อาศัยความสามารถในการย้ำ, เน้น, และมีลีลาเฉพาะตัว

2. เพิ่มแบบฝึกหัดที่จะเสริม analytical/argumentative ability ของนิสิต เพราะสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มีการเรียนการวิจารณ์มาก

- ฝึกให้แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง หรือคล้อยตาม
- ให้แสดงเหตุผลว่า ทำไมถึงเห็นด้วย/ไม่เห็นด้วย เป็นต้น
- ให้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำ structure แบบหนึ่งแบบใดที่ได้เรียนมาประยุกต์ในการวิจารณ์ข้อความใดข้อความหนึ่งที่เรียน

3. ควรให้ความสำคัญกับเรื่องของ *เวลา* ให้มาก โดยกำหนดเวลาสำหรับทำแต่ละแบบฝึกหัดเพื่อฝึกความว่องไวในการทำงานแข่งกับเวลา เช่น ต้องเขียน news article ในระยะเวลาอันจำกัด

ภาคผนวกที่ 1

ตอนที่ 1 : ทักษะและความคิดเห็นของนิสิตในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา

ก. กระบวนการเรียน

ผู้ที่นิสิตปรึกษาเมื่อมีปัญหา				เวลาที่นิสิตปรึกษา			
ก	ข	ค	ง	ก	ข	ค	ง
10	68.9	17.8	2.2	25.6	16.7	31.1	26.7
ก. อาจารย์มากกว่าเพื่อน ข. เพื่อนมากกว่าอาจารย์ ค. อาจารย์และเพื่อน ง. ไม่ปรึกษาใครเลย				ก. ในเวลา ข. นอกเวลา ค. ทั้งในและนอกเวลา ง. เฉพาะเตรียมสอบ			

จำนวนครั้งที่นิสิตปรึกษาอาจารย์			ความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการเตรียมตัวเรียน		
ก	ข	ค	ก	ข	ค
1.1	91.1	7.8	36.7	40.2	22.2
ก. ทุกครั้ง ข. บางครั้ง ค. ไม่เลย			ก. อ่านและเตรียมล่วงหน้า ข. ทำการบ้าน ค. ทำทุกอย่างในห้องเรียน		

ข. การจัดโปรแกรม

การเข้าเรียน			จำนวน ชม./สัปดาห์ที่ต้องการเข้าเรียน			
ก	ข	ค	ก	ข	ค	ง
31.1	63.3	5.6	20.0	56.7	14.4	4.4
ก. จำเป็นมาก ข. จำเป็นบางบท ค. ไม่จำเป็น			ก. 4 ชม./สัปดาห์ ข. 3 ชม./สัปดาห์ ค. 2 ชม./สัปดาห์ ง. 1 ชม./สัปดาห์			

การคิดคะแนนเข้าชั้นเรียน			เหตุผลของการเข้าเรียน				
ก	ข	ค	ก	ข	ค	ง	จ
11.1	42.2	46.7	41.1	35.5	67.8	45.6	7.8
ก. 5 ข. 10 ค. ไม่เอาคะแนนมารวม			ก. พบอาจารย์และซักถามปัญหา ข. อาจารย์ช่วยการทำแบบฝึกหัด ค. เข้าใจดีกว่าทำเอง ง. ต้องการเฉลย จ. อื่น ๆ				

เหตุผลของการไม่เข้าเรียน						การเช็คชื่อ		ความต้องการที่นิสิตให้จัดมีศูนย์บริการ		
ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ก	ข	ค
3.3	11.1	21.1	16.7	1.1	1.1	53.3	45.6	44.4	44.4	11.1
ก. ไปศึกษาวิชาอื่น ข. ทำแบบฝึกหัดเอง ค. ทำงานส่วนตัว ง. อื่น ๆ จ. ก และ ข ฉ. ค และ ง						ก. ช่วยให้นิสิต รับผิดชอบ ข. ไม่ช่วย		ก. มาก ข. ปานกลาง ค. ไม่เลย		

เวลาที่ควรทำแบบฝึกหัดสุดท้ายของบทเรียน							เหตุผลที่ควรทำเป็นการบ้าน					
ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ช	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
27.8	24.4	14.4	4.4	2.2	2.2	1.1	22.2	2.2	17.8	1.1	1.1	1.1
ก. เป็นการบ้าน ข. ในชั้นเรียนพร้อมปรึกษา ค. ในชั้นเรียนในลักษณะสอน ง. อื่น ๆ จ. ก และ ข ฉ. ก และ ค ช. ข และ ค							ก. มีเวลานาน ข. ปรึกษาเพื่อนได้ ค. ไม่เสียเวลาเรียน ง. ไม่ชอบลักษณะแบบการสอน จ. อื่น ๆ ฉ. ก และ ข					

ภาคผนวกที่ 2

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเรียนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา

		เหตุผลที่เรียนวิชานี้						ประโยชน์		
		ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค
นิเทศศาสตร์	PRE	—	3.7	14.8	3.7	33.3	44.4	29.6	63.0	7.4
	POST	—	4.5	4.5	4.5	50.0	36.4	36.4	50.0	13.6
นิติศาสตร์	PRE	—	4.5	40.9	18.2	18.2	18.2	18.2	68.2	13.6
	POST	—	—	15.4	23.1	23.1	38.5	38.5	46.2	15.4
รัฐศาสตร์	PRE	3.3	6.7	36.7	10.0	20.0	23.3	36.7	63.3	—
	POST	4.2	4.2	29.2	4.2	37.5	20.8	37.5	58.3	4.2
เศรษฐศาสตร์	PRE	—	—	12.5	16.7	37.5	33.3	37.5	54.2	8.3
	POST	—	—	26.1	8.7	26.1	39.1	26.1	69.6	4.3
รวมทุกคณะ	PRE	0.8	4.6	24.4	10.7	32.8	26.7	29.0	64.9	6.1
	POST	1.2	2.4	19.5	5.8	35.4	32.9	34.1	57.3	8.5
		ก. ชอบ ข. มีประโยชน์กับอาชีพ ค. เป็นวิชาบังคับ ง. ก และ ข จ. ข และ ค ฉ. ก, ข และ ค						ก. มาก ข. ปานกลาง ค. น้อย		

		ความคาดหวัง			ความพยายาม			วิชาที่เรียนมาช่วยเพียงใด		
		ก	ข	ค	ก	ข	ค	ก	ข	ค
นิเทศศาสตร์	PRE	14.8	81.5	3.7	74.1	22.2	3.7	15.4	46.2	38.2
	POST	27.3	72.7	—	63.6	36.4	—	13.0	34.8	52.2
นิติศาสตร์	PRE	22.7	77.3	—	45.5	54.5	—	22.7	54.5	22.7
	POST	25.0	75.0	—	23.1	76.9	—	15.4	61.5	23.1
รัฐศาสตร์	PRE	40.0	60.8	—	70.0	23.3	6.7	40.0	40.0	20.0
	POST	12.5	83.3	4.2	66.7	33.3	—	20.8	54.2	25.0
เศรษฐศาสตร์	PRE	16.7	83.3	—	62.5	37.5	—	16.7	50.0	33.3
	POST	—	100	—	21.7	83.9	4.3	26.1	39.1	34.8
รวมทุกคณะ	PRE	24.4	74.0	1.5	62.6	35.1	2.3	25.4	51.5	23.1
	POST	14.8	84.0	1.2	46.3	52.4	1.2	19.3	45.8	34.9
		ก. ยาก ข. เหมาะสมกับความรู้ ค. ง่าย			ก. มาก ข. ปานกลาง ค. น้อย			ก. มาก ข. ปานกลาง ค. น้อย		

		ความตั้งใจ			ปริมาณการทำงานนอกเวลา			ความสนใจ		
		ก	ข	ค	ก	ข	ค	ก	ข	ค
นิเทศศาสตร์	PRE	33.3	55.6	11.1	11.5	73.1	15.4	59.3	37.0	3.7
	POST	21.7	73.9	4.3	30.4	47.8	21.7	47.8	47.8	4.3
นิติศาสตร์	PRE	13.6	72.7	13.6	9.6	85.7	4.8	22.7	72.7	4.5
	POST	23.1	76.9	—	23.1	61.5	15.4	46.2	53.8	—
รัฐศาสตร์	PRE	36.7	50.0	13.3	20.0	60.0	20.0	53.3	46.7	—
	POST	20.8	66.7	12.5	17.4	65.2	17.4	41.7	45.8	12.5
เศรษฐศาสตร์	PRE	50.0	50.0	—	31.8	54.5	13.6	50.0	50.0	—
	POST	30.4	60.9	8.7	—	73.9	26.1	30.4	65.2	4.3
รวมทุกคณะ	PRE	35.9	56.5	7.6	19.2	68.8	12.0	48.9	48.6	1.5
	POST	24.1	68.7	7.2	17.1	62.2	20.7	41.0	53.0	6.0
		ก. มาก			ก. มาก			ก. มาก		
		ข. ปานกลาง			ข. ปานกลาง			ข. ปานกลาง		
		ค. น้อย			ค. น้อย			ค. น้อย		

หมายเหตุ ข้อมูลของคณะพาณิชย์มีแต่ pre— เท่านั้น

ภาคผนวกที่ 3

ตอนที่ 4 ทักษะคติและความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน

ผู้สอน
ผู้สอนและเขียน
บทเรียน

ความเหมาะสมที่ นิสิตเรียนเอง		การแก้ไข		ประโยชน์	ความสนใจของนิสิต	
ก	ข	ก	ข	ก	ก	ข
10.0	90.0	37.5	62.5	100.0	90.0	10.0
	100.0	37.5	62.5	100.0	87.5	12.5
ก. เหมาะสม ข. ไม่เหมาะสม		ก. ครูสอน ข. ครูสอนและ เรียนเอง		ก. มีประโยชน์	ก. สนใจ ข. ไม่สนใจ	

ผู้สอน
ผู้สอนและเขียน
บทเรียน

ควรแก้ไขบท เรียนหรือไม่		แก้ไขอย่างไร		ปริมาณคำอธิบาย ในแต่ละบท			ความชัดเจนของ คำอธิบาย	
ก	ข	ก	ข	ก	ข	ค	ก	ข
30.0	70.0	—	100.0	10.0	10.0	80.0	77.8	22.2
57.1	42.9	100.0	—	—	12.5	87.5	50.0	50.0
ก. ดีแล้ว ข. ควรแก้ไข		ก. สั้นลง ข. ยากขึ้น		ก. มากไป ข. น้อยไป ค. ดีแล้ว			ก. กระจาง ข. ไม่กระจาง	

ผู้สอน
ผู้สอนและเขียน
บทเรียน

ความยากง่ายของบทเรียน			ความยาวของบทเรียน			เวลาที่ใช้สอนแต่ละบท		
ก	ข	ค	ก	ข	ค	ก	ข	ค
20.0	20.0	60.0	10.0	10.0	80.0	44.4	44.4	11.1
16.7	16.7	66.7	25.0	—	75.0	14.3	71.4	14.3
ก. ยากไป ข. ง่ายไป ค. ดีแล้ว			ก. ยาวไป ข. สั้นไป ค. ดีแล้ว			ก. 3-5 ช.ม. ข. 4-5 ช.ม. ค. มากกว่า 5 ช.ม.		

ผู้สอน
ผู้สอนและเขียน
บทเรียน

กิจกรรมที่ให้นักศึกษาทำ part สุดท้ายของแต่ละบท				ประโยชน์ของ คู่มืออาจารย์		ควรทำอย่างไรต่อ suggested answers		
ก	ข	ค	ง	ก	ข	ก	ข	ค
62.5	12.5	12.5	12.5	60.0	40.0	14.3	57.1	28.6
75.0	—	25.0	—	37.5	62.5	16.7	83.3	—
ก. ต่างคนต่างเขียนในห้อง ข. เขียนเป็นกลุ่มในห้อง ค. เขียนเป็นการบ้าน ง. อื่น ๆ				ก. มาก ข. มีพอควร ค.		ก. ลอกบนกระดาน ข. ไม่ลอก ค. อื่น ๆ		

ผู้สอน
ผู้สอนและเขียน
บทเรียน

ประโยชน์ของวิธีการสอน ที่แนะในคู่มือ			การประเมินผลงาน ของนิสิต			ความคิดเห็นเรื่องการตรวจ งานเขียนประจำบท		
ก	ข	ค	ก	ข	ค	ก	ข	ค
40.0	50.0	10.0	50.0	20.0	30.0	50.0	37.5	12.5
37.5	50.0	12.5	75.0	—	25.0	28.6	28.6	42.9
ก. มีมาก ข. ปานกลาง ค. น้อย			ก. เป็นกรต ข. ให้ผ่าน-ไม่ผ่าน ค. เป็นคะแนน			ก. แก้ให้นิสิต ข. ให้สัญลักษณ์ของความผิด ค. แก้บนกระดาน		

ผู้สอน
ผู้สอนและเขียน
บทเรียน

การวัดผลมี 2 ครั้ง และงานเขียนแต่ละบท	การแบ่งคะแนน 40-40-20	คะแนนเก็บ 20% ควรขึ้นอยู่กับ....		
ก	ก	ก	ข	ค
100.0	100.0	—	40.0	60.0
100.0	100.0	12.5	25.0	62.5
ก. พอแล้ว	ก. เหมาะสม	ก. งานที่ส่ง ข. งาน, คุณภาพและเวลา ค. งาน, คุณภาพ, เวลา การเข้าเรียน		

ผู้สอน
ผู้สอนและเขียน
บทเรียน

การใช้เวลาเรียน		ความพอใจการจัด จำนวนนิสิตในกลุ่ม		จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์	
ก	ข	ก	ข	ก	ข
60.0	40.0	60.0	40.0	50.0	50.0
50.0	50.0	62.5	37.5	50.0	50.0
ก. ควร ข. ไม่ควร		ก. พอใจ ข. ไม่พอใจ		ก. 3 ชม./สัปดาห์ ข. 4 ชม./สัปดาห์	

แนะนำ ทุกหนังสือ

วิจารณ์และแนะนำเปรียบเทียบ ESP (English for Specific Purposes) ของ Pauline Robinson กับ English For Specific Purposes ของ Ronald Mackey & Alan Mountford.

ESP (English for Specific Purposes) โดย Pauline Robinson (1980) เป็นหนังสือที่รวบรวมเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับ ESP ไว้เป็นตอน ๆ ดังนี้คือ

ตอนที่หนึ่ง นิยามของ ESP

กล่าวถึงลักษณะของ ESP ตามที่ผู้เชี่ยวชาญในวงการเคยให้ความเห็นไว้

ตอนที่สอง การสำรวจสถานะและแนวทางทางทฤษฎีของ ESP

กล่าวถึงประวัติความเป็นมา การวิเคราะห์ register Discourse Analysis และ Communicative Approach แรงจูงใจและการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การวางแผนโครงสร้างหลักสูตร การผลิตวัสดุการสอน วิธีการทดลองจนประโยชน์ของวัสดุการสอนว่าใช้ได้กว้างขวางทั่วไปเพียงไร

ตอนที่สาม การวิเคราะห์ตำราที่มีอยู่ในปัจจุบัน

Pauline ได้สำรวจว่ามีตำราอะไรอยู่บ้าง แล้วสรุปลักษณะที่สำคัญของตำราที่มีอยู่เหล่านั้น ในส่วนต่อมาจึงเป็นการพิจารณาหนังสือที่สำคัญ ที่ละชุดอย่างคร่าว ๆ ว่า มีข้อดีข้อเสียเหมาะจะนำไปใช้เพียงไร

นอกจากนี้ ก็มีภาคผนวกช่วยเรื่อง การฝึกอบรมครูอย่างไร เรื่องการทดสอบและประเมินผล และเรื่องการเรียนรู้และการประเมินผลด้วยตนเอง

สิ่งที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งในหนังสือเล่มนี้คือ บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือ บทความวารสารและสิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับ ESP รวมแล้วกว่า 500 รายการ

ทั้งที่ปรากฏในคำนำของหนังสือ ผู้เขียนตั้งใจรวบรวมความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ ESP มาไว้ด้วยกัน แนวการเขียนจึงเป็นการอ้างอิงคำพูด หรือความคิดเห็นของผู้อื่นเกือบตลอดเวลา โดยนัยนี้ผู้ที่คุ้นเคยกับ ESP มาพอสมควร หรือได้ศึกษาติดตามข่าวคราวความคืบหน้าของ ESP อยู่เสมออาจรู้สึกได้ว่า Pauline ไม่ได้เสนออะไรใหม่

อย่างไรก็ดี สำหรับผู้ที่เริ่มสนใจ ESP แล้วได้อ่านหนังสือเล่มนี้ ก็น่าจะได้รับความเข้าใจกว้าง ๆ เกี่ยวกับ ESP พอสมควร และถ้าสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษ ก็ติดตามอ่านรายละเอียดได้จากที่มาของความคิดเห็นในเรื่องเหล่านั้นตามที่ผู้เขียนอ้างอิงและให้บรรณานุกรมไว้

ส่วน English For Specific Purposes หนังสือชื่อย่อเดียวกัน ซึ่งมี R. Mackay และ A.J. Mountford เป็นบรรณาธิการร่วมกันนั้น พิมพ์ครั้งแรกในปี 1978 แบ่งเป็นสามตอนใหญ่ ๆ แต่ละตอนประกอบด้วยบทความย่อย ๆ ของผู้เขียนต่าง ๆ กัน ดังนี้คือ

ตอนที่หนึ่ง ปัญหาที่ได้รับการสำรวจ

กล่าวถึงทฤษฎีและการปฏิบัติในการสอน ESP เรื่องหนึ่งและการค้นหาลักษณะความต้องการของผู้เรียนโดยใช้แบบสอบถามอีกเรื่องหนึ่ง

ตอนที่สอง แนวทางในการร่างตำรา ESP

ในตอนนี้ J. S.Wales ผู้เขียน Writing Scientific English และ M. Bates ผู้เขียน Nucleus ได้กล่าวถึงแนวความคิดและที่มาของหนังสือแต่ละเล่ม นอกจากนี้ J.P.B. Allen & H.G. Widdowson ก็ได้ร่วมกันเขียนบทความเรื่องการสอนการใช้ประโยชน์จากภาษาอังกฤษในแง่การสื่อสาร (Teaching the communicative USE of English)

ตอนที่สาม กรณีศึกษา : หลักสูตรและวัสดุการสอน

ประกอบด้วยบทความต่าง ๆ 5 เรื่อง กล่าวถึงปัญหาความต้องการ ESP ที่มาและการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน เช่น การเตรียมวัสดุการสอนเพื่อฝึกฝนภาษาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ และการเตรียมรายวิชาความเข้าใจในการฟังชั้นสูง ที่มหาวิทยาลัยนิวคาสเซิล เป็นต้น

ในหนังสือเล่มนี้ มีแผนภูมิและตัวอย่างตำรา ตัวอย่างแบบสอบถามประกอบเกือบทุกบทความ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจชัดเจนขึ้น

พิจารณาในแง่เนื้อหาแล้ว จะเห็นได้ว่าทั้งหนังสือของ Pauline และ Mackay & Mountford นั้นคล้ายคลึงกัน คือกล่าวถึงสถานภาพความเป็นมาทั่ว ๆ ไปของ ESP ส่วนหนึ่งและตำราที่มีใช้กันอีกส่วนหนึ่ง ความแตกต่างคงจะมีอยู่ที่ว่า เล่มแรกนั้นให้ข้อมูลแก่เราในลักษณะสรุปความ ในขณะที่อีกเล่มนั้น ให้รายละเอียดเป็นแต่ละเรื่องมากกว่า อย่างไรก็ตาม ควรอ่านเล่มหนึ่งเล่มใดหรือถ้าอ่านทั้งสองเล่มได้ยิ่งดี เพราะเป็นหนังสือที่เสริมความรู้เกี่ยวกับ ESP ได้เป็นอย่างดี

อุบลรัตน์ เต็งไตรรัตน์

SCI TECH : Reading and Writing the English of Science and Technology

แต่งโดย คาร์ล ดรอบนิค (Karl Drobnic) ชารอน อบรมส (Sharon Abrams) และ
มาร์จอรี มอร์เรย์ (Marjorie Morray) สำนักพิมพ์ อี แอล เอส (ELS Publication)
แคลิฟอร์เนีย 1981

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ผู้เขียนทั้งสามได้ร่วมกันเขียนขึ้น เพื่อใช้เป็นแบบเรียน
ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา (secondary level) ซึ่งศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อ
เข้าไปเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยต่อไป

ผู้เขียนแบ่งเนื้อหาของหนังสือออกเป็น 5 บทใหญ่ ๆ ในแต่ละบท ประกอบด้วยส่วน
ย่อย 4 ส่วน ซึ่งเรียกว่า Overview (Introduction of a Subject) History (development of
that subject) Focus (a focus on some particular aspect or aspects of that subject) และ
Concerns for today (implication beyond the particular)

เนื้อหาของแต่ละบทเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจทางด้านวิทยาศาสตร์แขนงต่าง ๆ อีกทั้งมี
แบบฝึกหัดต่าง ๆ มากมายซึ่งมั่งจะช่วยให้ นักเรียนได้ฝึกฝนความชำนาญทั้งทางด้านการอ่านและ
การเขียน นอกจากนี้เนื้อเรื่องบางเรื่องก็อาจนำไปใช้เป็นหัวข้อในการถกเถียงปัญหา (discussion)
สำหรับนักเรียนในระดับที่สูงกว่าได้อย่างเหมาะสม แม้แต่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งหลายก็สามารถ
ดัดแปลงแบบฝึกหัดและเนื้อเรื่องต่าง ๆ ไปใช้ในการสอนได้ด้วย จึงนับได้ว่าหนังสือเล่มนี้มี
ประโยชน์มากทีเดียว

หนังสือเล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 บท

บทที่ 1 มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับว่า The Physical Sciences คืออะไร มีความเป็นมาอย่างไร
รวมทั้งกล่าวถึงเรื่องแหล่งพลังงาน พลังงานนิวเคลียร์ด้วย

บทที่ 2 มีเนื้อหาเกี่ยวกับ The Earth Sciences โดยเริ่มตั้งแต่ส่วนประกอบของโลก
สาเหตุการเกิดภูเขาไฟ เรื่องราวของภูเขาไฟในอดีต และการประทุของภูเขาไฟ Mount St.
Helena

บทที่ 3 พูดถึง The Life Sciences กล่าวถึง เรื่องทางชีววิทยา ตั้งแต่สมัยอริสโตเติล
ไปจนถึงเรื่อง DNA วิศวกรรมศาสตร์ (Genetic Engineering) และ การจัดการเกี่ยวกับการถ่าย
ทอดพันธุกรรม (The Manipulation of Genetic Traits)

บทที่ 4 มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ (Mathematics) พูดถึงแขนงต่าง ๆ ของคณิตศาสตร์ ตั้งแต่ในสมัยก่อนจนถึงสมัยของ ไอน์สไตน์ (Einstein) สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติ ความเป็นไปได้ (Probability) ประชากร (Population)

บทที่ 5 กล่าวถึง Applied Sciences เริ่มจากการนำศาสตร์ประยุกต์ต่าง ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน การเชื่อมต่อระหว่างวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การใช้เครื่องจักรแทนคนในอุตสาหกรรม และการนำเอาเทคโนโลยีของตะวันตกมาใช้ในการชีวิตที่กำลังพัฒนา

ในแต่ละบทที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ประกอบไปด้วยส่วนย่อย 4 ส่วน ในแต่ละส่วนย่อยมีบทเรียน 1 บทพร้อมคำอธิบายคำศัพท์บางคำที่จำเป็นจะต้องรู้ความหมายจึงจะเข้าใจบทเรียน ที่เหลือเป็นแบบฝึกหัดซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ คือ

1. แบบฝึกหัดสำหรับการอ่านซึ่งประกอบไปด้วย

ก. การวิเคราะห์ภาษา (Language Analysis) เกี่ยวกับคำศัพท์ เช่นแบบฝึกหัดเรื่อง prefix, word families, หาคำตรงกันข้าม, จับคู่คำศัพท์กับคำจำกัดความ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี การวิเคราะห์ภาษาในเรื่องทางไวยากรณ์ด้วย เช่น reference, comparison-contrast, markers, definition ฯลฯ

ข. การทดสอบความเข้าใจในการอ่าน (Reading Comprehension) เป็นแบบฝึกหัดเพื่อช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากขึ้น เช่นแบบฝึกหัดถกเถียง การเขียนแผนภูมิ, เลือกคำตอบที่ถูกต้อง, เรียงลำดับเหตุการณ์ ฯลฯ

2. แบบฝึกหัดสำหรับการเขียนซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ก. Controlled writing

ข. Guided writing ให้ตัวอย่าง structure แล้วให้เขียนที่เหลือตามแบบ

ค. Free writing ให้เขียน paragraph โดยกำหนดหัวข้อให้ และให้ใช้ข้อมูลจากแบบฝึกหัดบางอัน

ท้ายเล่มมีคำตอบ (Answer Key) ของแบบฝึกหัดของสอบแบบแรก ส่วน Free Writing นั้นผู้สอนจะต้องรับผิดชอบเอง

หนังสือเล่มนี้มีข้อดีมากมาย กล่าวคือ

ในทำนองนั้น ผู้เขียนทั้งสามสามารถหาเนื้อหาทางด้านวิทยาศาสตร์ที่น่าสนใจ ทันต่อเหตุการณ์และเหมาะสมมาเสนออย่างมีระเบียบ เนื้อหาทุกบททุกตอนต่างมีความต่อเนื่องกัน ทำให้น่าอ่านมาก

แบบฝึกหัด เป็นส่วนที่เด่นมากของหนังสือเล่มนี้ กล่าวคือมีหลายรูปแบบ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะหลายด้าน เช่นแบบฝึกหัดทางด้านการอ่านนั้น ผู้เขียนเน้นเรื่องคำศัพท์มาก มีการสอน prefix สอนรากศัพท์ของคำที่มาจากภาษากรีกและลาติน ซึ่งใช้บ่อยและมีอยู่มากในภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่พบแล้วเข้าใจความหมายโดยไม่ต้องเสียเวลาเปิดพจนานุกรม ซึ่งเรื่องนี้ในหนังสือแบบเรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มักจะเลยไม่ให้ความสนใจ นอกจากนี้ยังมีแบบฝึกหัดที่สอนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ compound nouns และ word families ซึ่งมีประโยชน์ทีเดียว แบบฝึกหัดทางด้านการอ่าน Reading comprehension ก็มีหลายรูปแบบทำให้ไม่น่าเบื่อ

สิ่งที่ผู้เขียนเน้นอีกอย่างก็คือความสามารถในการเรียงลำดับเหตุการณ์ (Chronological order) ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน ในเรื่องนี้ผู้เขียนได้ให้แบบฝึกหัดไว้มากมายแทบทุกบท เช่น แบบฝึกหัดให้เรียงลำดับเหตุการณ์, การจับคู่เหตุการณ์และเวลาที่เกิดเป็นต้น

แบบฝึกหัดเหล่านี้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนแบบฝึกหัด หรืออาจนำมาดัดแปลงใช้ในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี

ทางด้านภาษาที่ใช้ ก็เป็นภาษาง่ายๆ ไม่ยากจนเกินไป คำที่ยากผู้เขียนก็ได้ให้คำอธิบายไว้ท้ายเรื่องทำให้อ่านง่าย เข้าใจเนื้อหาได้เป็นอย่างดี

คำตอบที่ให้ไว้ท้ายเล่มก็นับว่าเป็นส่วนดีอีกอย่างของหนังสือเล่มนี้ ทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคำตอบได้ทันทีที่ทำเสร็จ

ข้อดีอีกอย่างที่ไม่อาจจะมองข้ามไปก็คือ รูปเล่มกระต๊อรัยของหนังสือ ตัวพิมพ์ที่ไม่เล็กจนเกินไป ช่องไฟที่ห่างพอสมควร มองดูแล้วน่าอ่านดูไม่เบียดเสียดจนเกินไปเหมือนหนังสือแบบเรียนเล่มอื่นๆ อีกทั้งการพิมพ์คำบางคำที่ต้องการเน้น เป็นตัวพิมพ์คำหนา ทำให้เห็นเด่นชัดสรุปแล้วรูปเล่ม ตัวพิมพ์ ล้วนมีส่วนช่วยให้หนังสือเล่มนี้น่าอ่านขึ้นมาก

ถ้าหนังสือเล่มนี้จะมีจุดบกพร่องบ้าง อย่างหนึ่งก็คงจะเป็นเรื่องแบบฝึกหัดการเขียนแบบ Controlled และ Guided Writing ผู้เขียนเห็นว่าผู้เรียนไม่ได้ฝึกทักษะทางการเขียนอย่างจริงจังนัก เพราะแบบฝึกหัดส่วนใหญ่ เพียงแต่ให้ผู้เรียนนำเอาข้อความในแบบฝึกหัดที่ให้มาแล้ว มาเขียนต่อเข้าด้วยกัน บางครั้งแทบจะไม่ต้องใส่คำอธิบายเลย การทำเช่นนั้นก็มีประโยชน์น้อยมาก ผู้เรียนไม่เรียนรู้เท่าที่ควร ควรจะมีแบบฝึกหัดที่นักเรียนต้องใช้ความสามารถในการเขียนให้มากกว่านี้

กล่าวโดยสรุป หนังสือเล่มนี้มีประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือ ผู้เรียนก็ได้ฝึกฝนการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษก่อนที่จะเข้ามหาวิทยาลัย จากแบบฝึกหัดลักษณะต่างๆ สำหรับผู้สอนก็สามารถนำแบบฝึกหัดทั้งหลายมาดัดแปลง หรือนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกหัดทางภาษาอังกฤษต่อไป แม้แต่เนื้อหาทุกบทก็กล่าวได้ว่า เหมาะอย่างยิ่งที่จะนำไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ สาขาวิทยาศาสตร์

ดวงฤดี กาญจนพันธุ์

Nucleus English for Science and Technology ; Biology โดย โดแนลด์ ออดัมสัน และ มาร์ติน เบตส์ (Donald Adamson and Martin Bates) London : Longman 1977, 110 หน้า, คู่มือครู 72 หน้า

ระดับความรู้ของผู้ใช้

ในบทนำของฉบับคู่มือครู ผู้เขียนได้กล่าวว่า “หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นสำหรับนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษโดยทั่วไป” แต่ก็ไม่ได้บอกชัดเจนว่าสำหรับนักเรียนระดับไหน อาจหมายถึงระดับค่อนข้างเบื้องต้นก็ได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงศัพท์เทคนิคซึ่งมีเป็นจำนวนมากในหนังสือเล่มนี้ ตลอดจนการเน้นความเข้าใจภาษาที่ใช้เพื่อแสดงแนวความคิดด้านวิทยาศาสตร์แล้ว หนังสือเล่มนี้น่าจะเหมาะกับนักเรียนที่รู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี หรือค่อนข้างดีมากกว่า สำหรับนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษในระดับต่ำควรจะใช้หนังสือเล่มนี้ควบคู่ไปกับ General Science ซึ่งเป็นหนังสือพื้นฐานในชุดเดียวกัน

จุดมุ่งหมาย

หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อ “ฝึกนักเรียนให้รู้จักใช้ภาษาอังกฤษทั้งด้านทักษะแสดงออก (productive skills) และด้านทักษะรับ (receptive skills) เพื่อที่จะสามารถอ่านบทความภาษาอังกฤษ และแผนภูมิต่างๆ ตลอดจนฟังเทปได้เข้าใจ” (คู่มือครูหน้า 1) ดังนั้น ทักษะที่หนังสือเน้นก็คือ การพูด การเขียน การอ่าน และการฟัง การเรียนรู้ศัพท์เฉพาะทางชีววิทยา การรู้จักตีความรูปภาพต่างๆ และความเข้าใจในการตั้งสมมติฐานทางวิทยาศาสตร์โดยทั่วไป

การจัดลำดับเนื้อหา

เนื้อหาของหนังสือครอบคลุมวิชาทางชีววิทยาหลายสาขา แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องพฤกษศาสตร์ และสัตวศาสตร์ โดยเน้นหนักอยู่สองด้าน กล่าวคือ การใช้ภาษาเพื่ออธิบายถึงรูปแบบและโครงสร้างของสิ่งมีชีวิต และการใช้ภาษาเพื่ออธิบายหน้าที่ของสิ่งเหล่านั้น นอกจากนี้ บทเรียนบางบทยังอธิบายถึงวิธีการต่างๆ ที่ใช้การวัด การบอกจำนวน การบอกลำดับ และการอธิบายถึงเครื่องมือต่างๆ และวิธีการปฏิบัติทางด้านการศึกษาทดลอง

หนังสือเล่มนี้มีทั้งหมดด้วยกัน 12 บท แต่ละบทแบ่งเป็น 4 ตอน คือ Presentation, Development, Reading และ Listening ในทุกๆ ตอนจะมีการใช้ภาพประกอบแบบต่างๆ เช่น

แผนภาพ แผนภูมิ ตาราง กราฟ เป็นเครื่องมือในการสอน ในส่วนที่เป็น Presentation จะมีการพูดถึงหัวข้อบทนั้นๆ (เช่นคุณสมบัติและรูปร่าง (ของสิ่งมีชีวิต) โครงสร้าง ตำแหน่ง การวัด/สัดส่วน ฯลฯ) และมีแบบฝึกหัดสำหรับฝึกศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อดังกล่าวและโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่สำคัญๆ ด้วย ส่วนที่เป็น Development ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับส่วนแรกและมีการเสริมความเข้าใจหัวข้อเรื่องโดยให้ฝึกหัดเขียน แต่ก็ยังเป็นในระดับกลุ่มคำและระดับประโยคโดดๆ แยกจากกัน ในส่วน Reading และ Listening จึงเริ่มนำศัพท์ไวยากรณ์และภาพต่างๆ ที่พูดถึงมาแล้วในตอนแรกๆ มาใช้ในสภาพการณ์ที่เป็นไปได้จริงๆ (Contextualization) ทุกๆ 3 บทจะเป็นบททบทวน แบ่งเป็นบททบทวน A, B และ C ส่วนบทที่ 12 ซึ่งเป็นบทสุดท้ายก็จะกล่าวทบทวนสิ่งที่ได้เรียนมาตั้งแต่ต้นอีกครั้งหนึ่ง

โครงสร้างทางภาษา

หัวข้อไวยากรณ์ในหนังสือเล่มนี้มีการคัดเลือกโดยดูในแง่ความเกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดทางชีววิทยา ตัวอย่างของโครงสร้างที่สอนมีเช่น

รูปแบบ	หน้าที่
คำนามเอกพจน์ + a/an	
คำนามพหูพจน์ + s	การกล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยทั่วไป
คำเชื่อม	การเปรียบเทียบ/ความแตกต่าง
Passive Voice	การไม่เน้นผู้กระทำในรายงานทางวิทยาศาสตร์
Nominalization	กล่าวถึงหน้าที่หรือแนวความคิดต่างๆ
Infinitive	การแสดงจุดมุ่งหมาย

ส่วนลักษณะของศัพท์ที่สอนมีหลายประเภท มีทั้งศัพท์เฉพาะทางชีววิทยา (เช่น iris, microbes, tarsus, ileum) ศัพท์ที่มักใช้ในการเขียนบทความทางวิทยาศาสตร์โดยทั่วไป (เช่น anterior/posterior ใช้แทนคำว่า front/back ; considerable/negligible แทน large/small quantity) และศัพท์ซึ่งนักชีววิทยาต้องการใช้เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างซึ่งมองเห็นค่อนข้างยาก (เช่นความแตกต่างในกลุ่มคำ consist of (พูดถึงโครงสร้างโดยส่วนรวม) / be made of (โครงสร้างซึ่งแยกแยะออกมา) / be composed of (โครงสร้างซึ่งส่วนประกอบต่างๆ มีจำนวนไม่จำกัด เช่น Tissue is composed of cells)

หัวข้อทางไวยากรณ์และศัพท์ที่สอนในหนังสือเล่มนี้มีอยู่เป็นจำนวนมากด้วยกัน บางบทมีถึง 12 หัวข้อ ซึ่งดูออกจะมากเกินไปเพราะจะทำให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนสับสนได้ง่าย ผู้สอนอาจจะต้องใช้พิจารณาว่า ควรจะเน้นสอนหัวข้อใดเป็นพิเศษ และหัวข้อใดที่ไม่ควรให้ความสำคัญมากนัก

จุดเด่น

หนังสือเล่มนี้มีจุดเด่นอยู่ 2 ประการ

ประการแรกคือคู่มือครู เป็นคู่มือที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับครูสอนภาษาซึ่งไม่ได้เป็นนักชีววิทยา โดยเฉพาะครูซึ่งไม่เคยสอนภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชามาก่อน ในแต่ละบทของคู่มือครูจะมีการอธิบายถึง 1. จุดมุ่งหมายของบทนั้น ๆ 2. ลักษณะภาษาที่จะสอน 3. รายละเอียดที่จำเป็นต้องรู้ในการสอนนั้น ๆ 4. คำตอบสำหรับแบบฝึกหัดต่าง ๆ ส่วนที่อยากจะกล่าวถึงเป็นพิเศษคือ ข้อ 3 – รายละเอียดในการสอนส่วนนี้เท่ากับเป็นการเตรียมการสอนให้ผู้สอนเกือบทั้งหมด เพราะบอกละเอียดตั้งแต่ต้นเลยว่า ควรจะขึ้นต้นบทเรียนอย่างไร ควรจะใช้อุปกรณ์การสอนประเภทใด ควรจะสอนแบบฝึกหัดต่าง ๆ อย่างไร และจะใช้แบบฝึกหัดเหล่านั้นเพื่อทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้อย่างไร นอกจากนี้ก็ยังอธิบายจุดมุ่งหมายของแบบฝึกหัดต่าง ๆ และหน้าที่ของศัพท์และคำที่มีความสำคัญทางการใช้ภาษา (structural items) ที่ปรากฏอยู่ในบทนั้น ๆ ด้วย

จุดเด่นประการที่สองก็คือ การใช้ภาพประกอบการสอนทุกบททุกตอน ภาพเหล่านี้มีหลายประเภทด้วยกันดังได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อเรื่องการจัดลำดับเนื้อหา ส่วนดีของภาพดังกล่าวก็คือ เป็นการแบ่งเบาภาระของครูผู้สอน เพราะรูปช่วยอธิบายได้มาก นักเรียนเองก็จะได้คุ้นเคยกับลักษณะประเภทของภาพ ตารางต่าง ๆ ซึ่งมักจะปรากฏเป็นประจำในหนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้ศัพท์และแนวความคิดทางวิทยาศาสตร์ซึ่งมีอยู่มากมาย และค่อนข้างยากที่จะจดจำหรือทำความเข้าใจด้วย

หนังสือ **Technical English : Writing, Reading, Speaking** เขียนโดย Nell Ann Pickett & Ann A. Lester สำนักพิมพ์ Canfield, San Francisco 1975

หนังสือเล่มนี้เมื่อคุณได้แรกก็จะทราบทันทีว่าเน้นหนักในด้านการสื่อสาร โดยการเขียนภาษาอังกฤษเทคนิคเป็นสำคัญจึงจะเห็นได้จากการที่ผู้เขียนได้กล่าวถึง modes ของการสื่อสารทางวิทยาศาสตร์ (scientific modes of communication) ไว้อย่างละเอียดในทุก ๆ บท เช่น การเขียนคำนิยาม การวิเคราะห์แบบต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะผู้แต่งถือคติที่ว่านักเรียนที่จะเป็นนายช่างที่ดีต่อไปในอนาคตนั้นจะต้องเป็นผู้ที่สามารถเขียนเรื่องราวเสนอผู้อ่านทุกระดับได้อย่างถูกต้องชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจะต้องเรียนรู้วิธีต่าง ๆ กันในการเขียนรายงาน เช่นการเขียนจดหมาย การเขียนบันทึกสั้น ๆ หรือเขียนรายงานฉบับยาว หรือในบางครั้งอาจจะต้องอธิบายเป็นคำพูด หรือการอธิบายเป็นลายลักษณ์อักษร

หนังสือเล่มนี้เขียนเพื่อนักเรียนในระดับวิทยาลัยเทคนิค ที่ใช้เวลาเรียน 2 ปี หลังจากจบมอห่า จุดประสงค์ทั่วไปของหนังสือก็เพื่อเป็นเวลาแนวทางการฝึกฝนการเขียนภาษาอังกฤษเทคนิค หนังสือ Technical English แบ่งออกเป็น 3 ตอนด้วยกันกล่าวคือ

ตอนที่ 1 กล่าวถึงหลักสำคัญและรูปแบบของการสื่อสาร (forms of communication) ชนิดต่าง ๆ ที่นายช่างจำเป็นต้องรู้ แบ่งออกเป็น 11 บทด้วยกัน

- บทที่ 1 ว่าด้วยเรื่องของขบวนการต่าง ๆ
- 2 ว่าด้วยเรื่องกลไกของการทำงาน
 - 3 ว่าด้วยการให้คำนิยาม
 - 4 ว่าด้วยการวิเคราะห์โดยการแบ่งเป็นหมวดหมู่และการจัดลำดับ
 - 5 ว่าด้วยการวิเคราะห์โดยใช้เหตุผล
 - 6 ว่าด้วยการสรุป
 - 7 ว่าด้วยการเขียนจดหมายธุรกิจ
 - 8 ว่าด้วยการเขียนรายงาน
 - 9 ว่าด้วยการค้นคว้าเอกสารอ้างอิงจากห้องสมุด
 - 10 ว่าด้วยการสื่อสารโดยการพูด
 - 11 ว่าด้วยทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการสอนต่าง ๆ

นับได้ว่าหนังสือในตอนนี้นั้นมีส่วนช่วยนักเรียนเกี่ยวกับขบวนการสื่อสารทุกขั้นตอนก็ได้ ทุกบทจะเริ่มด้วยการบอกจุดประสงค์เป็นข้อ ๆ โดยละเอียด ติดตามด้วยคำอธิบายเป็นขั้น ๆ พร้อมทั้งยกตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจนทุกขั้นตอน ท้ายบทก็จะมีแบบฝึกหัดให้ทดลองทำหลายข้อ ซึ่งผู้แต่งใช้ชื่อว่า “application” เป็นการทดสอบความเข้าใจของผู้อ่านในเนื้อหาของผู้อ่านในเนื้อหาของแต่ละบท นอกจากมีแบบฝึกหัดให้ลองทำแล้ว ข้อดีของหนังสือเล่มนี้อีกอย่างหนึ่งก็คือการมี “plan sheets” ไว้ให้ท้ายบท ซึ่งเป็นเสมือนการวิเคราะห์เรื่องราวที่ได้บรรยายไว้ในแต่ละบทโดยใช้สถานการณ์จริง ๆ ที่ใช้สำหรับการสื่อสาร และมีกระดานเปล่าที่มีรอยปรุไว้ให้นักเรียนได้ฝึกทำการวิเคราะห์และสามารถฉีกออกได้สะดวกในกรณีที่ต้องการจะส่งงานชิ้นนี้ให้ครูตรวจ

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยบทความให้นักเรียนอ่านซึ่งมีความสอดคล้องกับการบ้านการฝึกเขียนในตอนนี้นั้น มีคำถามฝึกความเข้าใจ คำศัพท์และคำถามที่โยงไปสู่การอภิปรายหรือการฝึกเขียนในประเด็นต่าง ๆ ตอนที่ 2 นี้แบ่งออกเป็นหกบทใหญ่ด้วยกันคือ

- บทที่ 1 บทความสำหรับฝึกอ่าน Selected Reading
- 2 การอ่านคร่าว ๆ Scanning
- 3 การอ่าน Reading
- 4 การทบทวน Reviewing
- 5 ปฏิกริยาโต้ตอบ Responding and Reacting
- 6 หลักโดยทั่วไปสำหรับความเข้าใจ General principles in understanding what you read

นอกจากนั้นแล้วยังมีบรรณานุกรมหนังสือเกี่ยวกับทักษะการอ่านที่ควรค่าแก่การศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมให้ไว้ด้วย

ตอนที่ 3 เป็นคู่มือเกี่ยวกับการใช้ภาษาและไวยากรณ์เป็นสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 บทใหญ่คือ

บทที่ 1 ว่าด้วยการเขียนความเรียงเป็นย่อหน้าต่าง ๆ ซึ่งหมายถึงการวางแผนก่อนเขียนข้อความและการลงมือเขียนตัวข้อความ บทนี้กล่าวถึงองค์ประกอบทั่ว ๆ ไปของการเขียนความเรียง เช่นบทนำ ตัวข้อความ ตัวเชื่อมความ และบทสรุปความ

บทที่ 2 ว่าด้วยกลไกอื่น ๆ ในการเขียน เช่นการใช้ตัวย่อต่าง ๆ (capitalization) การใช้ตัวใหญ่และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน (punctuation) พร้อมทั้งตัวอย่างและวิธีใช้ โดยมีแบบฝึกหัดให้ทดลองทำ

บทที่ 3 ว่าด้วยการใช้ภาษาและไวยากรณ์ต่าง ๆ เช่นอธิบายถึงคำชนิดต่าง ๆ (parts of speech) ความสอดคล้องในการเขียนประโยค (parallelism in sentences) และคำขยายต่าง ๆ (modifiers) นอกจากนี้ยังให้คำอธิบายของคำศัพท์ทางไวยากรณ์ใช้กันบ่อย ๆ (glossary of grammatical terms) ด้วย

โดยทั่วไปแล้วจะเห็นได้ว่า หนังสือเล่มนี้มีข้อดีตรงที่ว่ามีจุดประสงค์บอกไว้เพื่อผู้ใช้จะได้ทราบว่าผลลัพธ์ (end product) นั้นได้แก่อะไรบ้าง และวิธีการต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ผลลัพธ์เหล่านั้นก็ได้อธิบายไว้อย่างชัดเจนเป็นขั้นตอน อ่านแล้วเข้าใจง่าย ที่สำคัญคือการมีแบบฝึกหัดให้ฝึกฝนโดยตลอด ข้อดีอีกประการหนึ่งก็คือการมีตรรกะนี้ท้ายเล่มทำให้สะดวกต่อการใช้นี้หนังสือเล่มนี้ยังขึ้น จุดอ่อนของหนังสือเล่มนี้อยู่ตรงที่ว่า พยายามจะอธิบายไวยากรณ์มากเกินไปในตอนที 3 ทำให้ดูเหมือนว่ากำลังอ่านหนังสือหลักภาษาที่เขียนเพื่ออธิบายไวยากรณ์ภาษาอังกฤษแต่อย่างเดียว อย่างไรก็ตามโดยสรุปแล้วหนังสือเล่มนี้นับว่ามีค่าควรแก่การสนใจเล่มหนึ่ง เพราะเขียนได้ดีมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนไม่ว่าจะอยู่ในระดับกึ่งน้อยหรือเก่งมาก หรือไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่เน้นหนักไปในทางสาขาวิชาช่างค้ำ้นไหนก็ตาม

กัณฑ์พิศย์ สิงหะเนติ

หนังสือรวมคำวิจารณ์หนังสือเรียนที่เกี่ยวกับ ESP (ESP Textbook Reviews)

ผู้ที่สนใจหนังสือเรียนที่เกี่ยวกับ ESP และไม่ทราบว่าจะเล่มไหนจะดีหรือเหมาะสมกับสถานการณ์ในสถานที่ศึกษาของท่าน อาจจะขอแนะนำให้อ่านหนังสือรวมคำวิจารณ์ของ Karl Drobnic แห่ง EST Clearinghouse Oregon State Univ. ในหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะรวบรวมข้อวิจารณ์เกี่ยวกับหนังสือทาง ESP ไปถึง 38 เล่ม ยังมีรายการปรากฏอยู่ข้างล่างนี้แล้ว ก็ยังมีรายชื่อวารสารและสิ่งตีพิมพ์ ๆ ที่เป็นประโยชน์ในวงการ ESP ผู้ที่สนใจหนังสือเล่มดังกล่าวนี้ส่งชื่อโดยตรงได้ที่

EST Clearinghouse
ELI, Ads A 100
Oregon State University,
Corvallis, OR 97331
USA

ในราคาประมาณ 9 ดอลลาร์สหรัฐ

- Reading Technical Books.* Anne Eisenberg. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc. 1978. 241 pp.
- Listening and Note-Taking.* Nicolas Ferguson and Maire O'Reilly. London : Evans Brothers Limited (Center for the Experimentation and Evaluation of Language Learning Techniques). 1977. 79 pp.
- Electronic and Communications.* G. W. Wells. London : Longman. 1970. 92 pp.
- Better Listening Skills, Series I, (Student Workbook, Teachers' Guide).* Jean Greathouse and Pat Wilcox Peterson. Boulder, Colorado : International Videotape Programs. 1977. 126 pp.
- English for Doctors and Nurse.* First Edition. Joy Parkinson, London : Evans Brothers Limited, 1978. 124 pp.
- Chemistry.* First Edition. P.A. Ongley. Hong Kong : Longman, 1975. 108 pp.
- English for Mechanical Engineering.* Eric H. Glendinning. London : Oxford University Press, 1973. 131 pp.

- English for Basic Maths.* First Edition. David Blackie. Sunbury-on-Thames : Nelson, 1978. 62 pp.
- Basic English for Science.* First Edition. Peter Donovan. Oxford : Oxford University Press, 1978. 163 pp.
- Easier Scientific English Practice.* B.C. Thornley. London : Longman, 1964. 146 pp.
- English Studies Series. General Engineering Texts*, Vol. 9 Vera Adamson and M.J.B. Lowe. London : Oxford University Press, 1971. 203 pp.
- The Structure of Technical English.* A.J. Herbert. Hong Kong : Longman (Wing Tai Cheung Printing Co. Ltd.), 1965. 208 pp.
- International Trade*, English Language Services Inc. New York : Collier Macmillan, 1966. 88 pp.
- Prevocational English.* Texts 1 and 2. Daniel Rushoi. Silver Spring. Maryland : Institute of Modern Languages. Text 1 : 1970. 119 pp. Text 2 : 1971. 122 pp.
- Writing Scientific English.* John Swales. London : Thomas Nelson and Sons. 1971. 167 pp.
- English in Mechanical Engineering.* Eric H. Glending, London : Oxford University Press. 104 pp.
- Civil Engineering.* John S. Scott, London : Longman: 1969. 108 pp.
- A Reader in Mechanical Engineering.* R. Shalif, London : Longman, 1972. 83 pp.
- Understanding Technical English*, I. K. Methold and D.D. Waters, Hong Kong : Longman, 1973. 60 pp.
- Beginning Scientific English.* D. E. Royds-Irmak. Book I, London : Nelson, 1975. 146 pp.
- Scientific English Readers : Pollution.* Tony Yeadon, London, Collier Macmillan 1973. 60 pp.
- Nucleus : Geology.* Colin Barrom and Ian Steward, London : Longman, 1977. 96 pp.
- Special English-Journalism : Book I.* English Language Services, Inc., Harry Bacas, ed., London : Collier Macmillan, Ltd., 1967. 113 pp.
- Preparatory Technical English.* Second Edition. G. A. Pittman, London : Longman 1975. 170. pp.
- Learn English for Science I : Student Text and Teacher's Book*, A. R. Bolitho and P. I., Sandler, London : Longman, 1977. 108 pp.
- English for the Business Student* J. Stanley Jones. London : Evans Brothers Ltd., 1963. 212 pp.
- Nucleus English for Science and Technology : Biology* Donald Adamson and Martin Bates. London : Longman, 1977. 110 pp.
- How To Read The Sciences.* W. Royce Adam Glenview, Ill., Scott, Foresman and Co., 1970. 256 pp.

A first Course in Technical English, Book I. Lynette Beardwood, Hugh Templeton and Martin Webber, London: Heinemann Educational Books, Ltd., 1978. 140 pp.

Engineering : Book 2, Electrical Engineering. Special English Series (English Language Services), New York : Collier Macmillan International, 1966. 101 pp.

The Language of Air Travel in English : In-Flight Services. Carol F. Akiyama, New York : Regents Publishing 1967. 128 pp.

คอลัมน์ “ตอบปัญหาจากผู้อ่าน”

ในฉบับนี้ คอลัมน์ “ตอบปัญหาจากผู้อ่าน” ได้เรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิตโสมนัส ศิวะจิตต์ หัวหน้าแผนกวิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านวรรณคดีจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาเป็นผู้ตอบปัญหาเกี่ยวกับโคลง ภาษาอังกฤษของท่านผู้อ่านจากโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ฉะเชิงเทรา เราเชื่อว่าการตีความที่ แฝงอยู่ในโคลงภาษาอังกฤษบทนี้โดยละเอียด และความรู้ปฏิกี่ยวต่าง ๆ ที่ท่านจะได้จากคำตอบ ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิตโสมนัส จะช่วยตอบปัญหาที่ตามมาได้อย่างชัดเจน

คอลัมน์ “ตอบปัญหาจากผู้อ่าน” ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิตโสมนัส ศิวะจิตต์ ไว้ ณ ที่นี้ด้วยค่ะ

ดวงตา ลักคุณะประสิทธิ์

คำถาม : ดิฉันอยากจะขอความกรุณาให้อาจารย์ช่วยแก้ไขข้อข้อใจปัญหาภาษาอังกฤษในคำประพันธ์
ต่อไปนี้

LOVELIEST OF TREES

Loveliest of trees, the cherry now
Is hung with bloom along the bough,
And stands about the woodland ride
Wearing white of Eastertide.
Now, of my threescore years and ten,
Twenty will not come again,
And take from seventy years a score,
It only leaves me fifty more.
And since to look at thing in bloom
Fifty springs are little room,
About the woodlands I will go
To see the cherry hung with snow.

A. E. Housman

ปัญหาอยู่ที่บทที่ 2 คือคิดนั้นเข้าใจว่า กวีมีอายุ 70 ปี และเขาหวังนึกถึงวัยหนุ่มว่ามันไม่มีวันที่จะหวนกลับมาอีก ต่อให้เขาเอาอายุ 20 ปีมาหักออกจาก 70 ปี เขาก็จะยังคงมีอายุ 50 ปี ซึ่งเป็นวัยกลางคน แต่หัวหน้าคิดนั้นบอกว่า 70 ปีนั้น คืออายุโดยเฉลี่ยที่คนเราจะอยู่ในโลก กวีอายุเลย 20 ปีไปแล้วแต่ไม่ถึง 70 เขาก็บอกว่า เขามีเวลาอยู่ในโลกนี้ได้อีก 50 ปี อยากจะให้อาจารย์ช่วยตัดสินว่าความคิดของใคร ผิด หรือถูก เพราะเหตุใด

คำตอบ : ความหมายของคำประพันธ์ในตอนที่สอง มีอยู่ว่าชายหนุ่มที่รำพึงในโคลงนี้มีอายุได้ยี่สิบปีแล้ว และเขาคิดว่า จะเหลือเวลาแห่งชีวิตอีกสักห้าสิบปีเท่านั้น ฉะนั้นเขาจึงพยายามที่จะใช้เวลาที่เหลืออยู่ให้คุ้มค่าที่สุด ด้วยการชื่นชมกับความงามของธรรมชาติ โดยการไปชมเชอร์รี่ ณ ลานป่าที่ต้นเชอร์รี่กำลังผลิดอกสะพรั่ง

เพื่อให้การตีความนี้ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอถอดความของคำประพันธ์บทนี้ตั้งแต่ต้นจนจบดังนี้

ต้นเชอร์รี่อันเป็นไม้ที่สวยงามที่สุดกำลังผลิดอกสะพรั่งอยู่ที่ลานป่าในขณะนี้ มีเชอร์รี่ริมทางเดินและทั่วไปในป่า ในระยะหลังอีสเตอร์นี้ ดอกสะพรั่งของเชอร์รี่ยังมีหิมะปกคลุมขาวอยู่ทั่วไปตามช่อดอกและกิ่งก้าน

ในช่วงเวลาเจ็ดสิบปีแห่งชีวิต ยี่สิบปีจะไม่หวนคืนมาอีกแล้ว และเมื่อห้ายี่สิบปีออกเสียจากเจ็ดสิบปี ฉันก็คงเหลืออีกเพียงห้าสิบปีเท่านั้น

และในการที่จะเฝ้ามองดอกสะพรั่งของเชอร์รี่ผลิบานนั้น ฤดูใบไม้ผลิห้าสิบฤดูก็เพียงระยะสั้นนิดเดียว ฉะนั้นแล้วฉันจะไปที่ลานป่า ไปเฝ้าชมช่อเชอร์รี่ที่ผลิสะพรั่งห้อยย้อยปกคลุมด้วยปุยหิมะ

กวีที่เขียนโคลงบทนี้เป็นผู้ที่รักธรรมชาติ และมักจะระบายอารมณ์เศร้าสลด หรือที่เรียกว่าอารมณ์ pessimistic ไว้ในโคลงหลายบท ในโคลงบทนี้เช่นกัน กวีชื่นชมกับความงามของเชอร์รี่ในฤดูใบไม้ผลิ ก็อดไม่ได้ที่จะรู้สึกว่าคุณชีวิตของคนเรานั้นแสนจะสั้น จะมีวันเวลาที่ชื่นชมความงามของธรรมชาติก็เพียงไม่นาน อารมณ์เศร้าของกวีจึงดูเหมือนจะได้ถูกแผ่ไว้ในการบรรยายภาพพจน์ที่แสนสดชื่นสวยงามของเชอร์รี่ที่ในลานป่า

อีกประการหนึ่ง กวีบรรยายฤดูกาลหลังอีสเตอร์ว่ายังมีหิมะปกคลุมช่อดอกกิ่งก้านของเชอร์รี่ ทำให้ผู้อ่านอาจจะนึกถึงความหมายที่แฝงมาในภาพพจน์ กล่าวคือต้นเชอร์รี่ออกดอกสะพรั่งที่กำลังแย้มบานอยู่ทุกกิ่งก้านเหมือนกับวัยหนุ่มสาวสดชื่นด้วยความรัก และเป็นวัยที่สวยงามที่สุดในชีวิต (เชอร์รี่อาจจะเป็นสัญลักษณ์ของความรัก ความสดชื่น และความงาม) หากแต่สภาพของหิมะที่ปกคลุมช่อดอกเชอร์รี่อยู่ทั่วไปนั้น ทำให้นึกถึงความตายหรือความสิ้นสุด (หิมะ อาจจะเป็นสัญลักษณ์ของความตาย) ทำให้กวีหวนคิดถึงชีวิตว่าแสนสั้น

การที่กวีเอ่ยไว้ว่า เจ็ดสิบปีในชีวิตของเขาก็คือเป็นการประมาณโดยทั่วไปว่าคนเราอาจมีชีวิตอยู่สักเจ็ดสิบปี และเมื่อกล่าวว่ายี่สิบปีจะไม่หวนคืนมา ก็แสดงว่าเขามีอายุครบยี่สิบปีแล้ว อาจจะต้องต่อไปได้อีกประมาณห้าสิบปี ชีวิตก็คงถึงการสิ้นสุดลงเป็นธรรมดา

กวีใช้คำ “hung” ในบรรทัดที่สอง และในบรรทัดสุดท้ายดูเหมือนว่าจะเป็นการระบายอารมณ์เศร้า กล่าวคือในบรรทัดที่สอง กิ่งก้านของช่อดอกเชอร์รี่ “is hung with blood” เป็นการใช้นัยอย่างแปลกๆ อยู่ และในบรรทัดสุดท้าย กิ่งก้านของช่อดอกเชอร์รี่อยู่ในลักษณะ “hung with snow” ผู้อ่านอาจจะรู้สึกได้ถึงอารมณ์สลดหดหู่ที่แฝงมาในภาพพจน์ของกิ่งก้านเชอร์รี่ห้อยต่ำลงปกคลุมด้วยหิมะที่เย็นเยือก จึงอาจตีความว่า กวีมิได้ที่จะสลดใจต่อความจริงที่ว่าชีวิตนั้นแสนสั้นนัก ยังเป็นหนุ่มสาวในวันนี้ แต่ก็มีอาจพ้นจากความตายไปอีกไม่นานข้างหน้า

รศ.ดร.คุณกัญดา ธรรมมงคล

รองศาสตราจารย์ ดร. คุณกัญดา ธรรมมงคล รองผู้อำนวยการสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้หนึ่งที่ได้มีส่วนร่วมในการก่อตั้งสถาบันภาษา และเป็นผู้ที่รู้จักกันดีในหมู่นักวิชาการด้านภาษาอังกฤษ ท่านมีบทบาทสำคัญในการวางหลักสูตรภาษาอังกฤษของสถาบัน ภาษาฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (Reading) และเป็นประธานกรรมการออก ข้อทดสอบมาตรฐาน (Standard Test) ของสถาบันภาษา นอกจากนี้ ท่านได้เข้าร่วมสัมมนา ระดับภูมิภาคและระดับชาติอยู่เสมอ ทั้งได้เสนอบทความในการสัมมนาแต่ละครั้งด้วย

– อาจารย์กรุณาเล่า ประวัติทางการศึกษานิดหน่อยได้ไหมค่ะ

“จบอักษรศาสตร์เกียรตินิยมอันดับสอง แล้วก็ได้ทุน Fulbright ไปทำปริญญาโททาง TESOL ที่มหาวิทยาลัยอินเดียนา และได้ทุนร็อคกี้ เฟลเลอร์ ไปทำปริญญาเอกทาง Reading ที่ มหาวิทยาลัยเซราควัส”

– ขอเรียนถามเกี่ยวกับ test เลยนะคะ อยากทราบประวัติความเป็นมาของแบบทดสอบ และวิวัฒนาการด้วยค่ะ

“เรื่องเกี่ยวกับ Test นี่มีวิวัฒนาการของมันมาเรื่อย เริ่มด้วย Test ซึ่งเป็น subjective (อัตนัย) มาก หรือที่โบราณจริง ๆ ก็ใช้วิธีสอบภาษาอังกฤษ โดยให้แปล แปลจากภาษานั้น ๆ มาเป็นภาษาของเรา ถ้าแปลออกก็แสดงว่าเข้าใจภาษาที่สองได้ดี ต่อมาก็มีการเขียนข้อสอบที่เป็น objective (ปรนัย) ขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงสมัยของ Lado ที่มีการทำ objective test โดยใช้วิธีการทางสถิติเข้ามาช่วยมาก คือมีการ Analyze ข้อสอบแต่ละชุด ข้อสอบแบบนี้นิยมใช้กันแพร่หลาย

ในสหรัฐอเมริกา สถาบันภาษาฯ ก็เคยทำคือ English Proficiency Test ซึ่งเป็นข้อสอบแบบมาตรฐาน”

– ลักษณะของข้อสอบแบบมาตรฐานเป็นอย่างไรคะ

“การทำข้อสอบแบบมาตรฐานก็คือ:-

หนึ่ง เราต้องตั้งว่าเราจะวัดอะไร เมื่อได้แล้วก็ต้องสร้างสิ่งที่เราเรียกว่า Table of Specification ซึ่งอันนี้เราใช้ taxonomy ของ Valette ซึ่งดัดแปลงมาจากของ Bloom อีกที ซึ่ง Bloom แบ่งระดับภาษาออกเป็น mechanical, transfer และ communicative แบ่งเป็นระดับต่าง ๆ และเราก็ต้องมาคิดว่าระดับที่เราจะ test ของสถาบันฯ อยู่ในระดับ communicative ระดับของ transfer กับ mechanical คือการ test ว่าจะใช้ Article กับ Preposition เป็นหรือไม่ Test เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ communicative คือ test ว่าสามารถสื่อสาร (communicate) ได้ไหม สื่อสารในที่นี้หมายความว่า ถ้าเป็น Reading Test ก็ต้องเข้าใจความคิดที่คนเขียนต้องการจะสื่อสารกับเรา หรือเมื่อพูดกันก็ต้องเข้าใจกันได้ ในระดับมหาวิทยาลัยเราเริ่มตั้งแต่ communicative เป็นต้นไป ส่วนระดับ evaluation ก็คงจะเป็นระดับ advance ขึ้นไปคือ ผู้เรียนต้อง evaluate สิ่งที่ได้อ่านหรือได้ฟังด้วย ที่จริงการออกข้อสอบแบบ objective นี่ยากจริงอย่างที่ท่านอธิการท่านว่าไว้” (-สัมภาษณ์ศาสตราจารย์ ดร. เกษม สุวรรณกุล ภาษาปริทัศน์ปีที่ 2 ฉบับที่ 1)

– อาจารย์ช่วยกรุณาอธิบายถึงวิธีการออกข้อสอบแบบ objective พอเป็นสังเขป

“ข้อสอบแบบนี้เราต้องรู้วิธีที่จะเขียนจริง ๆ เมื่อครั้งที่เข้า workshop กับ Dr. Bachman ท่านเคยนำเอาข้อสอบ objective ที่ใช้กันในวิทยาลัยเมืองไทยมาวิเคราะห์ ปรากฏว่าเป็นข้อสอบที่มีข้อบกพร่องมาก บางทีไม่มีข้อที่ถูกต้องเลย บางทีถูกต้องทุกข้อ เทคนิคในการเขียนก็ต้องดีด้วย เราจะต้องดูว่า choice ต่าง ๆ จะต้องมีความเสมอภาคกันทั้งในด้านไวยากรณ์ ความหมาย ความยาว และอะไรต่าง ๆ อีก แต่จินตคติว่าไม่ยากเกินความสามารถ เราฝึกอาจารย์ได้”

– การออกข้อสอบบางแห่งก็ทำเป็นกลุ่ม หรือที่เรียกกันว่าเป็นทีม แต่บางแห่งก็นิยมให้ต่างคนต่างออก อาจารย์มีความคิดอย่างไรคะเกี่ยวกับเรื่องนี้

“การ test นี่มันเป็นเรื่องที่ต้องช่วยกันหลาย ๆ คน ให้แน่ใจว่าเป็นข้อสอบที่ยุติธรรม มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงหนึ่งข้อ ในกรณีที่ต้องการคำตอบที่ถูกต้องเพียงหนึ่งข้อ ส่วนแนวโน้มในตอนหลังตั้งแต่ปี 1959 เป็นต้นมา มีคนคิดเรื่อง Cloze Test ซึ่งเรื่องนี้ Taylor เป็นผู้คิดขึ้นก่อน

ตอนแรก Cloze test ใช้เป็น readability formular ใช้ทดสอบ passage ว่าเหมาะกับระดับที่ต้องการหรือไม่ แต่ก็ยังไม่ได้ใช้เป็น test แพร่หลาย จนปี 1965 มีผู้ใช้ Cloze Test ในการทดสอบ second language หลังจากนั้น Cloze Test ก็ได้รับความนิยมมาตลอด ในปัจจุบัน ทฤษฎีการทดสอบก็มุ่งไปที่ Communicative Competence ปัจจุบันนี้ไม่ว่าจะไปสัมมนาในระดับนานาชาติที่ไหน ๆ นักวิชาการก็พูดถึงกันแต่ Communicative Competence นักวิชาการพวกนี้ถือว่า objective test เป็นการทดสอบเฉพาะอย่างเป็น sample area เช่นทดสอบเรื่อง tense เรื่อง article แล้วแต่ choice ที่ออกมา ซึ่งนักวิชาการถือว่าภาษาไม่สามารถเรียนรู้แบบแยกแยะออกเป็น ส่วน ๆ แบบนี้ได้ดี การจะเรียนภาษาให้ได้ดีนั้นต้องรู้ภาษาทั้งหมด เป็น language as a whole จะมา sample ว่า part ของ language แต่ละอันประกอบกันขึ้นมาเป็น whole language ไม่ได้ พวกนี้เขาไม่เห็นด้วยเขาแนะนำให้ใช้ Cloze test ซึ่งถือว่าเป็น global test ส่วน objective test ที่เราพูดถึงเมื่อครู่ก็ยังเป็น discrete point เป็นการทดสอบแต่ละเรื่อง แต่ละอันซึ่งพวกนักวิชาการเขายังไม่นับว่าเป็น valid test”

– อาจารย์ช่วยกรุณาอธิบายรายละเอียดของ global test ด้วยซิค่ะ

“เขาถือว่า Cloze Test นี้เป็น global test เพราะในการทำ Cloze Test ไม่ได้ทดสอบว่าผู้ทำรู้วิธีใช้ preposition ทวนหรือไม่ หรือรู้จัก Verb form หรือเปล่า แต่การที่ผู้ทำจะต้องเติมคำ ซึ่งถูกลบออกไป (fill in deletion) ได้ั้นเขาจะต้องรู้ทั้งความหมาย ศัพท์ ไวยากรณ์ part of speech สรุปแล้วต้องรู้ทุกอย่าง จึงจะเติมได้ถูก Cloze Test ก็ develop มาเรื่อยๆ กระทั่งสมัยนี้มี variation ของ Cloze มากมาย UCAL เขาเล่นเรื่อง Cloze Test มากทีเดียว แต่อาจารย์ไทยหลายคนก็ยัง question กันอยู่”

– ข้อได้เปรียบเสียเปรียบของ Cloze test ทั้งในด้านผู้ออกข้อสอบและผู้ถูกทดสอบพอจะมีอะไรบ้างคะ

“เรื่องของ Cloze นี้ ในด้านของผู้ออกข้อสอบค่อนข้างสะดวกทีเดียวและง่ายด้วย เพียงแต่เลือก passage ที่คิดว่าเหมาะสมและถ้าทำเป็น Random Cloze หรือ Standard Cloze เราก็ delete every n^{th} word ซึ่งอาจจะเป็นทุก ๆ คำที่ 5, 6, 7 หรือ 10 ก็ได้ แต่ไม่ควรให้เกินคำที่ 10 ส่วนคำที่เรา delete ออก เช่นถ้าเอาออกไป 20 คำอาจจะเป็น article ถึง 8 คำ ซึ่งเราไม่มีทางรู้ล่วงหน้าได้เลย แต่วิธีนี้เป็นวิธีที่ถูกต้อง มีอาจารย์หลายท่านไม่ค่อยเห็นด้วยกับวิธีนี้นัก

วิธีนี้นักศึกษาก็ทำกันไม่ค่อยได้ เคยทำแบบทดสอบนักเรียนทุน ก.พ. นะคะ ซึ่งทุนไปทำปริญญาโท ทำกันไม่ได้ ขนาดพวกนี้เป็นพวกหัวกะทิแล้ว ได้คะแนนต่ำกัน”

— โดยเฉลี่ยแล้วคะแนนที่ผู้ถูกทดสอบจะทำได้ ระหว่าง Objective test กับ Cloze test ต่างกันประมาณเท่าไรคะ

“ถ้าทำ multiple choice ได้ 75 ข้อ ก็จะทำ Cloze ได้ประมาณ 50 ข้อ สมมติว่าเรา ัดว่า criterion ของการสอบครั้งนี้คือทำ multiple choice ได้ 75 ข้อ ถ้าทำเป็น Cloze ได้แค่ 50 ข้อนั้นก็ถึงมาตรฐานที่ตงไว้แล้ว”

— Cloze test เป็นของค่อนข้างใหม่ สำหรับวงการศึกษามือไทย ลูกศิษย์ยังไม่ ้นเคย เรามีวิธีการสอนให้ทำ Cloze test ได้ดีไหมคะ

“อันนี้ต้องเป็นที่ถกเถียงหลายคน คือการสอบในปัจจุบันนี้เรามี coaching for the est มากมายทีเดียว จะว่าไปในโรงเรียนแทบทุกแห่งในปัจจุบันนี้ก็ไม่ได้สอนภาษาอังกฤษ แต่ োনเพื่อที่จะสอบภาษาอังกฤษและวิธีทำก็คือไปเอาข้อสอบเก่า ๆ ออกมา แล้วก็มาศึกษา เขา จะออก two word verbs ก็ท่องอันนี้ preposition ก็ท่องอันนี้ article อะไรก็ท่องไป โดยเหตุที่ ี้น multiple choice มีโอกาสเดาได้มากถ้ามี 4 choices หมายถึงว่าโอกาสที่เราจะถูก 25% ถ้า 5 choices ก็เหลือ 20% จึงควรเขียนให้มีตัวเลือกมากๆ แต่การเขียน choices มากๆ โดยที่ choices ่ไม่ดีกว่าไม่มีประโยชน์เหมือนกัน แต่ว่าเรื่อง cloze test นี่มันเดาไม่ได้ ไม่รู้ก็ไม่รู้ หลายคนบ่นว่า ่ไม่ทราบว่าสอนให้ทำข้อสอบ cloze ได้ยังไง อันนี้อาจจะพูดอย่าง idealistic หน่อยว่าครูที่ดี แล้วไม่ควรจะสอนให้สอบได้แต่ควรจะสอนเพื่อให้ลูกศิษย์รู้จักภาษา รู้ว่า language work อย่างไร ากกว่า อันที่จริงมีหลายทฤษฎี บางอันเค้าบอกว่า cloze นี่เป็น teaching device และก็ เป็น diagnostic test ได้ดีทีเดียว สมมติว่า deletion ที่จะต้องเติมนี้เป็นส่วนหนึ่งของ verb form ้สมมติว่าเป็น verb และ verb นั้นจะต้องเป็น past tense แล้วก็เติมเป็น noun เรารู้ทันที ่ถ้าเติมไม่เข้าใจว่า language work อย่างไร เขาไม่รู้ structure หรือบางคนอาจจะรู้ structure ่ที่ตรงนั้นต้องเป็น verb แต่ว่าไปใส่ verb อีกอันซึ่งความหมายไม่เท่ากันเราก็รู้ว่าปัญหาของเราคือ ะไรหรือว่าแทนที่จะใส่ article “a” ก็ไปใส่ article “the” อะไรอย่างนี้เขาก็ถือว่าเป็น diagnostic est ที่ดีเหมือนกัน”

- ขอเรียนถามความเห็นของอาจารย์เท่าที่ประสบการณ์ผ่านมา

“ความจริงส่วนตัวนี้ เห็นว่าถ้าเผื่อใช้เป็น teaching device ให้ผู้เรียนเห็นข้อผิดพลาดของตนก็มีประโยชน์เหมือนกัน แต่ว่าปัญหาเกี่ยวกับครูเรานี้ลำบากใจ เพราะผู้เรียนมักจะมุ่งที่ว่า ครูคนไหนสอนให้ทำข้อสอบได้ก็ถือเป็นครูที่ดี โดยที่ไม่รู้เลยว่าประโยชน์ที่ได้นี้ จากคำถามก็เลยคิดว่า cloze test อาจจะดีในแง่ที่ว่า เราอาจจะบอกว่าไม่ต้องไปเรียนพิเศษ ไม่ต้องไปท่องอะไรเลย ถ้าเผื่อว่าเราให้ลูกศิษย์อ่านมาก ๆ อ่านเรื่องและก็อ่านให้สนุก ในที่สุดภาษามันจะซึมเข้าไปได้ทันที ต้องรู้โดยไม่แยกว่า อันนี้เป็นเรื่องของการ test structure หรือ Reading เพราะว่ามันแยกไม่ได้เลย”

- อาจารย์คิดว่าอะไรเป็นอุปสรรคสำคัญในการใช้ Cloze Test เป็นแบบทดสอบคะ

“คิดว่าปัญหาใหญ่ที่เราใช้ Cloze แบบมาตรฐานไม่ได้ คือเรื่องของ การตรวจ การตรวจมี 2 อย่างคือ exact answer กับ acceptable answer ถ้า exact answer คือ 1 คำตอบเท่านั้น อันนี้ง่ายสำหรับการตรวจ แต่ acceptable answer มี synonyms มีคำอะไรทั้งมากมาย และก็ไม่มียุติธรรม เพราะบางครั้งเป็นเรื่องของ style ผู้เขียนเลือกที่จะใช้คำๆ นี้ แต่คำอื่น ๆ อาจจะดีกว่าก็ได้ เวลาตรวจนี้เวียนหัวที่สุดเลย ทำให้การตรวจช้าและไม่ accurate อย่าง objective test นะคะ คำตอบต้องออกมาคำตอบเดียว แต่ถ้าเป็น cloze test เราดูพลาดไปนิด คำนี้ allowed หรือไม่ allowed ทำให้ไม่มี objectivity ในการตรวจ ซึ่งถ้าเรามีเวลามาก ๆ ก็อาจจะดี ขณะนี้เราแข่งกับเวลาเสมอ ข้อสอบแต่ละครั้งด่วนจี๋เลย ก็ทำให้ cloze ไม่เป็นที่แพร่หลาย”

- Cloze test แบบที่ดัดแปลงแล้วละคะ เช่นประเภทที่ให้เติมคำและมี Choice ให้เลือกคล้าย ๆ Objective test

“Cloze แบบนี้ไม่ใช่ random cloze เพราะไม่ได้ลบไปทุก ๆ nth word อาจจะใช้เพื่อทดสอบสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ เช่น ถ้าเราสอนเรื่อง markers ต่าง ๆ เช่น ‘on the contrary’ ผู้เรียนต้องทราบว่ เมื่อมี marker นี้ ข้อความจะขัดแย้งกัน ถ้ารู้ดังนี้และอ่านข้อความเข้าใจจึงจะเติมได้ถูกต้องกรณีเช่นนี้ เราก็กเลือกเฉพาะอะไรที่ต้องการ test ประเภทสิ่งที่เรียนมาแล้ว การที่ไม่ใส่ choice เข้าไปก็เพื่อที่จะไม่ให้การตรวจยากเกินไปเท่านั้นเอง แต่ว่าข้อสอบนี้เวลาออกต้องเสียเวลามากเหลือเกิน เพราะเราต้อง check ที่เดียวว่าใช้ choice อื่นไม่ได้อีกแล้ว และจะต้อง test สิ่งที่เราจะ test จริง”

– ถ้าบังเอิญมี choice สมมติว่าเติมศัพท์นั้นละ มี synonym หลายคำ เราก็เลือกใส่ไปคำเดียวคำที่เหมาะสมที่สุดอย่างนั้นใช้ไหมคะ

“คะ แต่ว่าเราต้องมีตัวลองอื่นๆ สมมติว่าคำที่เติมต้องเป็นคำนาม ความหมายจะต้องมันเสีย ซึ่งเป็นทางงงไม่ได้ เราก็อาจจะเอาตัวลอง ซึ่งเป็นนามเหมือนกันแต่เป็นทางงง ถ้าจุกจิกขยี้ไปเติมว่าเป็นทางงงเรารู้ทันทีว่าเขาอ่านแล้วไม่เข้าใจ อย่างนี้เป็นต้น”

– variations ของ test นี้ พอจะระบุได้ไหมคะ

คือ test นั้นละ distinction ใหญ่ๆ คือ global กับ discrete

discrete คือพวก objective test ต่างๆ ที่มี variation หมายถึงมีวิธีต่างๆ บางอันเป็น multiple choice บางอันเป็น completion บางอัน fill in the blank อะไรอย่างนั้นละ มีบ้าง ๆ กัน

– นอกจาก cloze test แล้ว เรามี test อย่างอื่นอีกไหมคะ ที่เป็นที่ยอมรับกัน

“ตอนนี้นิยม cloze อยู่ ยังกั้นสมัยเพราะเขาถือว่า cloze test วัด communicative competence”

– พอที่ระยะนี้ใกล้เวลาสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย อาจารย์มีความเห็นอย่างไรคะ เกี่ยวกับรูปแบบของข้อสอบและ Cloze test ควรจะมีบทบาทสักแค่ไหน

“เมื่อสามปีที่แล้วไปออกข้อสอบ คือไปเป็นวิทยากรและกรรมการออกข้อสอบเข้าด้วย เจออยู่ถึง cloze อาจารย์บางคนบอกข้อที่ๆ ไม่เอา เขายังไม่ยอมรับ แต่ว่ามาคิดคุณะคะ ทฤษฎีของการสอบต่างๆ เป็นเรื่องของ fashion ต่อไปมันอาจจะกลับไปเป็น subjective test ก็ได้ แต่ว่าการที่มี objective test เข้ามาในการศึกษานั้นมันเป็นผลจาก mass education ภัยอันหนึ่ง เพราะว่าต้องตรวจข้อสอบเป็นจำนวนมากให้เร็วที่สุดแล้วต้องการ objectivity ของการตรวจซึ่งความแตกต่างของคุณตรวจมีความหมายเหมือนกับต้องการกำจัดข้อแตกต่างนี้ ถึงมี test ประเภทนี้ขึ้นมาเพื่อให้เกิดความเที่ยงธรรมในการตรวจ ถ้าข้อสอบเป็นแบบ subjective อาจารย์คนหนึ่งให้อย่างกคนก็ให้อีกอย่างถึงเราจะสร้างกฎเกณฑ์อย่างไรก็ตาม จะมีความเหลื่อมล้ำกันเสมอ”

– เท่าที่ผ่านมาอย่างเมื่อปีที่แล้ว ข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยมีแนวโน้มที่จะมีรูปแบบคล้าย cloze ใช่ไหมคะ

– มีบ้าง เพราะมีอาจารย์ซึ่งได้รับการอบรมมาแล้วก็รู้ถึงข้อได้เปรียบของการใช้ cloze test แนวข้อสอบเป็นเรื่องของกรรมการสอบแต่ละปี เรื่องสอบเข้ามหาวิทยาลัยนี้เป็นเรื่องที่พูดยาก และจะพูดว่า trend เป็นอย่างไรเพื่อยาก เพราะว่าแต่ละปีเขาจะบอกว่าภาษาอังกฤษปีนี้จุฬาส่งมา 1 คน เชียงใหม่ 1 คน ประสานมิตร 1 คน แล้วเราจะทำนาย ไม่ได้เลยว่ากรรมการเป็นอย่างไร ไม่มีเกณฑ์กลางพอส่งไปแต่ละมหาวิทยาลัยก็มาประชุมเดี๋ยวนั้นแหละ ตกลงกันว่าเราจะสอบอย่างไร สมมติว่ามีกรรมการ 5 คน ถ้ามี 4 คนเห็นว่า cloze เป็นข้อสอบที่ยุติธรรม ข้อสอบนั้นก็จะมีความโน้มเป็น Cloze แต่ถ้าอาจารย์ที่มาเป็นกรรมการไม่ชอบข้อสอบข้อ Cloze เห็นว่าไม่ได้ทดสอบอะไร ข้อสอบนั้นก็จะต้องเป็น Objective Test เป็นการทดสอบ discrete points. โดยสรุปแล้วข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย สำหรับวิชาภาษาอังกฤษจะเก็งใจกันยากพอสมควร ไม่ทราบว่าจะออกมาในรูปแบบไหนแน่”

– อาจารย์มีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับข้อสอบ TOEFL ซึ่งเป็น objective Test มาโดยตลอด

“TOEFL มีอิทธิพลต่อแนวข้อสอบมาก ออกเป็น Objective Test เพราะมีผู้เข้าสอบเป็นจำนวนมากทำให้ตรวจได้ง่าย แต่ Dr. Bachman ซึ่งเคยมาทำ Workshop ให้เราส่งข่าวมาว่าตอนนี้ TOEFL ก็เริ่มเปลี่ยนแนวมาใช้ Cloze Test แบบ gap filling กลายๆ ซึ่งเหมือนกับที่สถาบันภาษาใช้อยู่เวลานี้ แกเขียนมาบอกว่าข้อสอบของสถาบันทันสมัยนะเพราะ TOEFL ก็เริ่มใช้แล้วแต่ครูเองก็ยังไม่ได้เห็นข้อสอบ”

– ความจริงภาษาอังกฤษมีหลาย skills นะคะ Cloze test จะใช้กับ skills อื่น ๆ นอกเหนือจาก reading ได้ไหมคะ

“Cloze test เป็น overall language proficiency มี 2 อย่างคือ oral cloze กับ written cloze ถ้าเป็น written cloze จะ test reading, structure, strure, vocabulary แต่ถ้าเป็น oral หรือ listening cloze จะ test ความสามารถในการพูดหรือการฟัง cloze ที่ test oral communicative competence นั้นจะ จะอัด passage ไว้ พอถึงคำที่จะต้องลบออกก็จะมีเสียงแทรกทำให้ฟังไม่ได้ยิน ถ้าเติมคำนั้นได้ก็ถือว่ามีความสามารถ เพราะคนเราถ้ายัง proficient เท่าไรก็ยังจะฟังออกหรือเอาได้มากขึ้นเท่านั้น ตัวอย่างเช่นในภาษาของเราเอง จะสังเกตได้ว่า เราฟังไม่ออกทุกคำแต่ความที่เรารู้ภาษาดี เราเอาได้ว่าคำที่หายไปหรือได้ยินไม่ชัดคือคำอะไร ลองสังเกตดูซิคะ สมมติว่าดูทีวี ถ้าฟัง English version เราจะต้องเปิดเสียงดังกว่าเวลาที่เราฟังภาษาไทย”

– เท่าที่ฟังมารู้สึกว่าข้อสอบของ Listening จะทำยากกว่านะคะ

“ยากมากค่ะ ยากทั้งในด้านการเตรียมข้อสอบและการที่นักเรียนผู้ทำข้อสอบนั้น ตามความรู้สึกคิดว่าของเรายังใช้ข้อสอบ Colze แบบนั้นไม่ได้ ความรู้เรายังไม่ถึงระดับ ถ้าเป็นประเทศที่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ข้อสอบแบบนี้จะใช้ได้”

– ขอข้ามจากภาษาอังกฤษโดยทั่วไป ไปถามเกี่ยวกับ EAP (English for Academic Purposes) สักเล็กน้อยนะคะ อาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน EAP อย่างไรบ้างคะ

“นักภาษาศาสตร์ก่อนเขาบอกว่าเรียนภาษาอังกฤษ genral English ให้ได้ก็พอแล้วจะอ่านอะไรก็อ่านได้เพียงแต่ค้นศัพท์เพิ่มและรู้ concept ก็พอ แต่มาในระยะหลังมีการทำวิจัยกันมาก แล้วผลออกมาว่า academic text นี้มีลักษณะพิเศษของมันเอง ซึ่งต่างจาก general English ถ้าจะสอนให้อ่าน academic Text ได้ ต้องสอนกันเป็นพิเศษก็คือวิชา EAP นั่นเอง สอนวิธีการอ่าน ซึ่งเขาจะนำไปใช้ได้อีกในตำราเล่มอื่นๆ ของเขา”

– ในเมื่อ EAP ไปคาบเกี่ยวกับสาขาวิชาซึ่งครูภาษาอังกฤษ ไม่มีความรู้ การสอนมีปัญหามากไหมคะ

“อันนี้ต้องทำความเข้าใจกันก่อนว่า ครูมาสอนภาษาอังกฤษ ไม่ใช่ครูที่จะมาสอนในสาขาวิชานั้น ๆ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การสอนอ่านเราจะสอน strategies หรือ structures ไม่ได้เลย ถ้าไม่มี context ฉะนั้นครูต้อง oriented ตนเองพอสมควรจึงจะสอนได้ผล”

– นอกจากผู้สอนแล้ว ผู้ที่เขียนตำรา EAP ควรจะมีความรู้ในสาขานั้น ๆ สักแค่ไหนคะ

“ต้องมีพอสมควรทีเดียว ถ้าเราไม่รู้เลยเราจะไม่สามารถโยง relationship ของ cohesion กับ coherent ของภาษาได้ ถ้าเรารู้จัก markers ต่างๆ แต่เราไม่เข้าใจ concept หรือ context เราจะไม่รู้ว่ามันโยงเกี่ยวกับอะไรอย่างน้อยต้องรู้ basic knowledge”

– สำหรับมหาวิทยาลัยในเมืองไทยเท่าที่อาจารย์พบเห็นมา EAP จะเข้ามามีบทบาทได้แค่ไหนคะ

“EAP จะมีประโยชน์มากถ้ามหาวิทยาลัยบังคับให้เด็กอ่านตำราภาษาอังกฤษ แต่ทราบไหมที่เด็กจบได้โดยไม่แตะต้องตำราภาษาอังกฤษเขาก็จะรู้สึกว่าการเรียน EAP ไม่จำเป็น ไม่ทราบว่าเรียนไปทำไม คิดแต่ว่าเป็นวิชาภาษาอังกฤษที่จะมาดึงเกรดให้ต่ำ ถ้าผู้เรียนไม่มี motivation สอนไปก็ไม่มีความหมาย”

– ขอย้อนไปถึงการออกแบบทดสอบหน่อยนะคะ การทดสอบวิชา EAP ควรจะใช้แบบไหนคะ

“เห็นว่าการสอน EAP กับ General English ต่างกันมาก โดยเหตุที่วัตถุประสงค์ต่างกัน คิดว่า EAP ใส่ควรจะใช้ข้อสอบแบบ Cloze แต่ควรจะทดสอบการอ่าน graphs อ่าน tables ต่างๆ ของที่ต้องใช้ใน EAP test โดยส่วนตัวเห็นว่า Test EAP ต้องมีลักษณะพิเศษแตกต่างออกไป

ความจริงยังมีคำถามอีกหลายข้อที่ตั้งใจจะถาม แต่เนื่องจากอาจารย์คุณกัญญา จะต้องเข้าประชุมการสัมมนาคราวนี้จึงสะดวกอย่างน่าเสียดาย อย่างไรก็ตามคำตอบของอาจารย์คุณกัญญาที่ได้มาคงจะทำให้เข้าใจเรื่องการทดสอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Cloze test ได้เป็นอย่างดีในส่วนหนึ่ง เชื่อว่าคงจะได้รับความรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์อีกเมื่อมีโอกาส

ทอรั้ง จรุงกิจอนันต์
อ้อยทิพย์ กรมกุล
ผู้สัมภาษณ์